

ОБЩИНСКА БАНКА АД

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ
ГОДИШЕН САМОСТОЯТЕЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2024 г.

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Управителен съвет

Неделчо Неделчев - Председател на УС и Изпълнителен директор

Борислав Чиликов - Член на УС и Изпълнителен директор

Владимир Котларски - Зам. председател на УС

Станислав Божков - Член на УС

Ивайло Иванов - Член на УС

Надзорен съвет

Стефан Ненов - Председател на НС

Здравко Гъргаров - Зам. председател на НС

Спас Димитров - Член на НС

Седалище и адрес на управление

ул. „Врабча“ № 6

София 1000

България

Регистър и регистрационен номер

ЕИК 121086224

Съвместни одитори

Грант Торнтон ООД

бул. Черни Врх 26

София 1421

РСМ БГ ООД

ул. Проф. Фритьоф Нансен № 9

София 1142

СЪДЪРЖАНИЕ

ГОДИШЕН САМОСТОЯТЕЛЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА	
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ	
САМОСТОЯТЕЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА	1
САМОСТОЯТЕЛЕН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	2
САМОСТОЯТЕЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	3
САМОСТОЯТЕЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНЕТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4
САМОСТОЯТЕЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	5
1. Обща информация и предмет на дейност	7
2. База за изготвяне на финансовите отчети и изявления за съответствие	7
3. Съществена информация за счетоводната политика	9
4. Управление на риска	27
5. Счетоводна класификация и справедливи стойности на финансови активи и пасиви	49
6. Нетен доход от лихви	50
7. Нетен доход от такси и комисиони	51
8. Нетни печалби от операции с финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	51
9. Други оперативни приходи	51
10. Други оперативни разходи	52
11. Начислени обезценки на финансови активи	52
12. Провизии	53
13. Административни разходи	54
14. Разходи за данъци	55
15. Парични средства в брой и парични салда при Централната банка	55
16. Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	56
17. Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	56
18. Предоставени ресурси и аванси на банки	56
19. Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	57
20. Предоставени кредити и вземания от клиенти	57
21. Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	58
22. Други активи	58
23. Активи, придобити от обезпечения	59
24. Имоти и оборудване	60
25. Инвестиционни имоти	61
26. Нематериални активи	61
27. Активи с право на ползване и задължения по лизингови договори	62
28. Инвестиции в дъщерни предприятия	64
29. Депозити от клиенти	64
30. Получени заеми от банки	64
31. Облигационни заеми	65
32. Получени други заеми	66
33. Други пасиви	66
34. Данъчни активи и пасиви	67
35. Капитал и резерви	68
36. Свързани лица	69
37. Парични средства и парични еквиваленти	70
38. Промени в пасивите, произтичащи от финансова дейност	71
39. Безналични сделки	71
40. Поети условни и неотменяеми задължения	71
41. Събития след края на отчетния период	72
42. Одобрение на самостоятелния финансов	72

**ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
НА САМОСТОЯТЕЛНА
ОСНОВА НА
ОБЩИНСКА БАНКА АД**

2024 ГОДИНА

Съдържание:

Икономическа среда.....	2
Банките в България.....	3
Преглед на дейността на самостоятелна основа.....	6
Обща информация.....	6
Бизнес модел и пазарна позиция.....	6
Ключови показатели.....	8
Финансов резултат.....	8
Активи.....	12
Пасиви.....	15
Балансов капитал, регулаторен капитал и капиталови съотношения.....	16
Капиталови буфери.....	16
Ливъридж.....	17
Минимални изисквания за собствен капитал и приемливи задължения.....	17
Управление на риска.....	17
Кредитен рейтинг.....	19
Нематериални ресурси и обяснение относно начина по който бизнес моделът зависи от тях, както и начинът по който тези ресурси са източник за създаване на стойност за Банката.....	20
Управление на банката.....	20
Екология, социална отговорност и служители.....	21
Очаквано и планирано развитие на Общинска банка АД през 2025 година.....	24
Дейност като инвестиционен посредник.....	25
Информационна система и бизнес процеси във финансовата отчетност.....	25
Друга информация и регулаторни изисквания.....	26
Събития след края на отчетния период.....	30
Декларация за корпоративно управление.....	32
Рамка на корпоративно управление.....	32
Управленска структура.....	33
Защита на правата на акционерите.....	43
Разкриване на информация.....	43
Заинтересовани лица.....	44
Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол за управление на риска във връзка с процеса на финансово отчитане.....	45
Оповестявания във връзка с член 10 от Директива 2004/25/ЕО.....	47
Политика на многообразие, прилагана по отношение на членовете на ръководния орган.....	47

Икономическа среда

Българската икономика през 2024 година нарасна в реално изражение с 2.8%, движена от вътрешното потребление, докато износът на стоки и услуги намалява и външно търговското салдо е отрицателно. Заетостта и разполагаемите доходи на домакинствата се покачиха и заедно с ниската инфлация са в основата на стабилния подем на частното потребление. Предвид неблагоприятните демографски процеси ръстът на заетостта занапред ще се забави.

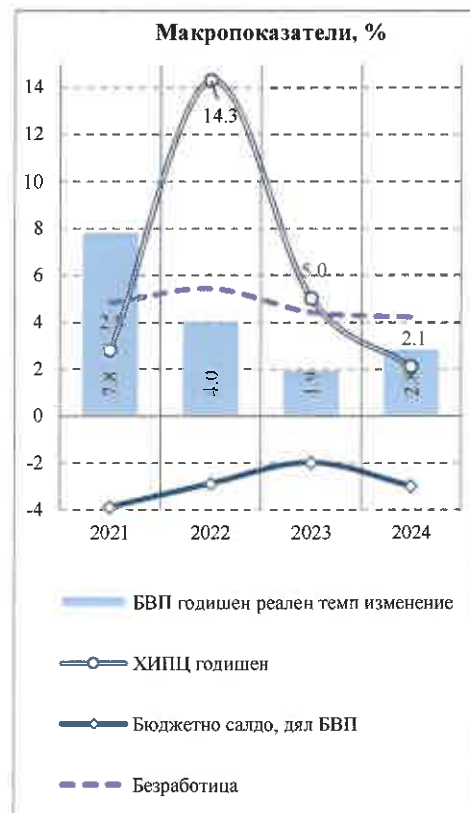
През 2024 г. инфлацията затихна и средногодишното изменение на ХИПЦ спадна от 8.6% на 2.6%, а в края на годината е 2.1%. Вътрешните проинфлационни фактори са административни (повишените акцизи и на правителствено определяните цени на административни услуги, образование, ток, вода) и пазарни (най-вече натискът върху цените на услугите, вследствие на растящите заплати). Общото покачване на цените в България е зависимо от цените на енергията и горивата, които се определят в глобален мащаб.

Дългосрочният кредитен рейтинг на България от агенция Moody's Ratings е потвърден през януари 2025 - Baa1 със стабилна перспектива. Решението отразява очакванията, че показателите за дълга и кредитоспособността на страната ще останат значително по-силни от тези на страните със същия рейтинг. Кредитният профил на страната ще бъде подкрепен от очакваното скорошно приемане на еврото. Рисков фактор е отслабването на фискалната позиция на страната.

Икономиката на Еврозоната се възстановява бавно на фона на значителните геополитически предизвикателства. По-силно се представят южните държави, където туризмът дава положителен тласък, докато в Германия и Австрия икономиката се свива. Ръстът на БВП в реално изражение през 2024 е 0.8% (0.9% за ЕС). Фискалната позиция на държавите от Еврозоната като цяло през 2024 се затегна. Заетостта се подобрява паралелно с динамиката на БВП, респективно се покачва и ще продължи през следващата година.

ЕЦБ започна да отхлабва рестриктивната си политика от средата на 2024 и последователно до края на годината понижи основните лихвени нива с четири стъпки, като лихвата по депозитното улеснение се понижи от 4.00% на 3.00%. През февруари и март 2025 последваха още две понижения с по 0.25 п.п. до 2.50% и се очакват още намаления през годината, предвид спадащата инфлация и доближаването ѝ до целта от 2%, както и за да не се потиска икономическия растеж.

Инфлационните процеси затихват от края на 2022 г., в резултат от бързото затягане на паричната политика през 2022 – 2023, а от друга страна, спадат исканията за повишение на заплатите, което отслабва натиска върху инфлацията на двата взаимно обвързани процеса. Хармонизираният индекс на потребителските цени през 2024 в Еврозоната е на ниво от 2.4% (2.9% в края на 2023). Цената на енергоносителите, които имат ключово

отражение върху бизнес средата и инфлацията, се запази висока, но далеч от пиковите стойности.

През февруари 2025 г. управителят на БНБ и министърът на финансите подписаха съвместно писмо с искане за изготвяне на извънредни доклади за конвергенцията до президента на ЕЦБ и до председателя на ЕК. Поредицата от парламентарни избори забави процеса по присъединяване, в т.ч. и покриването на финансовите критерии за инфлация и бюджетен дефицит. България от 1997 година е в режим на Паричен съвет с фиксиран курс, който спомогна заедно с последвалото членство в ЕС за интеграцията на българската икономика. Кредитните институции в страната са обвързани с европейския финансов пазар чрез фиксирания валутен курс на еврото и по линия на собствеността на банките, като големи финансови групи от Европа чрез своите банки в България имат значителен пазарен дял.

Банките в България

Икономическата среда през изминалата година беше добра за банките - реалният ръст на БВП се ускори, доходите на домакинствата и заетостта са във възход. Кредитният портфейл за нефинансови предприятия се увеличи с 9.0% (през 2023 със 7.9%), а за домакинства е с рекорден годишен ръст от 21.6% (2023: 16.3%). Търсенето на кредити от домакинства, измерено през обема на новия бизнес, през 2024 спрямо 2023 е с 24.6% по-голямо, докато при фирмите има свиване с 4.7%. Делът на необслужваните кредити (без експозициите към банки) спадна през 2024 от 4.0% на 3.4%, но разходите за обезценка чувствително нараснаха с 54.3% (232 млн. лв.).

Отчет за доходите, млн. лева	2022	2023	2024	Промяна		
				2023	2024	
Нетен общ оперативен доход, в т.ч.	5,278	6,916	7,867	31.0%	13.7%	951
Нетен лихвен доход	3,227	4,846	5,566	50.2%	14.9%	720
Такси и комисиони нето	1,430	1,474	1,620	3.1%	9.9%	145
Приходи от дивиденди	280	182	289	(35.0%)	58.8%	107
От отписване на ФА не по спр. ст.	10	37	(2)	268.7%	(104.3%)	(38)
Нетни печалби от ФА и хеджиране	250	(5)	242	(101.9%)	(5110.1%)	247
Нетни печалби от курсови разлики	(7)	300	54	(4261.5%)	(82.0%)	(246)
Отписване на нефинансови активи	5	14	40	215.9%	176.7%	25
Друг оперативен доход нето	82	64	77	(22.0%)	19.4%	12
Административни разходи	1,972	2,200	2,465	11.5%	12.1%	265
Вноски във ФГВБ и ФЛБ	196	206	221	5.4%	7.0%	15
Амортизация	281	300	321	6.7%	7.2%	22
Обезценка (ФА, НФА, ИЛП)	604	427	659	(29.2%)	54.3%	232
Провизии разход	(15)	17	(47)	(210.8%)	(376.7%)	(64)
Отрицателна репутация	-	-	-	-	-	-
ПЕЧАЛБА ИЛИ ЗАГУБА	2,079	3,417	3,695	64.4%	8.1%	278

Източник: БНБ

Ръстът от 8.1% на нетната печалба чувствително спадна през 2024 с оглед забавения ръст на нетния оперативен доход, съпоставим с изменението на административните разходи, и увеличените разходи за обезценка. Рентабилността на банковия сектор се понижи - осреднената възвръщаемост на капитала и на активите през 2024 са 17.1% и 2.0% (2023:

18.3% и 2.1%). Печалбата на банките след данъци е рекордна в абсолютна сума. Ефективността на разходите се подобри от 31.8% на 31.3%. Разнопосочното изменение на показателите за рентабилност и ефективност следва от високия обем на разходите за обезценка.

Делът на нетния лихвен доход в общия нетен оперативен доход леко се покачва от 70.1% на 70.7%. Обемът на лихвените приходи от кредити към домакинства продължи да се покачва и доближава лихвените приходи от нефинансови предприятия. Тенденцията от една страна следва кредитната експанзия в банкиране на дребно, а от друга страна лихвите по кредитите за домакинства се запазиха почти без промяна през 2024, докато при нефинансовите предприятия преобладаващо са обвързани с лихвени индекси като Euribor и Основен лихвен процент, обявяван от БНБ, които се понижиха при настоящата политика на ЕЦБ.

Лихвеният приход от дългови ценни книжа (основно държавни облигации) изпревари по обем лихвеният приход от паричния пазар (експозиции към кредитни институции). Все по-голям дял от активите на банките се инвестира в дългови облигации за сметка на намален обем парични средства и растящата депозитна база.

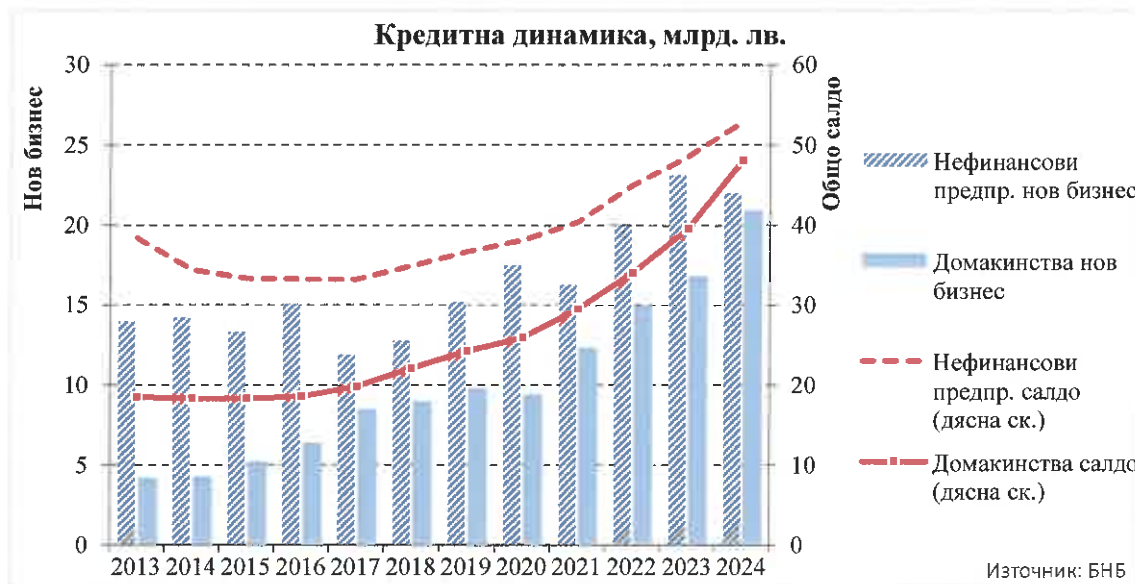
Нетният доход от такси и комисиони нарасна с 9.9%, като подобрява представянето си спрямо 2023 с ръст от 3.3% вследствие от бизнес активността и повишените цени на банковите услуги. Инфлационната инерция се отразява в административните разходи на банките, които се увеличиха с 12.1%, в т.ч. разходите за персонала с 13.5%.

Балансови позиции, млн. лева	2022	2023	2024	Промяна		
				2023	2024	
Общо активи	155,406	172,075	191,611	10.7%	11.4%	19 536
Парични средства	32,428	36,267	34,055	11.8%	(6.1%)	(2 211)
Дългови ценни книжа	23,607	25,960	33,116	10.0%	27.6%	7 156
Кредити и аванси (брутни), в т.ч.	96,137	106,295	120,628	10.6%	13.5%	14 333
Кредитни институции	10,056	8,900	10,018	(11.5%)	12.6%	1 118
Държавно управление	921	1,049	851	13.9%	(18.8%)	(197)
Предприятия (нефин. и финансови)	51,216	56,873	61,766	11.0%	8.6%	4 893
Експозиции на дребно	33,945	39,473	47,992	16.3%	21.6%	8 519
Обезценка по кредити и аванси	(3,471)	(3,127)	(3,285)	(9.9%)	5.1%	(158)
Инвестиции в дъщерни и асоц. предпр.	576	531	497	(7.8%)	(6.5%)	(34)
Материални, нематер. и други активи	4,917	5,058	5,321	2.9%	5.2%	263
Привлечени средства, общо	134,079	147,307	162,962	9.9%	10.6%	15 655
Кредитни институции	7,882	10,539	14,027	33.7%	33.1%	3 488
Държавно управление	4,035	3,782	3,131	(6.3%)	(17.2%)	(651)
Предприятия	47,880	50,372	53,547	5.2%	6.3%	3 175
Домакинства	74,282	82,614	92,257	11.2%	11.7%	9 643
Капитал	17,281	20,019	23,155	15.8%	15.7%	3 136

Източник: БНБ

През изминалата година нарастването на активите в банковата система се фокусира в основните категории лихвоносни активи – кредити и дългови ценни книжа за сметка на свиване при паричните средства с 6.1%. Общият ръст на активите е 11.4%, а на дълговите ценни книжа е 27.6%. Нарастването на кредитирането (с 13.6%) за втора поредна година изпреварва депозитите (с 8.9%), предхождан от продължителен период на акумулиране

на ликвидност в банките при по-бавен кредитен растеж. Отношението кредити към депозити (в тесен обхват без кредитни институции) се покачи от 71.2% на 74.3%.

Новият бизнес кредити през 2024 за домакинства почти се изравни с обема на новия бизнес за нефинансови предприятия. Жилищното кредитиране расте с годишен темп от 25.2%, а потребителското кредитиране с 16.9%. Интересът към жилищните кредити е много висок и новият бизнес през 2024 достигна 10.4 млрд. лв., т.е. с 33% повече спрямо 2023. Лихвите по кредити за домакинства не са засегнати от лихвената политика на ЕЦБ (покачване през 2023 и понижения през 2024), поради тяхната обвързаност с лихвите по привлечените средства от клиенти в България. Успоредно на кредитната експанзия продължиха да се покачват цените на жилищата в страната с 18% и в частност в София с 20%, докато лихвите по ипотечните кредити са без промяна.

Българската народна банка прие Изисквания за показателите за кредитни стандарти при отпускане и при предоговаряне на кредити, обезпечени с жилищни недвижими имоти в

сила от 01.10.2024: Съотношението между размера на кредита и стойността на обезпечението при отпускане (LTV-O) следва да е в размер не по-висок от 85%; Съотношението между размера на текущите плащания във връзка с обслужването на дълга и месечния доход на кредитополучателя при отпускане (DSTI-O) следва да е в размер не по-висок от 50%; Максималният срок по договора за кредит (матуритет) следва да не е по-дълъг от 30 години. Според БНБ мерките целят превантивно подсигуриране на устойчивостта на банковата система в контекста на повишаващите се тенденции в проявлението на цикличните рискове в средносрочен план. Оценката ѝ на риска сочи придвижване в по-висока рискова категория на определени индикатори.

Привлечените депозити от домакинства запазват висок ръст от 11.7% (2023: 11.2%) на фона на ниските лихвени проценти. Средният лихвен процент по левовите срочни депозити до 2 г. през 2024 леко се покачи от 0.18% на 0.31%, а в евро от 0.27% на 0.40%.

През 2024 няма значима промяна в ликвидната позиция и отношението на ликвидно покритие е 241% (2023: 248%). Банковата система е много добре капитализирана с обща капиталова адекватност в края на 2024 от 22.70% (2023: 21.65%). Капиталът от първи ред се увеличи с 14% (2.5 млрд. лв.), а от втори ред с 35% (0.3 млрд. лв.). През 2024 приложимото ниво на капиталовите буфери е без промяна спрямо края на 2023.

Преглед на дейността на самостоятелна основа

Обща информация

Общинска банка АД е юридическо лице, учредено като акционерно дружество по реда на Търговския закон с пълен лиценз за кредитна институция по смисъла на Закона за кредитните институции. Общинска банка АД членува в Асоциацията на банките в България, Българска фондова борса АД, Централен депозитар АД и MasterCard Incorporated. Централното управление е на адрес София, ул. „Врабча“ № 6. Клоновата мрежа е само на територията на България и включва 41 филиала и 5 офиса.

Мажоритарен акционер в Общинска банка АД е Новито Опортюнитис Фонд АГмвК с 96.51% дял от емитирания капитал към 31.12.2024.

Одитори на банката за отчетната 2024 година са Грант Торнтон ООД и РСМ БГ ООД, избрани с решение на Общото събрание на акционерите на Общинска банка АД.

Общинска банка АД има развити кореспондентски отношения с първокласни чуждестранни финансови институции от Европа, Северна Америка и Азия.

Бизнес модел и пазарна позиция

Общинска банка АД е универсална търговска банка, която от създаването си интензивно работи в областта на финансовото обслужване на публичния сектор и в частност с общините. Финансовото обслужване на общини е обособен самостоятелен сегмент в бизнес модела. Банката обслужва някои от най-големите общини в страната, включително Столичната община. Изискванията на Закона за публичните финанси се прилагат за гарантиране на привлечените средства от бюджетните организации.

Общинска банка АД е на 14-та позиция по размер на активите между 23 банки и клонове на чуждестранни банки в страната. В сегмента Държавно управление Банката е на второ място по размер на обслужваните депозити и на седмо място по размер на предоставените кредити.

Първите пет банки по големина управляват 76.8% от банковите активи в България. Като преки конкуренти в универсалната банкова дейност и целевите пазари разглеждаме банките с близък мащаб до нашия и профил на дейността.

Банката задълбочи присъствието си в кредитирането, където пазарният дял в корпоративно банкиране (кредити за нефинансови и финансови предприятия) се покачи от 0.78% на 0.85%, а при домакинствата от 0.32% на 0.36%. Пазарните дялове при депозитите от домакинства и фирми в края на 2024 са 1.41% и 0.95%. По размер на активите Общинска банка АД към 31.12.2024 има пазарен дял от 1.30% (2023: 1.38%).

Пазарна позиция на ОБ АД	2024	2023
Активи	14	14
Капитал	15	15
Печалба	16	16
Дългови инструменти	8	10
Кредити държавно у-ние	7	7
Кредити предприятия	15	15
Кредити домакинства	13	13
Депозити фирми	17	17
Депозити домакинства	10	10
Брой банки	23	23

Бизнес моделът последователно се фокусира към подобряване на рентабилността и ефективността, адаптиране и устойчивост към променящата се макроикономическа среда. Стратегията на Общинска банка АД цели укрепване и развие на пазарното представяне в кредитирането и разширяване на клиентската база. Качественото кредитиране е водещ принцип в дейността ни, който с рационалното управление на активите гарантира оптимално използване на капитала. Чрез трансформацията на активите Банката изгражда капацитет за генериране на капитал, който се реинвестира в устойчиво бизнес развитие и позволява стратегическа гъвкавост.

Общинска банка АД работи при пазарни условия и следва уместна неагресивна лихвена политика. Конкуренцията между банките в кредитирането е силна и ще остане такава, докато за привлечените средства засега е ниска, предвид акумулираната ликвидност. Общинска банка АД има специфична позиция сред банките в България, свързана с активността в публичния сегмент чрез финансовото обслужване на общини.

Ключови показатели

Финансови показатели	2024	2023	Промяна
Нетен доход от лихви	63,223	52,959	19.4%
Нетен доход от такси и комисиони	15,354	14,562	5.4%
Нетни печалби от операции с ценни книжа	5,447	3,929	38.6%
Нетен оперативен доход	85,826	72,310	18.7%
Административни разходи	(40,581)	(34,777)	16.7%
Обезценка	(3,171)	(3,938)	-19.5%
Печалба за годината	34,526	27,305	26.4%
Балансови показатели			
Активи	2,483,091	2,368,048	4.9%
Вземания от банки	249,025	169,549	46.9%
Ценни книжа	646,724	417,662	54.8%
Предоставени кредити и вземания от клиенти	690,401	577,260	19.6%
Депозити от клиенти	2,162,188	2,120,205	2.00%
Капитал	205,276	169,734	20.9%
Основни съотношения			
Възвръщаемост на капитала (ROE)*	18.2%	17.7%	2.9%
Възвръщаемост на активите (ROA)*	1.4%	1.2%	12.6%
Обща капиталова адекватност	21.9%	20.5%	6.9%
Отношение на ливъридж	7.8%	6.3%	24.2%
Отношение на ликвидно покритие (LCR)	1581.1%	827.8%	91.0%
Отношение на нетно стабилно финансиране	265.4%	289.1%	-8.2%
Ефективност на разходите (CIR)**	47.3%	48.1%	-1.7%
Брутни кредити/депозити без бюджетни	38.9%	35.9%	8.4%

* На база средно дневно салдо.

** В т.ч. разходите за персонал и вноска във ФГВБ

Финансов резултат

През 2024 Общинска банка АД постигна най-високата печалба в своята история. С нетна печалба след данъци за 2024 в размер на 34,526 хил. лв. повишихме рентабилността и ефективността си в сравнение с 2023. Ръстът на печалбата за годината е 26.4%, възвръщаемостта на капитала¹ се покачи от 17.7% през 2023 на 18.2% през 2024, а на активите от 1.2% на 1.4%. Възвръщаемостта на капитала на Общинска банка АД през 2024 надхвърля средната за банковия сектор в страната (17.1%) на фона на доминиращото присъствие на първите пет банки с пазарен дял на активите им над ¾.

Нетният оперативен доход нарасна с 18.7% до 85,826 хил. лв. В структурата на нетния оперативен доход нетният лихвен доход представлява 73.7% (2023: 73.2%), а нетният доход от такси и комисиони представлява 17.9% (2023: 20.1%). При останалите нелихвени приходи с най-голям обем, а също и най-голямо покачване (с 1,518 хил. лв.) през годината са Нетните печалби от операции с финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата. Развитието на активите стратегически е фокусирано към по-дълбоко пазарно проникване в кредитирането на бизнеса и на домакинствата, а успоредно него нарастват инвестициите в облигации и в инструменти на паричния пазар.

Балансовите изменения са насочени към повишаване на лихвените приходи и в резултат нетният лихвен доход нарасна с 19.4%, въпреки понижението на пазарните лихвени

¹ На база средно дневни салда.

индекси. Лихвеният цикъл се обърна в края на 2023 от очакванията към Европейската централна банка за понижения на основните лихви, които започнаха от средата на 2024.

Индивидуален отчет за печалбата или загубата, хил. лева	31.12.24	31.12.23	Промяна	Промяна
Приходи от лихви, изчислени по метода на ефективната лихва	67,430	55,383	21.8%	12,047
Други приходи от лихви	643	771	-16.6%	(128)
Разходи за лихви	(4,850)	(3,195)	51.8%	(1,655)
Нетен доход от лихви	63,223	52,959	19.4%	10,264
Приходи от дивиденди	277	215	28.8%	62
Приходи от такси и комисиони	20,602	18,389	12.0%	2,213
Разходи за такси и комисиони	(5,248)	(3,827)	37.1%	(1,421)
Нетен доход от такси и комисиони	15,354	14,562	5.4%	792
Нетни печалби от операции с финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	5,447	3,929	38.6%	1,518
Нетна печалба от валутна преоценка	180	538	-66.5%	(358)
Печалба от продажба на нетекущи активи	312	126	147.6%	186
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	(246)	(682)	-63.9%	436
Други оперативни приходи	1,768	1,156	52.9%	612
Други оперативни разходи	(489)	(493)	-0.8%	4
НЕТЕН ОПЕРАТИВЕН ДОХОД	85,826	72,310	18.7%	13,516
Начислени обезценки на финансови активи	(3,171)	(3,938)	-19.5%	767
Реинтегрирани/(начислени) провизии по кредитни ангажменти	(228)	95	-340.0%	(323)
Административни разходи	(40,581)	(34,777)	16.7%	(5,804)
Разходи за амортизация	(3,398)	(2,957)	14.9%	(441)
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ДАНЪЦИ	38,448	30,733	25.1%	7,715
Разходи за данък върху печалбата	(3,922)	(3,428)	14.4%	(494)
ПЕЧАЛБА ЗА ГОДИНАТА	34,526	27,305	26.4%	7,221

Лихвените приходи на Банката основно се генерират от кредитния портфейл и през 2024 приносът на кредитирането е 52% (2023: 56%) в размер на 32,523 хил. лв. В сравнение с предходната година лихвените приходи от кредити нараснаха с 12.3%. Лихвената основа при повечето кредити е плаващ пазарен индекс – Юрибор или ОЛП на БНБ, които се понижиха през 2024, затова нарастването на лихвените приходи е по-бавно от това на портфейла. Обратно, при лихвените приходи от инвестиции по амортизирана стойност нарастването изпреварва това на балансовата позиция, поради заместването на падежиращите емисии с нови, които са с по-висока пазарна доходност. Емисиите, закупени през продължителния период на нулеви и отрицателни лихви на ЕЦБ, са със значително по-ниска доходност спрямо текущите лихвени нива. Лихвените приходи от

инвестиции по амортизирана стойност достигнаха 10,014 хил. лв., което е със 74.1% повече от 2023.

Важно място в оптималната структура на активите имат вземанията от банки и нефинансови предприятия от предоставени депозити и ресурси. Лихвените приходи от тях са в размер на 14,343 хил. лв., което е годишен ръст от 4.5%. Лихвените приходи се допълват от лихвите от

инвестиции по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (1,164 хил. лв.), каквито в предходната година Банката няма, и от лихви от финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата (643 хил. лв.).

Годишният ръст на лихвените приходи е 21.2%, а на разходите е 51.8%, но нетният доход от лихви на Банката нарасна вследствие на увеличения обем лихвоносни активи в условията на свиващ се пазарен лихвен марж. Разходите за лихви общо през 2024 са 4,850 хил. лв. и се увеличиха по линия на привлечените приемливи задължения за целите на Минималните изисквания за собствен капитал и приемливи задължения във връзка с растежа на бизнеса.

Лихвените разходи по депозити от клиенти (домакинства, фирми и бюджетни клиенти) се увеличиха като следствие от пазарната тенденция за покачване на лихвените нива по срочните депозити. В Общинска банка АД тенденцията се проявява основно в дребното банкиране, където предлагаме срочни продукти с лихвени нива в синхрон с пазара. В корпоративното банкиране срочните депозити са с нисък дял и ръстът на лихвените разходи остана под ръста на привлечения общ обем в сегмента.

Лихвени разходи	2024	2023	Промяна	Промяна
Лихви по получени заеми от банки	(1,910)	(1,385)	37.9%	(525)
Лихви по споразумения с клауза за обратно изкупуване	(479)	(250)	91.6%	(229)
Лихви по депозити, различни от кредитни институции	(559)	(236)	136.9%	(323)
Лихви по емитирани облигации	(934)	(932)	0.2%	(2)
Лихви по други привлечени средства	(785)	(231)	239.8%	(554)
Лихви по лизингови договори	(164)	(161)	1.9%	(3)
Лихви по други пасиви	(19)	-	-	(19)
Общо разходи за лихви	(4,850)	(3,195)	51.8%	(1,655)

В номинално изражение динамиката на средните лихвени проценти по срочните депозити не кореспондира с динамиката на пазарните лихвени индекси, което е специфична особеност за България и в последните месеци се движат разнопосочно. Натрупаната ликвидност поддържа лихвите ниски и е благоприятна за банките и в частност за Общинска банка АД, докато клиентската активност за търсене на по-доходни финансови инструменти се замества от интереса към недвижими имоти.

Получените заеми от банки са с фиксирани лихви, като през 2024 има нови получени заеми, на които се дължи нарастването на разходите. Лихвеният купон по емитираните облигации е фиксиран.

Пазарните лихвени нива по основните активи и пасиви на банките в страната се движат в противоположни посоки. Средната цена на привлечените средства плавно расте, докато доходността на междубанковия пазар, държавните ценни книжа и кредитите (с изключение на тези за домакинства) спада. В тази среда реализираният нетен лихвен марж от Банката леко се свива от 3.7% през 2023 на 3.5% през 2024, но нетният лихвен доход отбелязва растеж, благодарение на новия обем лихвоносни активи и редуциране на свръхрезервите в БНБ.

Нетните печалби от операции с финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата значително се покачиха (с 38.6%) през отчетната година в резултат от печалбата от продажба на ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през печалбата и загубата (2,032 хил. лв.). Печалбата от валутна търговия се сви с 536 хил. лв. през 2024.

Нетният доход от такси и комисиони увеличихме с 5.4% при увеличени приходи с 12.0% и разходи с 37.1%. С най-голямо нарастване на обема са приходите от картови операции, както и на разходите по тях, като следствие от бизнес активността на клиентите ни.

<i>Приходи от такси и комисиони</i>	<i>2024</i>	<i>2023</i>	<i>Промяна</i>	<i>Промяна</i>
Обслужване и поддържане на сметки	4,288	4,771	(10.1%)	(483)
Картови операции	5,285	4,146	27.5%	1,139
Преводни операции	2,919	2,703	8.0%	216
Касови и арбитражни операции	3,079	2,256	36.5%	823
Документарни операции	1,034	532	94.4%	502
Други приходи от такси и комисиони	3,997	3,981	0.4%	16
Общо приходи от такси и комисиони	20,602	18,389	12.0%	2,213
<i>Разходи за такси и комисиони</i>				
Картови операции	(3,248)	(1,988)	63.4%	(1,260)
Преводни операции	(1,631)	(1,466)	11.3%	(165)
Други разходи за такси и комисиони	(369)	(373)	(1.1%)	4
Общо разходи за такси и комисиони	(5,248)	(3,827)	37.1%	(1,421)
НЕТЕН ДОХОД ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ	15,354	14,562	5.4%	792

Справедливата стойност на инвестиционните имоти на банката през 2024 намалява с 246 хил. лева.

Нетният ефект от обезценка на финансови активи е начисление от 3,171 хил. лева (с 19.5% по-малко спрямо 2023), а при провизиите по кредитни ангажименти има нетно начисление от 228 хил. лева.

Административните разходи (40,581 хил. лв.) се увеличават с 16.7% на годишна база, основно поради инфлационните корекции на разходите за персонала, както и от нарастване на числеността през 2024. За разширяване на пазарното присъствие и привличане на нови клиенти в конкурентната среда Банката изпълнява рекламна стратегия, а разходите за реклама, маркетинг и комуникации са в размер на 1,191 хил. лв.

Административни разходи	2024	2023	Промяна	Промяна
Разходи за персонала	(22,803)	(18,261)	24.9%	(4,542)
Информационни, комуникационни и технологични	(2,684)	(3,272)	-18.0%	588
Разходи за охрана и инкасова дейност	(1,938)	(1,709)	13.4%	(229)
Вноски за Фонда за гарантиране на влоговете в банките	(2,644)	(2,733)	-3.3%	89
Доставки и други външни услуги	(2,459)	(2,302)	6.8%	(157)
Разходи за консумативи и материали	(912)	(905)	0.8%	(7)
Консултантски, одиторски и други професионални услуги	(1,299)	(1,208)	7.5%	(91)
Наеми на сгради и активи	(146)	(156)	-6.4%	10
Реклама, маркетинг и комуникации	(1,191)	(277)	330.0%	(914)
Други административни разходи	(4,505)	(3,954)	13.9%	(551)
ОБЩО	(40,581)	(34,777)	16.7%	(5,804)

Активи

Активите на Общинска банка АД през 2024 нараснаха с 4.9% и към 31.12.2024 са в размер на 2,483,091 хил. лв. Трансформацията на активите стратегически е насочена към увеличаване на лихвоносните активи – дълговите инструменти (в т.ч. оценявани по амортизирана стойност и оценявани по справедлива стойност през другия всеобхватен доход) и предоставените кредити на клиенти. Новите активи се финансират за сметка на свиването на паричните средства и от увеличената депозитна база.

АКТИВИ	31.12.24	31.12.23	Изменение	Изменение
Парични средства в брой и парични салда при Централната банка	751,986	1,097,396	(31.5%)	(345,410)
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата/загубата	18,174	18,997	(4.3%)	(823)
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през ДВД	63,735	12,544	408.1%	51,191
Вземания от банки и други финансови институции	249,025	169,549	46.9%	79,476
Вземания по споразумения за обратно изкупуване	12,203	5,006	143.8%	7,197
Предоставени кредити и вземания от клиенти	690,401	577,260	19.6%	113,141
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	564,815	386,121	46.3%	178,694
Текущи данъчни активи	101	-	-	101
Други активи	17,685	16,806	5.2%	879
Активи, придобити от обезпечения	12,974	13,509	(4.0%)	(535)
Имоти и оборудване	63,908	40,703	57.0%	23,205
Инвестиционни имоти	29,139	21,381	36.3%	7,758
Нематериални активи	4,087	3,810	7.3%	277
Активи с право на ползване	4,508	4,616	(2.3%)	(108)
Инвестиции в дъщерни предприятия	350	350	-	-
Общо активи	2,483,091	2,368,048	4.9%	115,043

Ролята на Банката във финансовото обслужване на общини предопределя високия дял в активите на държавните ценни книжа и паричните средства, с които съгласно Закона за публичните финанси се обезпечават в пълен размер привлечените средства от бюджетните организации. Трансформацията на активите засяга обема и дела на

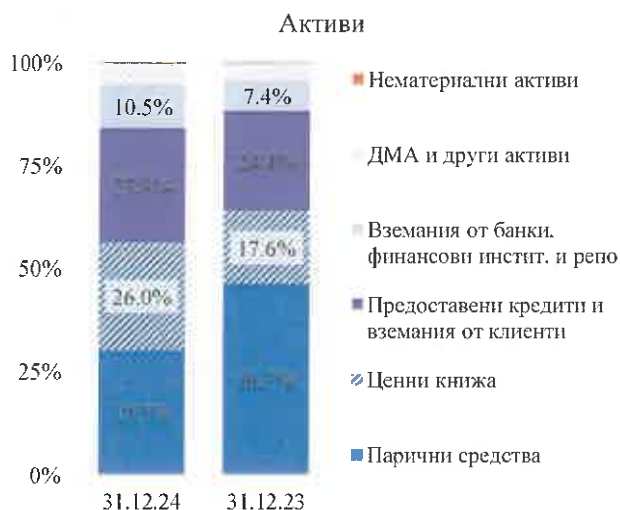
паричните средства, които се свиват в полза на увеличеното кредитиране. Делът на паричните средства спада за поредна година и в края на 2024 е 30.3% (2023: 46.3%).

Инвестициите в ценни книжа към 31.12.2024 са в размер на 646,724 хил. лв. с годишен ръст 54.8%. Те са представени в три категории - финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата/загубата, финансови активи, оценявани по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност.

Държавните ценни книжа на българското правителство доминират в портфейлите на Банката, допълнени от държавен дълг на страни от Еврозоната, български общински облигации и малък обем капиталови инструменти. Дълговите инструменти по амортизирана стойност имат водещ дял от 87.3%. Българските държавни ценни книжа се ползват за обезпечаване на привлечените средства от публичния сектор. Лихвените приходи от дълговите ценни книжа (11,821 хил. лв.) са трети по значимост за Банката след кредитния портфейл и вземанията от банки.

В края на годината вземанията банки и други финансови институции са в размер на 249,025 хил. лв., ръст от 46.9% спрямо края на 2023. Банката предоставя краткосрочни депозити на паричния пазар в страната и чужбина, където доходността и през 2024 беше по-висока спрямо ипотечното кредитиране на българския пазар, поради специфичната лихвена конюнктура.

Общинска банка АД имаше много успешна година в кредитирането, където пазарният дял се покачи в корпоративното банкиране (нефинансови и финансови предприятия) от 0.78% на 0.85% и при домакинствата от 0.32% на 0.36%. Брутният кредитен портфейл се увеличи с 19.7% и достигна 700,878 хил. лв. На национално ниво търсенето на кредити през 2024 от домакинствата нарасна, докато в корпоративния сегмент има леко свиване. Банката държи на качествения устойчив растеж и в края на 2024 отбелязваме изключително нисък дял на необслужваните кредити от 1.4% (в тесен обхват, т.е. без кредитни институции, 2023: 2.1%), а в широкия обхват делът на необслужваните е 1.2%.

Агрегираните показатели за банковия сектор в страната към 31.12.2024 са съответно дял на необслужваните от 3.4% в стеснен обхват и 3.2% в широк.

Отчетна стойност	31.12.24	31.12.23	Промяна	Промяна
Физически лица	174,535	128,241	46,294	36.1%
жилищно - ипотечни кредити	84,743	53,450	31,293	58.5%
потребителски кредити	89,026	73,997	15,029	20.3%
кредитни карти	766	794	(28)	(3.5%)
Предприятия	474,270	408,478	65,792	16.1%
Бюджетни предприятия	13,376	21,488	(8,112)	(37.8%)
НБФИ	38,697	27,089	11,608	42.9%
ОБЩО	700,878	585,296	115,582	19.7%

Търговската активност на Банката в корпоративния сегмент е висока и постигнатият годишен ръст при нефинансовите предприятия е 16.1%, а при финансовите предприятия е 42.9%, докато средно за банките в страната е съответно 9.0% и 6.4%. Общинска банка АД поддържа персонализирани бизнес отношения със своите клиенти и им предоставя специализирани продукти и индивидуални решения. Банката стабилно се позиционира като надежден бизнес партньор в сегмента.

В корпоративни портфейл увеличение на обемите имаме в секторите промишленост, услуги и финансови и застрахователни дейности, докато спад има в секторите бюджетни предприятия, строителство и транспорт.

Стратегическите ни цели при физическите лица са да постигнем по-висок пазарен дял и по-добра диверсификация на портфейла като изравним обемите ипотечно и потребителско кредитиране. В структурата на портфейла за домакинства ипотечните кредити имат дял от 48.6% (2023: 41.7%), докато средният им дял в банковия сектор е 57.5%. Кредитирането на физически лица в Общинска банка АД е с годишен ръст от 36.1%. От новите кредити само 8% са деноминирани в евро. Лихвите по ипотечните кредити в България са ниски и без промяна през 2024, което стимулира търсенето на кредити заедно с растящите доходи и високата заетост.

Отчетна стойност	31.12.24	31.12.23	Промяна	Промяна
Физически лица	174,535	128,241	46,294	36.1%
Промисленост	81,180	39,078	42,102	107.7%
Услуги	243,541	200,934	42,607	21.2%
Търговия	61,681	65,351	(3,670)	(5.6%)
Бюджетни предприятия	13,376	21,488	(8,112)	(37.8%)
Строителство	38,947	46,582	(7,635)	(16.4%)
Транспорт	39,959	46,180	(6,221)	(13.5%)
Селско стопанство	8,962	10,353	(1,391)	(13.4%)
Финансови и застрахователни дейности	38,697	27,089	11,608	42.9%
ОБЩО	700,878	585,296	115,582	19.7%

Размерът на brutните кредити към 31.12.2024 е 700,878 хил. лв., а съотношението кредити към депозити без бюджетни се покачи от 35.9% през 2023 на 38.9%. Стратегията на Банката поставя за цел съотношението кредити към депозити да достигне 50% през 2027.

Пасиви

Депозитите от небанкови клиенти традиционно са основният източник на финансиране за Банката. Техният дял в пасивите в края на 2024 е 94.9% и леко се понижава спрямо предходната година, поради растящия обем на привлечените средства, които отговарят на условията за приемливи задължения. Общият размер на пасивите (2,277,815 хил. лв.) нарасна с 3.6% през годината, а депозитите от клиенти нараснаха с 2.0%.

Получените заеми от банки, облигационните заеми и получените заеми от други клиенти представляват инструменти на приемливите задължения по смисъла на Регламент ЕС 575/2013 и Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници. Облигационните заеми включват две емисии облигации, които не се търгуват на регулиран пазар и са емитирани през 2022. Получените заеми от други клиенти са по разработени продукти за небанкови клиенти със срок 3 и 4 години.

Другите пасиви в края на 2024 година са 6,399 хил. лв. (2023: 5,889 хил. лева).

ПАСИВИ	31.12.24	31.12.23	Изменение	
Депозити от други клиенти	2,162,188	2,120,205	2.0%	41,983
Получени заеми от банки	45,990	35,321	30.2%	10,669
Облигационен заем	21,081	21,081	-	-
Получени заеми от клиенти	34,892	8,796	296.7%	26,096
Задължения по лизингови договори	4,687	4,772	(1.8%)	(85)
Провизии	1,256	844	48.8%	412
Други пасиви	6,399	5,899	8.5%	500
Текущи данъчни пасиви	-	434	(100%)	(434)
Отсрочени данъчни пасиви	1,322	962	37.4%	360
ОБЩО ПАСИВИ	2,277,815	2,198,314	3.6%	79,501

Депозитната база от физически лица има водеща позиция в клиентската структура. През последните две години се наблюдава плавна тенденция на пазара към покачване на лихвените проценти по срочните депозити в дребно банкиране, но през 2024 лихвите по нови депозити със срок от 1 до 2 години спаднаха, докато при срочност до 1 година продължиха да се покачват. Общинска банка АД, освен стандартните срочни депозити до 12 месеца, предлага депозити с по-дълъг срок – от 1 до 3 години, за клиентите с предпочитания към продукти с висока доходност. Лихвената динамика на пазара до момента не повлиява на срочната структура на привлечените средства от домакинства в Банката и делът на срочните депозити в края на 2024 е 45.9% при 46.5% в края на 2023. Ръстът на привлечените средства от домакинства резиденти е 12.0%.

Общинска банка АД предлага на физическите лица срочни депозити и разплащателни сметки в български левове и четири основни чужди валути – евро, американски долари, швейцарски франкове и британски лири. Кандидатурата на България за присъединяване към Еврозоната не се отразява във валутната структура на депозитите от домакинства. Българският лев заема дял от 79.2% в края на 2024 при 77.0% година по-рано. Пазарният дял на Банката в депозитите от дребно банкиране се покачи през 2024 от 1.39% на 1.41%.

Динамиката на депозитната база от корпоративни клиенти по отрасли резонно в голяма степен кореспондира с динамиката на кредитния портфейл. Депозитите от бюджетни предприятия се свиват в края на годината, поради техническите процедури в общините за централизация и разплащания към доставчици и изпълнители. На база средно дневно салдо депозитите от бюджетни предприятия през 2024 са с 5.2% повече в сравнение с 2023.

Депозити	31.12.24	31.12.23	Промяна	Промяна
РЕЗИДЕНТИ	2,140,232	2,082,223	58,009	2.8%
Физически лица	1,267,156	1,131,867	135,289	12.0%
Бюджетни предприятия	361,341	489,742	(128,401)	(26.2%)
Услуги	210,955	140,276	70,679	50.4%
Промисленост	76,413	68,279	8,134	11.9%
Търговия	58,078	118,702	(60,624)	(51.1%)
Транспорт	89,193	61,321	27,872	45.5%
Строителство	65,031	57,900	7,131	12.3%
Финанси (без банки)	5,517	6,957	(1,440)	(20.7%)
Селско стопанство	6,548	7,179	(631)	(8.8%)
НЕРЕЗИДЕНТИ	21,956	37,982	(16,026)	(42.2%)
ОБЩО	2,162,188	2,120,205	41,983	2.0%

Балансов капитал, регулаторен капитал и капиталови съотношения

Към 31 декември 2024 балансовият собствен капитал на Банката е в размер на 205,276 хил. лв., като през годината нарасна с 35,542 хил. лв. (с 20.9%) от реализираната печалба. И през 2024 Общото събрание на акционерите реши да не се разпределя дивидент. Основният акционер в капитала на Банката Новито Опортюнитис Фонд АГмвК следва последователно стратегия за развитие на капиталовата база и генериране на капацитет за пълноценно бизнес развитие.

Собствен капитал	31.12.24	31.12.23	Изменение	
Акционерен капитал	89,362	89,362	-	-
Законови резерви	63,065	39,358	60.2%	23,707
Други резерви	18,237	16,937	7.7%	1,300
Неразпределена печалба от минали години	34,612	24,077	43.8%	10,535
Общо собствен капитал	205,276	169,734	20.9%	35,542

Собственият капитал за регулаторни цели на Общинска банка АД е изграден изцяло от базов собствен капитал от първи ред. Банката не ползва капитал от втори ред. През 2024 регулаторният капитал нарасна с 46,251 хил. лева и към 31.12.2024 размерът му е 195,078 хил. лева (с 31.1%). Рисково-претеглените активи нараснаха със 164,052 хил. лева (с 22.5%). Съотношенията на обща капиталова адекватност и адекватност на капитала от първи ред към 31.12.2024 са 21.87%.

Регулаторен капитал и съотношения	31.12.24	31.12.23	Промяна	Промяна
Собствен капитал	195,078	148,827	46,251	31.1%
Капитал от първи ред	195,078	148,827	46,251	31.1%
Капитал от втори ред	-	-	-	-
Обща рискова експозиция	891,872	727,820	164,052	22.5%
Съотношение на капитала от първи ред	21.87%	20.45%	1.42%	
Обща капиталова адекватност	21.87%	20.45%	1.42%	

Капиталови буфери

Съгласно регулаторната рамка, Общинска банка АД поддържа четири капиталови буфера – предпазен буфер, буфер за системен риск, антицикличен буфер и допълнителен буфер.

Предпазният капиталов буфер и буферът за системен риск се прилагат от всички банки в страната в еднакъв размер, определен от БНБ. Предпазният капиталов буфер е от базов собствен капитал от първи ред в размер на 2.5% от общата сума на рисковата експозиция.

Буферът за системен риск от базов собствен капитал от първи ред е в размер на 3.00% от рисковите експозиции в България и е насочен към предотвратяване и намаляване ефекта от дългосрочни нециклични системни или макропруденциални рискове, които не попадат в обхвата на Регламент (ЕС) 575/2013.

Нивото на антицикличния капиталов буфер се определя от БНБ за всички банки през всяко тримесечие и приложимото му ниво е 2.0%.

Ливъридж

Банката изчислява и наблюдава съотношението на ливъридж в изпълнение на Делегиран регламент (ЕС) 2015/62 на Комисията. Съотношението на ливъридж показва отношението на капитала от първи ред към общата експозиция на банката по регламента, без да се претегля спрямо риска. Към 31.12.2024 съотношението на ливъридж в Общинска банка АД е 7.79% (2023: 6.27%) при минимално регулаторно изискване от 3.00%.

Минимални изисквания за собствен капитал и приемливи задължения

Минималните изисквания за собствен капитал и приемливи задължения (МИСКПЗ) се определят въз основа на и се изразяват като процентен дял от общата рискова експозиция и от мярката за общата експозиция (общата експозиция за изчисляване на отношението на ливъридж) по Регламент 2013/575 и Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници. Банката следва едновременно да покрива нивата по двете мерки.

Българската народна банка определи крайните целеви нива на МИСКПЗ за Общинска банка АД в сила от 01.10.2024 – 24.53% по мярката за обща рискова експозиция и 7.83% по мярката за обща експозиция. Банката изпълнява целевите съотношения по двете мерки. Към 31.12.2024 отчетените съотношения на МИСКПЗ са 25.57% по мярката за обща рискова експозиция и 11.73% по мярката за обща експозиция.

Управление на риска

Общинска банка АД поддържа и развива вътрешната рамка за управление на риска, свързана с установяване, оценка и управление на присъщите за дейността рискове, която се основава на правила, процедури и лимити, и е съобразена с нормативните и регулаторни изисквания. Банката следва умерено-консервативна политика и приемливи нива на поеманите рискове. Водещата цел е постигане на стабилна доходност чрез поддържане на оптимална структура на баланса и запазване на конкурентна пазарна позиция в страната.

Дейността по управление на риска се отчита пред Надзорния съвет (изпълняващ функциите на Комитет по риска) и Управителния съвет.

Идентифицирането, измерването, наблюдението и докладването на рисковете се извършва регулярно, в съответствие с действащите правила, процедури и указания в Банката.

Основните цели на Банката във връзка с управлението на риска са:

- Съответствие с действащите регулаторни и законови изисквания
- Съответствие на бизнес плана с риск стратегията и рисковия апетит на Банката
- Поддържане на умерено ниво на риска, съответстващо на риск-стратегията и рисковия апетит

- Съхраняване на акционерния капитал и съобразяване на бизнеса на Банката с размера и структурата на капитала
- Постигане на оптимална диверсификация на инвестираните средства съобразно източниците за финансиране и бизнес модела
- Поддържане на системи и вътрешни контроли за ограничаване на риска.

За управление и минимизиране на кредитния риск в банката се използват следните основни техники:

- Диверсификация чрез прилагане на одобрени лимити, които се преглеждат и актуализират периодично, но не по-рядко от веднъж годишно (в т.ч. отраслови лимити и др.),
- Текущо наблюдение и управление на кредитния портфейл, включително чрез контрол върху възникване на ранно предупредителни сигнали, изискване за наличие на парични потоци и обезпеченост на експозициите,
- Периодично изготвяне, анализиране и докладване на резултатите от провежданите стрес-тестове на кредитния портфейл на банката

Управлението на кредитния риск в Банката се извършва на ниво клиент/група и на ниво отделен портфейл. Банката управлява проблемните експозиции чрез своевременното им идентифициране, анализ и предприемане на адекватни мерки с цел трайно оздравяване на експозициите.

Органите за управление и контрол на кредитния риск са Комитет за обезценки и провизии, Управителният и Надзорният съвет, който изпълнява функциите на Комитет по риска.

Целите в управлението на пазарния риск се постигат чрез разпределение на отговорностите при вземане на решения, информационна система и прилагане на лимити за контрол и намаление на този тип риск.

За оценка на изложеност към пазарни рискове, породени от позициите ѝ в дългови и капиталови инструменти, банката използва модел Стойност под риск (VaR) по метода на *Monte Carlo* симулация. Стойност под риск е очакваната загуба в стойността на даден портфейл спрямо базов доверителен интервал и зададен времеви хоризонт. Оценката се базира на статистически данни, изведени от исторически данни за актива, като се допуска, че основни пазарни елементи, като лихвени проценти, валутни курсове и цени на ценните книжа варират на случаен принцип, а дневната флукутация може да се изрази чрез стандартно разпределение. Банката прилага Стойност под риск при доверителен интервал от 99%/1 ден и 10 дни период на държане.

В допълнение на оценката от VaR анализа банката разработва сценарии с изменение на лихвените криви, при които се оценява пазарния риск от промяна в стойността на портфейлите от ценни книжа с фиксиран доход.

Банката измерва лихвения риск в банков портфейл, който включва всички лихвочувствителни активи, пасиви, и задбалансови ангажменти различни от тези за търгуване. Оценява се ефектът от различни допускания за неблагоприятни промени на лихвените равнища върху доходите на банката и икономическата стойност на капитала. Допусканията се преразглеждат регулярно за осигуряване на тяхната актуалност и адекватност. Анализът за промените на нетния лихвен доход на база на изготвяните стрес-тестове за лихвен риск, както и на икономическата стойност на капитала при различните допускания, подпомага ръководството при решения по изпълнение на бизнес-плана на банката.

Банката поддържа своя ликвиден профил в съответствие с регулаторните изисквания и вътрешнобанковите нормативни документи. Разумното управление на ликвидния риск и подходящият контрол са важни елементи за ефективното управление на банката. Основен метод за управление на ликвидността е поддържането на баланса на Банката в размер, структура и съотношения, които дават възможност във всеки момент тя да посрещне задълженията си навреме, при разумна цена и с минимален риск. Отношенията на ликвидно покритие и нетно стабилно финансиране са солидно над регулаторните прагове.

Показатели	2023	2024
Отношение на ликвидно покритие	828%	1581%
Отношение на нетно стабилно финансиране	289%	265%

Управлението на ликвидността включва оценка и анализ на:

- коефициента на ликвидни активи (ликвидни активи/всички пасиви), отношение на нетно стабилно финансиране (NSFR)
- коефициента на ликвидно покритие съгласно Регламент (ЕС) №575/2013
- анализ на изменението и концентрацията в привлечените средства
- извършване на стрес-тестове и анализ на необходимостта от увеличение на ликвидния буфер.

Дейността по контрола и управлението на пазарния риск, ликвидния риск и лихвения риск се отчита пред съответните вътрешнобанкови органи, в т.ч. Комитета по управление на активите и пасивите, Управителния съвет и Надзорния съвет.

Управлението на операционния риск в Банката се осъществява чрез разработена и внедрена система за регистриране на операционни събития по видове, групи дейности, бизнес линии, рискови фактори и по структурни единици, обобщаване и анализиране на информацията, както и анализиране на информацията за самооценка на контрол на риска от структурните звена на банката.

Специализиран вътрешен орган на Банката за управление и контрол на операционния риск е Комисията за оценка на рискови събития, която се ръководи от председател – член на УС и членове.

Надзорният съвет, изпълняващ функциите на Комитет по риска, одобрява Риск стратегията и определя рамката за управление на риска в Банката, като периодично я преразглежда и актуализира.

Общинска банка АД усъвършенства и разви прилаганите системи за анализ, оценка и управление на рисковете в съответствие с приложимата регулаторна и правна рамка, както и добрите банкови практики.

Кредитен рейтинг

През юли 2024 кредитната агенция Moody's Ratings повиши дългосрочния депозитен рейтинг на Общинска банка АД от B1 на Ba3. Перспективата на депозитния рейтинг е стабилна. Дългосрочният рейтинг за риск от контрагента (Counterparty Risk Rating) е повишен от Ba3 на Ba2.

Оценката на Moody's Ratings подчертава повишената финансова рентабилност на „Общинска банка“ АД и силния капацитет за генериране на капитал. Агенцията отбелязва солидната капиталова позиция, която значително надвишава регулаторните изисквания, стабилната депозитна база и високата ликвидност. Отбелязват се

резултатите от продължаващата работа в посока на повишена рентабилност, развитието на кредитния портфейл и неговото високо качество, които дават устойчивост на Банката.

Нематериални ресурси и обяснение относно начина по който бизнес моделът зависи от тях, както и начинът по който тези ресурси са източник за създаване на стойност за Банката

Нематериалните ресурси на Общинска банка АД имат ключова роля за реализирането на бизнес стратегията. Банката последователно развива нематериалните си ресурси в няколко основни направления с цел устойчив растеж, стабилна конкурентна позиция, корпоративна идентичност и доверени клиентски отношения.

Корпоративната идентичност на Банката е пазарната позиция като разпознаваем и надежден финансов партньор на фирми, домакинства, държавни структури и обществени организации. Същевременно Банката подкрепя множество социални каузи, обществени инициативи и екологични практики.

Клиентските отношения включват изграждане и поддържане на персонализирани бизнес отношения с клиенти, предоставяне на специализирани решения, високо доверие и сигурност.

В допълнение към доверените клиентски отношения за по-удобно и пълноценно обслужване Банката развива технологични функционални решения за сигурен онлайн достъп до широк спектър от финансови продукти и услуги. Технологичните решения във вътрешните процеси са от съществена важност за ефективността и конкурентната позиция на Банката.

Интелектуалните ресурси, доброто корпоративното управление и корпоративната етика са задължителни елементи, чрез които се постигат бизнес целите. Банката стратегически инвестира в дългосрочното обучение на служителите си и усъвършенстване на управленските процеси. Настоящото оповестяване е във връзка с чл. 39, ал. 2 от Закона за счетоводството.

Управление на банката

Банката има двустепенна структура на управление от тричленен Надзорен съвет (НС) и петчленен Управителен съвет (УС). През 2024 година няма промяна в състава на Надзорния съвет. Членовете на Надзорния съвет към 31.12.2024 са:

- Стефан Ненов – председател на НС
- Здравко Гъргаров – заместник-председател на НС
- Спас Димитров – член на НС.

През 2024 година няма промяна в състава на Управителния съвет. Членовете на Управителния съвет към 31.12.2024 са:

- Неделчо Неделчев – председател на УС и изпълнителен директор
- Борислав Чиликов – член на УС и изпълнителен директор
- Владимир Котларски – заместник-председател на УС
- Станислав Божков – член на УС
- Ивайло Иванов – член на УС.

Възнагражденията на членовете на управителните и контролни органи в Общинска банка АД са определени съгласно утвърдената „Политика за определяне на реда и начина за формиране на възнагражденията на определена категория служители съобразно

изискванията на Наредба 4 на БНБ“, която установява обективни принципи при формиране на възнагражденията. Изплатените възнаграждения на членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет през 2024 година възлизат на 1,899 хил. лева (2023: 1,866 хил. лева).

През годината членовете на двата съвета не са придобивали, не са прехвърляли и към 31.12.2024 не притежават акции и облигации на банката, както и нямат специални права за придобиване на акции и облигации на Общинска банка АД (информация по чл. 187 „д“ на Търговския закон).

Няма сключени договори по смисъла на чл. 240 „б“ на Търговския закон между членовете на НС и УС или свързани с тях лица от една страна и банката от друга страна, които да излизат извън обичайната им дейност или съществено да се отклоняват от пазарните условия.

Участието, по смисъла на чл. 247, ал. 2, т. 4 от Търговския закон, на членове на Надзорния съвет и Управителния съвет в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участие в управлението на други търговски дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети е както следва:

Участващи в управлението на банката към 31.12.2024	Участие над 25% в капитала на:	Участие в управлението на:
Стефан Лазаров Ненов, Председател на НС	МУР България Одит ООД	МУР България Одит ООД
Здравко Борисов Гъргаров, Член на НС		Гоце Делчев - Табак АД
Неделчо Василев Неделчев, Председател на УС, Изпълнителен директор	Медицински център Неовитро ООД, Проджект Синерджи ООД	Борика АД
Борислав Яворов Чиликов, Член на УС, Изпълнителен директор		Управляващо дружество Общинска банка асет мениджмънт ЕАД
Владимир Георгиев Котларски, Заместник-председател на УС	Адвокатско дружество Котларски	Адвокатско дружество Котларски, Управляващо дружество Общинска банка асет мениджмънт ЕАД
Станислав Ганев Божков, Член на УС	Лариор ЕООД	Управляващо дружество Общинска банка асет мениджмънт ЕАД

Екология, социална отговорност и служители

Общинска банка АД е социално отговорна институция, която последователно развива и внедрява практиките за устойчив бизнес и опазване на околната среда.

Банката информира служителите си и прилага мерки за екологична работна среда в своите подразделения. В офисите на Банката се внедряват енергоспестяващи уреди, приоритети са разделното събиране на отпадъците и използване на тонер касети за рециклиране. Банката използва оборудване за автоматично регулиране на топлоподаването в неработните часове. Внедрена е система за електронен документооборот, която съществено намалява използването на разпечатани документи.

Реализиран е електронен портал за самообслужване - електронна информационна система за фишове и отпуски, която всеки служител може да ползва онлайн и допълнително ограничава използването на хартия и тонер.

Общинска банка АД води социално отговорна политика като подкрепя значими обществени каузи, социални, културни и образователни инициативи. Банката продължава мисията си за подпомагане развитието на регионите, подкрепяйки редица общини на територията на България.

Банката провежда онлайн проекти и дистанционни квалификационни форми за развитие и мотивиране на служителите, чрез повишаване на оперативната ефективност на работните процеси и надграждане на експертните компетенции.

Основната информационна система оптимизира множество процеси и практики за изграждане на устойчив бизнес и намаляване на въглеродния отпечатък на Банката.

Общинска банка АД прилага Политика по приемственост, която осигурява развитие и запазване в дългосрочен план на добрите практики в компанията. Политиката за възнагражденията в Общинска банка АД осигурява разумно и ефективно управление, избягвайки рискове и гарантира привличането, задържането и мотивирането на служителите на банката, които да работят за постигане целите на институцията. Политиката е обвързана с изискванията на Наредба 4 на БНБ и насоките на Европейския банков орган и отговаря на всички нормативни изисквания за възнагражденията и тяхното разпределение.

В кредитната политика важно място заемат проектите за развитие на зелената икономика, финансиране на бизнес начинания, свързани с енергоспестяване и възобновяеми енергийни източници, проекти в сферата на енергийната ефективност и опазване на околната среда.

Банката работи с редица образователни институции - училища и детски градини, и социални домове, за които се стреми ежедневно да подобрява и осигурява максимално качество и достъпност на ползваните от тях финансови продукти и услуги.

Подобряването на общественото здраве е непрекъснат приоритет на Банката. В това направление осигуряваме цялостно банково обслужване и финансиране на болници и лечебни заведения, посредством предоставяне на финансови ресурси, осигуряване на пос-терминали и банкомати на подходящи и удобни локации, предоставяне на преференциални и конкурентни ценови нива на финансовите продукти и услуги.

Общинска банка АД финансира инициативи в сферата на „зелената икономика“ и устойчиво развитие. Банката подкрепя компаниите в тази сфера, като в процеса на финансиране на този вид проекти, използва и допълнителни инструменти за подобряване на структурата на обезпеченост на кредитните сделки чрез сътрудничеството си с Национален гаранционен фонд.

Банката активно предлага финансиране на бизнес клиенти, инвестиращи в изграждането на фотоволтаични инсталации за производство на електроенергия от възобновяемите енергийни източници за собствено потребление и продажба. Слънце, вода, земя – това са ресурси, които имаме винаги на разположение и тяхното най-добро оползотворяване пада околната среда и гарантира ниски разходи за потребителите.

Също така подкрепя общини при реализацията на проекти, свързани с изграждането на соларни паркове за производство на ел. енергия (за собствено потребление и продажба) от възобновяемите енергийни източници.

Предоставяме инвестиционни кредити за изграждане на нови фотоволтаични инсталации до 1 MW за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии).

Общинска банка АД подкрепя компании в областта на транспорта, които инвестират средства в закупуване и използване на екологични превозни средства и извършват дейността си в съответствие с политиките за намаляване на въглеродния отпечатък.

В подкрепа на бизнеса и клиентите към екологично развитие Банката активно подкрепя компании (вкл. организации по оползотворяване), които се занимават със събиране, преработка и рециклиране на отпадъци от черни и цветни метали, излезли от употреба опаковки МПС, опаковки, батерии, акумулатори и др. В тази връзка Банката работи с множество клиенти, извършващи тази дейност, като освен с осигуряване на качествено пълно банково обслужване ги подкрепя и посредством издаване на банкови гаранции по тяхно нареждане, в полза на Министерството на околната среда и водите във връзка с ангажиментите им, в съответствие със Закона за управление на отпадъците.

Банката активно участва в подобряване на градската среда на територията на различни общини в страната, като предоставя финансиране и други услуги на специализирани дружества грижещи се сметоизвозване, съхранение и компостиране на битови отпадъци. С оказаната подкрепа, се осъществява устойчиво развитие за насърчаване на разделно събиране на отпадъци, което в дългосрочен план намалява натрупването на отпадъци в сметища и разпиляването им в природата, запазва ресурсите, защитава природата и помага за решаването на климатичните проблеми. При осъществяване на своята дейност Общинска банка АД се придържа към принципи, свързани със зачитане на правата на човека, борбата с корупцията и подкупите.

Ръководният орган на Банката е разработил, приел, спазва и насърчава високи етични и професионални стандарти насочени към зачитане правата на човека, недискриминация, неутралност спрямо пола. В Общинска банка АД има ясни и документираните политики и правила как се изпълняват тези стандарти. Надзорният орган извършва периодичен преглед на тяхното изпълнение и гарантира тяхното точно и почтено прилагане.

Ръководният орган на Банката е разработил, приел, спазва и насърчава високи етични и професионални стандарти насочени към избягване и управление конфликти на интереси, борба с корупция и подкупи. Политиките и правилата определят принципите и предоставят примери за приемливо и неприемливо поведение, на служителите се напомня, че всички дейности на институцията следва да се извършват в съответствие с приложимото законодателство и с корпоративните ценности на институцията. Също така служителите са осведомени за възможните външни и вътрешни дисциплинарни мерки, правни действия и санкции, които могат да бъдат приложени при некоректно и неприемливо поведение. На служителите е предоставена и гарантирана възможност за подаване на сигнали в случаите на съмнения за извършвано/извършено нарушение от друг служител, включително и от член на висшето ръководство, като е гарантирана анонимност на служителите.

В Банката са приети и се прилагат ефективни политики с цел установяване, оценка, управление и редуциране или предотвратяване на настоящи и потенциални конфликти на интереси на нивото на институцията. Приети са и се прилагат адекватни мерки за редуциране конфликтите на интереси, които биха могли да засегнат по неблагоприятен начин интересите на клиентите.

Очаквано и планирано развитие на Общинска банка АД през 2025 година

Бизнес моделът е насочен към подобряване на рентабилността и ефективността, адаптиране и устойчивост към промените в макроикономическата среда, включително и при потенциални неблагоприятни такива.

- За подобряване на оперативната доходност и рентабилност планираме:
 - По-широко представяне на кредитирането в сегментите дребно банкиране и малки и средни предприятия, респективно покачване на пазарния дял, на клиентската база и по-голяма тежест на кредитния портфейл в активите на Банката.
 - Повишена доходност от краткосрочното управление на ликвидността
 - Пазарна, неагресивна лихвена политика по привлечените средства
- Защита от потенциално неблагоприятни ефекти върху портфейла дългови книжа при прогнозираното макроикономическо развитие през стратегическия период. Моделът на управление по амортизирана стойност ще е водещ за инвестициите в дългови инструменти.
- Оптимизирано използване на капиталовите ресурси и управление на рисковия профил. Развитие на капиталовия капацитет и поддържане на адекватни управленски буфери над регулаторните изисквания.
- Дигитализацията е ключова част в стратегията за развитие на Банката. Програмата цели да повиши ефективността на вътрешните процеси и представяне на още по-широк спектър от услуги през дигиталните канали.
- Обновена корпоративна идентичност

Продължаваме изграждането на качествен, добре диверсифициран кредитен портфейл. Банката има за цел да задълбочи пазарното си представяне в кредитирането на трите бизнес сегмента – корпоративно банкиране, дребно банкиране и бюджетен (основно общини).

Инвестициите в дългови ценни книжа ще нарастват, основно в български държавни ценни книжа, допълнени от правителствени облигации на държави от Еврозоната. За краткосрочното управление на ликвидността Банката планира да е активен участник на междубанковия пазар чрез предоставени депозити и репо сделки.

Структурата на финансиране на Банката ще се запази с акцент върху привлечените средства от небанкови клиенти. Депозитната база ще се развива в дребно и корпоративно банкиране (предприятия и общини), като водещ сегмент в обемите са домакинствата.

Разширяването на базата от лихвоносни активи, финансирани от ръста на депозитната база и оптимално управление на ликвидните активи, планираме да увеличи нетния лихвен доход и нетния оперативен доход, въпреки свиващите се лихвени спредове на пазара.

Капиталовата база се генерира органично от реализираните печалби, като не се разпределят дивиденди, в подкрепа на бизнес развитието.

Общинска банка АД изпълнява програма от действия, които са насочени към екологичните, социалните и управленски фактори (ESG). В дейността си и при управлението на рисковете банката ще се ръководи от нарастващото им обществено значение и развитието на нормативната уредба.

Дейност като инвестиционен посредник

Банката предоставя инвестиционни услуги за сметка на клиенти като спазва изискванията на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15.05.2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15.05.2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) 648/2012 (известни общо като MIFID II), както и Закона за пазарите на финансови инструменти, Наредба №38 за изискванията към дейността на инвестиционните посредници на Комисията за финансов надзор (КФН), вътрешно-общностните нормативни актове за дейността на инвестиционните посредници и приетите във връзка с тях вътрешнобанкови нормативни актове.

Общинска банка АД предоставя различни видове инвестиционни услуги и дейности, както и допълнителни услуги, съгласно Закон за пазарите на финансови инструменти и лиценза на банката, включително приемане и предаване на нареждания, изпълнение на нареждания за сметка на клиенти, управление на портфейл, предоставяне на инвестиционни съвети, поемане на емисии финансови инструменти, дейност като Довереник на облигационерите, съхраняване и администриране на финансови инструменти за сметка на клиенти, включително депозитарна дейност (държане на финансови инструменти и на пари на клиенти в депозитарна институция), предоставяне на заеми за извършване на сделки с финансови инструменти, консултации на дружества относно капиталовата структура, промишлената стратегия и свързани с това въпроси, както и консултации и услуги, свързани с преобразувания и придобивания на предприятия и други.

При предоставяне на услугите и дейностите инвестиционният посредник сключва стандартни договори, спазвайки при сключването им нормативните изисквания за дейността, Закона за личните данни и Закон за мерките за изпиране на пари.

Преди сключване на всеки договор банката в качеството си на инвестиционен посредник запознава потенциалните си клиенти с Общите условия, всички особености и финансови ангажименти, свързани с исканата от клиента услуга, като го уведомява за рисковете и извършва оценка за инвестиционната услуга, както и категоризацията на клиента. Банката съхранява цялата документация по сключването на клиентски договори и изпълняването на клиентски нареждания, включително всички документи, които гарантират идентифицирането и проверка на идентификацията на клиентите според изискванията на Закона за мерките срещу изпирането на пари и другите актове, свързани с превенцията срещу изпирането на пари и финансиране на тероризма. Банката съхранява и всички документи, свързани със съхраняването на финансовите инструменти на клиентите по начин, който гарантира отделянето от финансовите инструменти, собственост на банката.

Информационна система и бизнес процеси във финансовата отчетност

Приложните информационни системи, които банката ползва, осигуряват счетоводно-информационното осигуряване на различните бизнес процеси в дейността. Основната система съдържа множество модули и приложения, които автоматизират банковата дейност. Системата е клиентски ориентирана като се описват сделките с клиенти и предоставя оперативно необходима информация за клиента. Счетоводните записвания в преобладаващата си част са автоматични или автоматизирани, като информацията, предоставяна от системата, може да се агрегира на различни нива. Системата предоставя средства за параметризиране на счетоводните записвания по повод клиентски сделки и

операции с клиенти. Системата осигурява формиране на сметкоплана на банката, предоставя средства за администриране на потребители, потребителски настройки и предлага потребителски интерфейс за изпълнение на пакетни обработки. През интерфейса на приложението са достъпни log файлове, поддържани от приложната система за различните събития, представляващи одитен интерес. Системата предоставя средства за параметризиране на картови продукти и пакетни обработки на картови транзакции, автоматизира операциите на банката на паричните пазари и сделки с ценни книжа. За улеснение на потребителите се ползва и система за съхранение на сканирани документи – основно кредитни договори.

Банката използва специализирани системи за автоматизация на дейността си като инвестиционен посредник; за автоматизация на дейностите по наблюдение, измерване и управление на риска (на модулнен принцип с използване на информацията от счетоводната система, външни източници и пряко въведени данни); и за дейностите, свързани с международната система за обмен на информационни и финансови съобщения между банките.

Банката използва приложни системи и модули за отчитане на малотрайни активи и складови наличности. За изпълнение на изискванията на специалните закони, ориентирани към превенция на финансирането на тероризма и изпирането на мръсни пари в банката е инсталирано и се ползва специализирано приложение. За изпълнение на изискванията на Европейска Директива (ЕС) 2366/2015 (PSD2), Общинска банка АД предоставя отворени интерфейси, предоставящи възможност на индивидуални и корпоративни клиенти за сигурно споделяне на техни данни с банки и трети страни доставчици, които предоставят услугите по инициране на плащане, по предоставяне на информация за сметка и потвърждение за наличност на средства по сметка. Данните се споделят посредством специални програмни интерфейси (APIs) базирани на стандартите на "Берлинската група" и национален стандарт BISTRA. Автоматизирани са дейностите по управление на човешките ресурси, изчисляването и изплащането на възнаграждения по трудови и граждански договори и договори за управление.

Друга информация и регулаторни изисквания

Общинска банка АД не извършва научноизследователска и развойна дейност.

През 2024 са осъществени няколко промени организационната структура на Банката – създадени са следните дирекции в структурата на Централното управление:

- Дирекция Информационна сигурност
- Дирекция Маркетинг, PR и реклама
- Дирекция Дигитално развитие.

В структурата на някои от съществуващите дирекции са довели нови отдели.

През отчетния период няма сключени съществени сделки, които да не са присъщи за дейността на Общинска банка АД. Допълнителна информация, извън представената в този доклад, за дяловите участия, основните инвестиции и начините на финансиране се съдържа в Годишния финансов отчет (ГФО). Детайлна информация за инвестициите в дъщерни предприятия на Банката е представена в приложенията към ГФО.

В обичайния бизнес на банката се извършват и банкови транзакции със свързани лица. Сделките със свързани лица през отчетния период са оповестени в приложенията към ГФО.

През отчетния период няма сделки, които са извън обичайната дейност на банката или които съществено се отклоняват от пазарните условия.

Няма събития през отчетния период с необичаен за банката характер, които да имат съществено влияние върху дейността ѝ, реализираните приходи и извършените разходи.

Информацията за сделки, водени извънбалансово, е представена в ГФО и основно включват активите за доверително управление. Детайлна информация за тях може да бъде намерена в приложенията към ГФО и секцията за ликвиден риск. Към 31.12.2024 общата сума на доверените активи на клиенти, предоставени на Банката за отговорно пазене, възлиза на 35,045 хил. лева (2023: 18,297 хил. лева).

Допълнителна информация за получените и предоставените заеми от Общинска банка АД е представена в приложенията към ГФО.

Общинска банка АД не е придобивала и не е прехвърляла през 2024 година собствени акции и към 31.12.2024 не притежава собствени акции.

През 2024 г. Банката не е емитирала облигации.

Банката не публикува прогнози за резултатите си.

Общинска банка АД няма информация за договорености, в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.

Информация за съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на Общинска банка АД в размер най-малко 10 на сто от собствения капитал, е представена в ГФО. Към 31 декември 2024 и датата на одобрение на настоящия отчет срещу Общинска банка АД няма образувани съществени съдебни производства. Начислените провизии по съдебни производства към 31.12.2024 са 187 хил. лева (към 31.12.2023 са 196 хил. лева).

Общинска банка АД не е публично дружество по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, поради което: няма директор за връзка с инвеститорите; няма акции, които се търгуват на регулиран пазар; не са приложими изискванията на Приложение 11 от Наредба 2 на КФН.

Експозицията на Общинска банка АД по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток е представена детайлно в ГФО.

Одиторските дружества, извършващи одит на годишния финансов отчет на банката (индивидуален и консолидиран), допълнително издават Доклад за фактически констатации във връзка с надеждността на системите за вътрешен контрол по чл. 76, ал. 7, т. 1 от Закона за кредитните институции и Наредба 14, чл. 5 за съдържанието на одиторския доклад за надзорни цели към 31 декември 2024 г.

Акцент в кредитната политика са проекти за развитие на зелената икономика, финансиране на бизнес начинания, свързани с енергоспестяване и възобновяеми енергийни източници, проекти в сферата на енергийната ефективност и опазване на околната среда.

Банката работи с редица образователни институции - училища и детски градини, и социални домове, за които се стреми ежедневно да подобрява и осигурява максимално качество и достъпност на ползваните от тях финансови продукти и услуги.

Подобряването на общественото здраве е непрекъснат приоритет на Банката. В това направление осигуряваме цялостно банково обслужване и финансиране на болници и

лечебни заведения, посредством предоставяне на финансови ресурси, осигуряване на пос-терминали и банкомати на подходящи и удобни локации, предоставяне на преференциални и конкурентни ценови нива на финансовите продукти и услуги.

Общинска банка АД следва целта си за утвърждаване на позицията ѝ като подкрепяща инициативи в сферата на „зелената икономика“ и устойчиво развитие. Банката подкрепя компаниите в тази сфера, като в процеса на финансиране на този вид проекти, използва и допълнителни инструменти за подобряване на структурата на обезпеченост на кредитните сделки чрез сътрудничеството си с Национален гаранционен фонд.

Банката активно предлага финансиране на бизнес клиенти, инвестиращи в изграждането на фотоволтаични инсталации за производство на електроенергия от възобновяемите енергийни източници за собствено потребление и продажба. Слънце, вода, земя – това са ресурси, които имаме винаги на разположение и тяхното най-добро оползотворяване щади околната среда и гарантира ниски разходи за потребителите.

Също така подкрепя общини при реализацията на проекти, свързани с изграждането на соларни паркове за производство на ел. енергия (за собствено потребление и продажба) от възобновяемите енергийни източници.

Предоставяме инвестиционни кредити за изграждане на нови фотоволтаични инсталации до 1 MW за собствено потребление в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия (батерии).

Общинска банка АД подкрепя компании в областта на транспорта, които инвестират средства в закупуване и използване на екологични превозни средства и извършват дейността си в съответствие с политиките за намаляване на въглеродния отпечатък.

В подкрепа на бизнеса и клиентите към екологично развитие Банката активно подкрепя компании (вкл. организации по оползотворяване), които се занимават със събиране, преработка и рециклиране на отпадъци от черни и цветни метали, излезли от употреба опаковки МПС, опаковки, батерии, акумулатори и др. В тази връзка Банката работи с множество клиенти, извършващи тази дейност, като освен с осигуряване на качествено пълно банково обслужване ги подкрепя и посредством издаване на банкови гаранции по тяхно нареждане, в полза на Министерството на околната среда и водите във връзка с ангажиментите им, в съответствие със Закона за управление на отпадъците.

Банката активно участва в подобряване на градската среда на територията на различни общини в страната, като предоставя финансиране и други услуги на специализирани дружества грижещи се сметоизвозване, съхранение и компостиране на битови отпадъци. С оказаната подкрепа, се осъществява устойчиво развитие за насърчаване на разделно събиране на отпадъци, което в дългосрочен план намалява натрупването на отпадъци в сметища и разпиляването им в природата, запазва ресурсите, защитава природата и помага за решаването на климатичните проблеми. При осъществяване на своята дейност Общинска банка АД се придържа към принципи, свързани със зачитане на правата на човека, борбата с корупцията и подкупите.

Ръководният орган на Банката е разработил, приел, спазва и насърчава високи етични и професионални стандарти насочени към зачитане правата на човека, недискриминация, неутралност спрямо пола. В Общинска банка АД има ясни и документираните политики и правила как се изпълняват тези стандарти. Надзорният орган извършва периодичен преглед на тяхното изпълнение и гарантира тяхното точно и почтено прилагане.

Ръководният орган на Банката е разработил, приел, спазва и насърчава високи етични и професионални стандарти насочени към избягване и управление конфликти на интереси,

борба с корупция и подкупи. Политиките и правилата определят принципите и предоставят примери за приемливо и неприемливо поведение, на служителите се напомня, че всички дейности на институцията следва да се извършват в съответствие с приложимото законодателство и с корпоративните ценности на институцията. Също така служителите са осведомени за възможните външни и вътрешни дисциплинарни мерки, правни действия и санкции, които могат да бъдат приложени при некоректно и неприемливо поведение. На служителите е предоставена и гарантирана възможност за подаване на сигнали в случаите на съмнения за извършвано/извършено нарушение от друг служител, включително и от член на висшето ръководство, като е гарантирана анонимност на служителя.

В Банката са приети и се прилагат ефективни политики с цел установяване, оценка, управление и редуциране или предотвратяване на настоящи и потенциални конфликти на интереси на нивото на институцията. Приети са и се прилагат адекватни мерки за редуциране конфликтите на интереси, които биха могли да засегнат по неблагоприятен начин интересите на клиентите.

Оповестявания във връзка с Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 по отношение на екологично устойчивите икономически дейности

Общинска банка АД в дейността си се ангажира с важното обществено значение на грижите за околната среда и мерките за ограничаване на климатичните рискове, които са застъпени в управлението на риска в институциите. Банката реализира екологично устойчиви финансови дейности чрез предоставяне на кредити, които са съобразени с целите на „зеленото“ кредитиране. Банката подкрепя клиентите си в прехода им към екологично устойчива дейност

В продължение на Глобалната рамка и целите за устойчиво развитие на Парижкото споразумение през юни 2020 е приет Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088. Регламентът представя таксономията на икономическите дейности по отношение на тяхната екологична устойчивост.

Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 на Комисията (Регламента) определя съдържанието и представянето на информацията, която трябва да бъде оповестявана за екологично устойчивите икономически дейности, и дава методиката за изпълнение на това задължение за оповестяване. От 01.01.2022 кредитните институции оповестяват информацията по чл. 10, параграф 3, от 01.01.2024 се оповестяват Ключови показатели за резултатите по устойчивото развитие – съотношение на еко съобразни активи според техническите критерии за проверка.

Отношението на еко съобразните активи показва дела на еко съобразните активи спрямо общата стойност на активите, като за целта се представя информация по Приложение V и Приложение VI на Регламента. Обобщените изисквания към еко съобразните активи са:

- Да отговарят на условията за финансиране на допустими за таксономията икономически дейности на предприятията, а към домакинства за заеми, които допринасят за съответните екологични цели.
- Експозициите към предприятия, които не са задължени да публикуват нефинансова информация по член 19а или 29а от Директива 2013/34/ЕС относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия, се изключват от числителя на ключовите показатели за резултатите на финансовите предприятия (член 7).

Общинска банка АД направи преглед на клиентите и активите си към 31.12.2024 в изпълнение на посочените изисквания в Регламента за оповестяване от страна на финансовите институции в т.ч. по правилата, дефинирани в чл. 7 и чл. 8. Бяха обследвани експозициите на Банката дали са допустими или недопустими по таксономията за икономически дейности за екологична устойчивост съобразно изискванията на чл. 3 от Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета, както и по отношение на задължението на предприятията, към които Банката има експозиция, за публикуване на нефинансова информация. От направения преглед с наличните данни за експозициите и предвид регламентиранияте срокове за оповестяване от предприятията установихме, че в Общинска банка АД към 31.12.2024 няма активи, които изпълняват всички критерии за екосъобразност по смисъла на цитираните регулации.

В заключение оповестените екосъобразни активи на Общинска банка АД към 31.12.2024 са нула.

Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрение за публикуване.

Ръководството на Банката декларира, че приложеният годишен самостоятелен финансов отчет отразява достоверно имущественото и финансовото състояние на Банката към 31.12.2024, както и определянето на финансовия резултат за годината е в съответствие с действащото законодателство. Използвана е подходяща счетоводна политика, която е следвана последователно. Направени са необходимите преценки в съответствие с принципа на предпазливост при съставяне на годишния самостоятелен финансов отчет. Ръководството последователно използва приложимите счетоводни стандарти и годишният самостоятелен финансов отчет е съставен на принципа на действащото предприятие.

Ръководството на Банката полага усилия за поддържане на подходяща счетоводна система, която отговаря на действащите счетоводни стандарти. Годишният самостоятелен финансов отчет разкрива състоянието на Банката в максимална степен на точност.

Предприети са всички мерки за опазване активите на Банката, предотвратяване на измами и недопускане нарушаване на законите в страната и наредбите на БНБ за регулиране на банковата дейност.

Неразделна част от годишния доклад за дейността е приложената Декларация за корпоративно управление.

Годишният доклад за дейността на Банката заедно с Декларацията за корпоративно управление са достъпни на интернет страницата на Банката www.municipalbank.bg.

09.05.2025 г.

Неделчо Неделчев
Изпълнителен директор

Борислав Чиликов
Изпълнителен директор

Декларация за корпоративно управление

Настоящата декларация за корпоративно управление е представена във формата на отделен доклад на основание чл. 39 и чл. 40, ал. 2 от Закона за счетоводството, включен в годишния доклад за дейността на Общинска банка АД.

Съгласно разпоредбата на чл. 100н, ал. 8 от ЗППЦК Общинска банка АД информира, че в качеството си на непублично дружество няма законово задължение за спазване на Националния кодекс за корпоративно управление (НККУ), одобрен от заместник-председателя на КФН (с Решение № 850-ККУ/25.11.2021 г. заместник-председателят на КФН, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, е одобрил НККУ като кодекс за корпоративно управление по чл. 100 н, ал. 7, т. 1 във връзка с ал. 8, т. 1 от ЗППЦК), или друг кодекс за корпоративно управление.

Рамка на корпоративно управление

Независимо от факта, че Общинска банка АД не е декларира своята ангажираност да спазва принципите на Националния кодекс за корпоративно управление, корпоративната политика на Банката се основава на международно признатите стандарти и принципи за добро корпоративно управление, отчитайки промените в регулаторната и икономическата среда.

Ръководството на Общинска банка АД е възприело принципите на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за дефиниране на корпоративното управление като набор от взаимоотношения между ръководството на банката, неговите акционери и други участници.

В съответствие с изискванията на Закона за кредитните институции и с международно признатите практики за подобряване на корпоративното управление на банки, Общинска банка АД е приела и периодично преглежда и при необходимост актуализира вътрешнобанковите документи, които се отнасят към: организационната структура на банката; реда за определяне и делегиране на правомощията и отговорностите на администраторите; стратегията и плана за дейността на банката; политиката за управление и контрол на риска; реда за изготвяне и обхвата на управленската информация; организацията на оперативния контрол, включително правилата и процедурите по одобряване, изпълнение и отчитане на операциите; вътрешните правила и процедури за наблюдение на риска и ефективността на контролните системи и за докладване на установените слабости в организацията и дейността на структурните звена; системите за превенция срещу риска от изпирането на пари и други.

В съответствие с Указанията на БНБ за вътрешното управление в банките и Указанията за подобряване на корпоративното управление на банките на Базелския комитет по банков надзор, Банката е организирила своята структура, осигурявайки възможност и средства за постигане на поставените цели и гарантирайки контрол върху изпълнението им.

Общинска банка АД е акционерно дружество, регистрирано съгласно българското законодателство с двустепенна система на управление и предмет на дейност определен в Устава. Общинска банка АД извършва банкова дейност въз основа на лиценз № Б 16 на Управителя на Българската народна банка в качеството на кредитна институция съгласно Закона за кредитните институции.

Органите на Банката са Общо събрание на акционерите, Надзорен съвет (НС) и Управителен съвет (УС). Правомощията на трите органа, отговорностите и взаимодействието им са писмено регламентирани в Устава на Общинска банка АД, Правилника за работа на Надзорния съвет на Общинска банка АД и Правилника за работата на Управителния съвет на Общинска банка АД, правомощията и задълженията на Изпълнителните директори. Общинска банка АД не представлява група от кредитни институции и се категоризира като малка, местна банка без съществено системно значение. Банката извършва своята основна дейност чрез 41 филиала и 5 офиса, изградени на територията на Република България и 14 обособени структурни звена – дирекции, на ниво Централно управление. Изградени са независими структури, изпълняващи функциите по вътрешен контрол, нормативно съответствие и управление на риска. Всяко звено – дирекция съгласува и отчита своята дейност пред ресорен член на Управителния съвет и Изпълнителен директор. Дейността подлежи на надзорен преглед от страна на Българската народна банка.

Управленска структура

В Общинска банка АД е възприета двустепенна система на управление, състояща се от Надзорен съвет и Управителен съвет. Всички членове на Управителния съвет и на Надзорния съвет отговарят на законовите изисквания за заемане на длъжността им. Функциите, задълженията на корпоративните ръководства, структурата и компетентностите им са в съответствие с изискванията на НККУ.

Надзорен съвет

Уставът на Общинска банка АД определя, че Надзорният съвет се състои от трима членове, които се избират и освобождават от Общото събрание на акционерите. Членовете на Надзорния съвет могат да бъдат преизбирани без ограничения.

Към 31.12.2024 съставът на Надзорния съвет на Общинска банка АД е:

- Стефан Лазаров Ненов – Председател на Надзорния съвет;
- Здравко Борисов Гъргаров – Заместник-председател на Надзорния съвет;
- Спас Симеонов Димитров – член на Надзорния съвет.

Персоналните и професионални качества и опит на членовете на Надзорния съвет подлежат на контрол от страна на Българската народна банка. Член на Надзорния съвет може да бъде избран само след предварително одобрение на Българската народна банка.

Членовете на Надзорния съвет притежават добра репутация и знания, умения, разнообразен опит, надеждност и пригодност, съобразно критериите и изисквания на Закона за кредитните институции и Наредба № 20 на БНБ от 24.04.2019 г. за издаване на одобрения за членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изискванията във връзка с изпълнението на техните функции, Насоките за пригодността на членовете на управителния орган и лицата, заемащи ключови позиции и Насоките за вътрешно управление на Европейския банков орган и други.

Съставът на Надзорния съвет е структуриран така, че да гарантира независимостта и безпристрастността на решенията и действията на неговите членове. Аргумент за това е обстоятелството, че в състава на Надзорния съвет са включени само независими членове, с което се надвишават изискванията на националното законодателство.

Членовете на Надзорния съвет в Общинска банка АД изпълняват функциите си честно, почтено и независимо, като отделят достатъчно време за изпълнението на задълженията си – заседания на Надзорния съвет следва да се провеждат минимум веднъж на три месеца, но е възприета практика да се провеждат ежемесечно.

Общото събрание на акционерите определя възнагражденията на членовете на Надзорния съвет. Възнаграждението на членовете на Надзорния съвет съответства на техните дейност и задължения и не се обвързва с резултатите от дейността на Банката. Възнагражденията на членовете на съвета са постоянни. Членовете на Надзорния съвет не получават допълнителни възнаграждения от Банката.

Не е предвидено членовете на Надзорния съвет да бъдат компенсирани за своята дейност с акции или опции. Разкриването на информация за възнагражденията на членовете на Надзорния съвет е в съответствие със законовите норми и устройствените актове на Банката.

Компетентност и функции на Надзорния съвет

Надзорният съвет е постоянно действащ колективен орган, който осъществява цялостен контрол за законосъобразност и целесъобразност върху дейността на Управителния съвет, а чрез него и върху цялостната дейност на Банката.

Надзорният съвет на Общинска банка АД упражнява надзор, съветва Управителния съвет, в случаите в които е необходимо, наблюдава общата дейност на банката, включително приема и осъществява надзора върху стратегическите цели, рамката за корпоративно управление и корпоративната култура на Банката.

Надзорният съвет осъществява функциите на Комитетите по подбор и определяне на кандидати за членове на Управителния съвет и Надзорния съвети, по определяне на политиката за възнагражденията и по управление и контрол на риска в Банката, съгласно Насоки относно вътрешното управление (EBA/GL/2017/11).

Надзорният съвет има правомощия да избира и освобождава членовете на Управителния съвет и изпълнителни директори, както и да одобрява избора на председател и заместник-председател на Управителния съвет. Надзорният съвет осъществява подбор и определя кандидати за членове на Управителния и Надзорния съвет на Банката, при спазване на изискването, при подбора и предлагането на членове на УС и НС, да бъдат защитени интересите на банката и в максимална степен да бъде гарантирано, че процесът на взимане на решения, не се влияе от отделно лице или от група лица във вреда на банката.

Надзорният съвет разработва и предлага за одобрение от УС на Банката политика за увеличаване броя на лицата от по-слабо представения пол в състава на съветите с цел постигане на многообразие в ръководния орган.

Надзорният съвет отговаря за приемането и контрола на Политиката за възнагражденията в Банката. Наблюдава пряко, определя и/или контролира възнагражденията на висшите служители с независими контролни функции, включително функциите по управление на риска, нормативно съответствие и вътрешен одит. Следи за ефективно прилагане на политиката за възнагражденията, с цел привличане, задържане и мотивиране на служителите да работят за постигане целите на Банката, при ограничаване поемане на прекомерни рискове и разумно управление на дейността. Проверява дали стимулите, определени от системата за възнагражденията,

отчитат рисковете, капитала, ликвидността, както и вероятността за реализиране на планирани приходи и разпределението им във времето.

При упражняването на надзор върху Управителния съвет, Надзорният съвет взема предвид постигането на целите, стратегията и рисковете в дейността на Банката, както и структурата и оперирането на вътрешните системи за управление на риска и контрол. Наблюдава склонността към поемане на риск и текущо поетият от Банката риск. Осъществява контрол върху изпълнението на стратегиите за управление на капитала и ликвидността, както и за управление на всички присъщи за Банката рискове, оценява тяхното съответствие спрямо одобрената стратегия за риска и, като при необходимост дава препоръки на Управителния съвет относно корекции по рисковата стратегия на Банката. Одобрява и периодично преглежда рисковите стратегии и политики. Следи за последователното прилагане на рисковата култура в Банката.

Одобрение на Надзорния съвет се изисква за решенията на Управителния съвет относно:

1. Избора и освобождаването на прокуристи и търговски пълномощници на Банката, на които с пълномощно се предоставя правото да извършват общо представителство на Банката, като съвместно с който и да е изпълнителен директор сключват всякакви сделки, съгласно лиценза на Банката - Заповед № РД 22-0851/07.05.2007 на Управителя на БНБ;
2. Стратегията и политиката на Банката;
3. Бизнес-плановите на Банката;
4. Правилата за работа на Управителния съвет;
5. Участие на Банката в дружества и прекратяване на такова участие, ако в резултат на конкретна сделка ще се придобие или прекрати участие, което осигурява контрол на Банката по смисъла на ЗКИ в съответното дружество или размерът на инвестицията надхвърля 5% от собствения капитал на Банката.
6. Промяна на дейността на Банката, ако тази промяна е свързана с промяна в лиценза, издаден от БНБ;
7. Организационни промени: вътрешно устройство на Банката, организационна и териториална структура;
8. Взема решения за придобиване и разпореждане със собствени на Банката недвижими имоти и вещни права върху тях;
9. Приетите от УС правила за работата на специализираната служба за вътрешен одит и годишния план за дейността ѝ.
10. План за възстановяване, съдържащ действия и мерки, които Банката може да предприеме за възстановяване на финансовото си състояние при възникване на финансови затруднения;
11. Считано от 21.12.2017, Надзорният съвет дава предварително одобрение, преди внасяне за разглеждане от Управителния съвет за формиране на експозиции и за промяна на условия по експозиции към лица по чл. 45, ал. 1 от ЗКИ, когато размерът на експозицията надхвърля определените размери по чл. 45, ал. 3 от ЗКИ;
12. Други решения, определени в Устава на Банката, правилата за работа на УС.

Не се изисква одобрение от Надзорния съвет на решенията на Управителния съвет за случаите по т. 5 и 8, когато тези участия и/или имоти ще се придобиват/са придобити в замяна на вземания на Банката по кредити или при принудително изпълнение по такива кредити и впоследствие се отчуждават.

Управителен съвет

Уставът на Общинска банка АД определя, че Банката се управлява и представлява от Управителния съвет, който се състои от пет до седем члена, избрани от Надзорния съвет за срок от пет години.

Към 31.12.2024 Управителният съвет на Общинска банка АД се състои от 5 члена, двама от които имат изпълнителни функции в качеството на Изпълнителни директори на Банката, избрани от Надзорния съвет по процедура за одобрение от БНБ. Членовете на Управителния съвет се предлагат от Надзорния съвет на банката, съгласно Политиката за подбор, приемственост и оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции (Политиката). Политиката цели да дефинира основните принципи и правила за определяне, мониторинг и контрол на системата и практиката в Общинска банка АД за подбор и оценка на пригодността на кандидати или действащи членове на Управителния и Надзорния съвети, и на лицата, заемащи ключови позиции, както и спазването на приложимите нормативни разпоредби относно въвеждането им в работа и обучението им.

Политиката предвижда критерии, съобразени с изискванията на Закона за кредитните институции и Наредба № 20 на БНБ от 24.04.2019 г. за издаване на одобрения за членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изискванията във връзка с изпълнението на техните функции, Насоките за пригодността на членовете на управителния орган и лицата, заемащи ключови позиции и Насоките за вътрешно управление на Европейски банков орган и други.

Към 31.12.2024 съставът на Управителния съвет е:

- Неделчо Василев Неделчев – Председател на Управителния съвет и Изпълнителен директор
- Борислав Яворов Чиликов – Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор
- Владимир Георгиев Котларски - Заместник-председател на Управителния съвет
- Станислав Ганев Божков – Член на Управителния съвет
- Ивайло Руменов Иванов - Член на Управителния съвет.

Членовете на Управителния съвет са утвърдени професионалисти с доказани лидерски качества, представляващи предпоставка за постигане на целите на Банката.

Съставът на Управителния съвет е структуриран така, че да гарантира ефективно управление на дейността при спазване на общоприетите принципи за управленска и професионална компетентност.

Членовете на Управителния съвет в Общинска банка АД изпълняват функциите си честно, почтено и в съответствие с одобрената стратегия, политика и рисков апетит на Банката, като отделят достатъчно време за изпълнението на задълженията си – заседания на УС се провеждат всяка седмица, а членовете на Управителния съвет присъстват ежедневно в сградата на ЦУ на Банката, пряко следят и контролират дейността на преразпределените им структурни звена. Членовете на Управителния съвет прилагат

принципът „познаване на структурата“ – познават и разбират оперативната структура на Банката, като се водят от стратегията и дългосрочния план на Банката при ръководене на нейното развитие, което гарантира прозрачна и подходяща структура, която не води до необоснована или прекалена усложненост. Управителният съвет осъществява дейността си в съответствие с Търговския закон, Закона за кредитните институции и другите действащи нормативни актове в страната, Устава на Банката, решенията на Общото събрание на акционерите и Надзорния съвет, Правилника за работата на Управителния съвет на Общинска банка АД, правомощията и задълженията на Изпълнителните директори и другите вътрешно банкови документи.

Надзорният съвет определя възнагражденията на членовете на Управителния съвет. Възнагражденията на членовете на Управителния съвет съответстват на техните дейности и задължения.

Не е предвидено членовете на Управителния съвет да бъдат компенсирани за своята дейност с акции или опции.

Компетентност и функции на Управителния съвет

Управителният съвет на Общинска банка АД е органът, който управлява Банката независимо и отговорно в съответствие с установените мисия, цели и стратегии. Управителният съвет функционира съобразно правилата за дейността си, утвърдени от Надзорния съвет, като основните му функции са да организира, ръководи и контролира дейността на Банката по всички въпроси с изключение на тези, които са от компетентността на Общото събрание на акционерите или на Надзорния съвет.

Управителният съвет организира изпълнението на решенията на Общото събрание и на Надзорния съвет.

Съгласно вътрешната нормативна уредба на Банката определени решения на Управителния съвет подлежат на одобрение от Надзорния съвет, а за други не се изисква такова.

Компетенции на Управителния съвет:

1. Определя стратегията и плана за дейността на Банката, които отчитат нейните дългосрочни финансови интереси и платежоспособност.
2. Приема, изменя и допълва вътрешно-банкови документи, регламентирани дейности на Банката.
3. Взема решения за откриване и закриване на клонове, финансови центрове, представителства или офиси.
4. Извършва подбор, взема решение за назначаване и освобождаване на лицата, заемащи ключови позиции.
5. Приема организационната и териториална структура на Банката, утвърждава длъжностното щатно разписание, задачите и функциите на отделните звена и връзките и взаимоотношенията между тях и управителните органи и реда за вземане на решения.
6. Взема решения за допълнително материално стимулиране.
7. Осигурява годишното приключване на изтеклата финансова година и заверката на годишния индивидуален финансов отчет и годишния консолидиран финансов отчет.

8. Разглежда констативните записки и актове от проверките и ревизиите на Банката, съставени от специализирана служба за вътрешен контрол и приема решения по тях.
9. Взява решение за предоставяне:
 - a. кредити на лицата по чл. 45 от ЗКИ. Считано от 21.12.2017, Управителният съвет, с предварително одобрение на НС, взема единодушно решение да формира експозиция и за промяна на условията по експозиция към лице по чл. 45 от ЗКИ, когато размерът на експозицията надхвърля определените размери по чл. 45, ал. 3 от ЗКИ;
 - b. пряко или косвено на кредит, кредитно улеснение или гаранция, в размери посочени по чл. 44 от ЗКИ на едно или на икономически свързани лица.
10. Създава, при необходимост, помощни и консултативни, специализирани колективни органи.
11. Взява решение за придобиване на недвижими имоти, вещни права и др. материални активи по непогасени вземания на Банката и отчуждава същите.
12. Свиква Общи събрания на акционерите на Банката и подготвя материалите, свързани с дневния ред и осигурява изпълнението на приетите от Общото събрание решения.
13. Обсъжда и взема решения по тримесечния, шестмесечния, деветмесечния и годишния отчет за дейността на Банката.
14. Приема и прилага правила за организацията и управлението на банката, които включват най-малко:
 - a. подробно описание на управленската и организационна структура на банката, включително ясно разпределение на функциите и отговорностите между структурните звена, взаимоотношенията между тях и реда за вземане на решения;
 - b. стратегията и плана за дейността на банката, които отчитат нейните дългосрочни финансови интереси и платежоспособност;
 - c. политиката и структурата за управление и контрол на риска, включително определяне на рисковия апетит на банката;
 - d. реда за изготвяне и обхвата на управленската информация;
 - e. подходящи и надеждни системи за счетоводна и финансова отчетност, включително ефективна организация на финансовия и оперативния контрол;
 - f. ефективна рамка за вътрешен контрол, която включва независими служби за управление на риска, нормативно съответствие и вътрешен одит;
 - g. политиките за подбор, назначаване и оценка на членовете на управителните и контролните органи на банката и лицата, заемащи ключови позиции, за въвеждане в работата и обучението на членовете на управителните и контролните органи на банката и за насърчаването на многообразието
 - h. политика за установяване, управление и предотвратяване на конфликти на интереси;

- i. процедура за подаване на сигнали от служители за извършени нарушения в банката;
- j. кодекса за етично поведение на администраторите и служителите, включващ високи етични и професионални стандарти, съответстващи на специфичните нужди и характеристики на банката;
- k. система за обучение, оценка и стимулиране на висшия ръководен персонал и служителите, изпълняващи контролни функции.

Управителният съвет приема вътрешни правила и годишен план за дейността на дирекции „Съответствие“ и „Вътрешнобанков одит“.

В съответствие с принципите за доброто корпоративно управление между Надзорния съвет и Управителния съвет на Общинска банка АД се поддържа открит диалог. Освен регулярни доклади за изпълнението на поставените цели и дейността, се провеждат и общи заседания, като Управителния съвет уведомява Надзорния съвет за всички обстоятелства, които са от съществено значение за банката, както и предоставя навременна информация по отношение бизнес стратегията, постигане на целите, риск лимити или правила, свързани с нормативното съответствие, системата за вътрешен контрол, както и съответствието на дейността на Банката с регулаторните изисквания и външната среда. Членовете на Надзорния съвет имат право на директен контакт с ръководния състав и служителите на Банката.

Дейността на Управителния съвет се подпомага от Комитет за управление на активите и пасивите, Кредитни съвети, Комисия за оценка на рисковите събития и др. вътрешни органи, които функционират съобразно конкретно определени с вътрешни правила на Банката компетенции, права и отговорности.

Общо събрание на акционерите

Общото събрание на акционерите на Общинска банка АД е най-високопоставеният орган на управление, който дава възможност на акционерите да вземат решения по основни въпроси, засягащи съществуването и дейността на Банката. В частност, Общото събрание взема решения относно изменения и допълнения на Устава на Банката, за увеличаване и намаляване на капитала, както и за преобразуване или прекратяване на Банката. Общото събрание има компетенциите да избира и освобождава членовете на Надзорния съвет и ръководството на Специализираната служба за вътрешен одит в Банката, да одобрява годишния финансов отчет след заверка от избраното специализирано одиторско предприятие, да взема решение за разпределяне на печалбата, за издаването на облигации, да освобождава от отговорност членовете на надзорния и Управителния съвет, както и относно всякакви други въпроси съобразно Устава на Банката и приложимото законодателство.

Одитен комитет

С решение на Общото събрание на акционерите през 2016 г., на основание чл. 221, т. 11 от Търговския закон, във връзка с чл. 40е, ал. 2 от Закона за независимия финансов одит (отм.), е създаден Одитен комитет на Общинска банка АД, като е определен състав от трима души.

В изпълнение на нормативните изисквания на основание чл. 107, ал. 7 от Закона за независимия финансов одит на редовно годишно Общо събрание през 2017 г. е одобрен статут на Одитния комитет на Общинска банка АД.

Към 31.12.2024 членовете на Одитния комитет са Катерина Красиминова Шопова, Стефан Лазаров Ненов и Йордан Василев Тончев.

Правната рамка, която определя структурата и функциите на одитните комитети се съдържа в Закона за независимия финансов одит, Регламент (ЕС) № 537/2014, както и Насоки за вътрешно управление на ЕБО (EBA/GL/2017/11).

Одитният комитет е постоянно действащ специализиран консултативен и независим орган на Общинска банка АД, който извършва наблюдение на адекватността и ефективността на процесите на финансово отчитане, управление на риска и вътрешния контрол, включително на вътрешния одит и регистрираните одитори, при спазване на приложимото законодателство и добрите практики. Членовете на Одитния комитет се избират и освобождават от Общото събрание на акционерите по предложение на председателя на Управителния съвет или на Надзорния съвет. Дейността на Одитния комитет е регламентирана с Правилника за дейността на Одитния комитет на Общинска банка АД.

Компетенциите на Одитния комитет включват следните правомощия:

1. информира Управителния и Надзорния съвет на Банката за резултатите от задължителния одит и пояснява по какъв начин задължителният одит е допринесъл за достоверността на финансовото отчитане, както и ролята на Одитния комитет в този процес;
2. наблюдава процеса на финансово отчитане и представя препоръки и предложения, за да се гарантира неговата ефективност;
3. наблюдава ефективността на вътрешната контролна система, на системата за управление на риска и на дейността по вътрешен одит по отношение на финансовото отчитане в Банката;
4. наблюдава задължителния одит на годишните финансови отчети, включително неговото извършване, като взема предвид констатациите и заключенията на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори по прилагането на чл. 26, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014;
5. проверява и наблюдава независимостта на регистрираните одитори в съответствие с изискванията на глави шеста и седма от закона, както и с чл. 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014, включително целесъобразността на предоставянето на услуги извън одита на Банката по чл. 5 от същия регламент;
6. отговаря за процедурата за подбор на регистрирани одитори и препоръчва назначаването им;
7. уведомява Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори, както и Управителния и Надзорния съвет на Банката за всяко дадено одобрение по чл.

- 64, ал. 3 и чл. 66, ал. 3 от Закона за независимия финансов одит в 7-дневен срок от датата на решението;
8. отчита дейността си пред Общото събрание на акционерите веднъж годишно заедно с приемането на годишния финансов отчет;
9. изготвя и предоставя на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в срок до 31 май годишен доклад за дейността си.

В изпълнение на процедурата за подбор на регистрирани одитори за специализирани одиторски предприятия, които да извършат съвместно независим финансов одит на годишния индивидуален финансов отчет и годишния консолидиран финансов отчет на Общинска банка за 2024, в това число изразяване на становище в одиторския доклад в съответствие с изискванията на чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството, извършване на преглед и изразяване на одиторско мнение относно надеждността на системите за вътрешен контрол в съответствие с изискванията на чл. 76, ал. 7 и ал. 8 от Закона за кредитните институции, са избрани „Грант Торнтон“ ООД съвместно с РСМ БГ ООД.

Годишните финансови отчети на Общинска банка АД се одитират от независим външен одитор в съответствие със Закона за независимия финансов одит и приложимото законодателство. За осигуряване на прозрачност и възможност за запознаване на всички заинтересовани лица с резултатите на Банката, одитираните финансови отчети се публикуват на нейната интернет страница.

Вътрешнобанков одит и рамка за вътрешен контрол

Банката изгражда и усъвършенства надеждна и всеобхватна рамка за адекватно и ефективно вътрешно управление и рамка за вътрешен контрол, която включва ясна организационна структура и добре функциониращи независими звена за вътрешна управление на риска, нормативно съответствие и одит, които имат необходимите правомощия, статут и ресурси, за да изпълняват своите функции.

В структурата на Банката, в съответствие с изискванията на действащото законодателство, както и Насоките относно вътрешното управление на банките на ЕБО са създадени следните самостоятелни структурно-обособени единици:

- Дирекция „Вътрешнобанков одит“ - осъществява вътрешния одит в Банката, като извършва независими, обективни и безпристрастни оценки по отношение на ефективността на системите за контрол, организацията на оперативните дейности, както и съответствието с установените закони и регулации. Ръководителят на службата за вътрешен одит се избира и освобождава от Общото събрание на акционерите. Дейността на дирекцията за вътрешнобанков одит е регламентирана с Правилата за работа на специализираната служба за вътрешнобанков одит.
- Дирекция „Риск“ е основен участник при изграждане на рамката за управление на риска в Банката, която обхваща всички нейни бизнес линии и вътрешни единици, основана изцяло на икономическата същност на всички нейни рискови експозиции. Рамката за управление на риска е изградена по начин, който да позволява на институцията да взема напълно информирани решения относно поемането на рискове. Дирекция Риск предоставя независима информация, анализи и експертни оценки на рисковите експозиции и консултации относно предложения и решения за риска, по отношение на съществуващите бизнес линии или вътрешни структури, и информира ръководния орган относно това дали те съответстват на рисковия апетит и стратегията на институцията за поемане на

риск. Звеното за управление на риска има задължение да отправя препоръки за подобрения на рамката за управление на риска и коригиращи мерки за отстраняване на нарушения на политиките, процедурите и ограниченията по отношение на риска. Дирекция „Риск“ участва активно в разработването на стратегията за риска на институцията и следва да гарантира, че институцията разполага с ефективни процеси за управление на риска. Дирекция „Риск“ предоставя на ръководния орган цялата относима информация, свързана с риска, която му позволява да определи нивото на рисковия апетит на институцията. Звеното за управление на риска оценява надеждността и устойчивостта на стратегията по отношение на риска и рисковия апетит

- Дирекция „Съответствие“ е част от рамката за вътрешен контрол по осигуряване на адекватно идентифициране, измерване и управление на рисковете, свързани с нормативно съответствие на дейността на Банката с приложимата нормативна рамка. В изпълнение на своите функции, дирекция „Съответствие“ има следните основни отговорности: постигане на съответствие по отношение на вътрешните правила на Банката с действащото законодателство, вътрешната нормативна уредба и добрата банкова практика; извършване на анализ на промените в нормативната среда и свързаните с това рискове; следене за спазване на европейските и международни актове, които регламентират дейността на кредитните институции и инвестиционни посредници; изразяване на становища, препоръки, даване на указания; предприемане на превантивни мерки по превенция изпирането на пари и финансиране на тероризма и борба с измамите; следене за спазване на Етичния кодекс на Банката и предотвратяване конфликти на интереси; предоставяне на регулярна информация на мениджмънта и звената в Банката, свързана с нови или изменения на действащи нормативни актове; провеждане на регулярни обучения на персонала на банката, свързани с превенция изпирането на пари и финансиране на тероризма, защита на личните данни и дейността на инвестиционния посредник; съвместно с другите структурни звена в Банката участва в извършването на промени/създаване на вътрешни правила и процедури; участие в тестове на нови системи и приложения, организиране и участие в работни групи, докладва до ръководството на Банката за констатирани несъответствия и др.;

Като част от дирекция „Съответствие“ функционират четири самостоятелно обособени отдела – „Нормативно съответствие и жалби“, „Предотвратяване изпирането на пари и финансиране на тероризма“, „Класифицирана информация“ и „Оперативен надзор на инвестиционния посредник“, всяко от които със специфични контролни функции и отговорности. В дирекция „Съответствие“ е обособено и изпълнява независими функции длъжностно лице за защита на личните данни, в съответствие с изискванията на Закона за защита на личните данни.

Контролните функции са независими от оперативните бизнес звена, които наблюдават и контролират, както и са организационно независими една от друга, тъй като изпълняват различни функции.

В качеството си на дружество от обществен интерес, съобразно Закона за независимия финансов одит, в банката функционира Одитен комитет, който извършва наблюдение на адекватността и ефективността на процесите на финансово отчитане, управление на риска и вътрешния контрол, включително на вътрешния одит и регистрираните одитори, при спазване на приложимото законодателство и добрите практики. Одитният комитет

отчита дейността си пред Общото събрание на акционерите, веднъж годишно заедно с приемането на годишния финансов отчет. Дейността на Одитния комитет е регламентирана с Правилника за дейността на Одитния комитет на Общинска банка АД.

Защита на правата на акционерите

Корпоративното управление на Общинска банка АД защитава правата на акционерите, вложителите и другите клиенти на Банката, като третира акционерите равнопоставено, включително миноритарните такива.

Управителните органи на Общинска банка АД осигуряват на акционерите редовното и своевременно разкриване на информацията относно основни корпоративни събития, свързани с дейността и състоянието на Банката, с цел информирано упражняване на правата на акционерите. Не се допуска ограничаване на правата на отделни акционери, притежаващи акции от един и същи клас.

Свикването на Общото събрание на акционерите се извършва с писмена покана до акционерите съгласно Устава на Банката с цел насърчаване участието им в Общото събрание и по начин, който не затруднява или оскъпява ненужно гласуването. Банката предоставя на акционерите навременна и достатъчна информация за вземането на решения, отчитайки обхвата на компетентност на Общото събрание. Поканата заедно с писмените материали, свързани с дневния ред на Общото събрание се обявяват в Търговския регистър към Агенция по вписванията. При поискване, материалите се предоставят на всеки акционер безплатно.

Разкриване на информация

Прозрачността и навременното разкриване на информация е ключов принцип в корпоративното управление. Общинска банка АД поддържа система за разкриване на информация, съобразно действащите нормативни изисквания, която е насочена към осигуряване на навременна, вярна и разбираема информация за съществения събития, дава възможност за обективни и информирани решения, както и гарантира равнопоставеност на адресатите на информацията и не позволява злоупотреби с вътрешна информация.

С Вътрешните правила за реда на публично оповестяване на основна банкова информация на Общинска банка АД се определя политиката на Банката за изпълнение на основните изисквания за оповестяване, като регламентира съдържанието на основната информация за Банката, подлежаща на оповестяване, реда и начина за осигуряване на публичност, подхода за оценка на адекватността на оповестяванията, тяхното потвърждаване и честотата им.

Правилата са съобразени с изискванията касаещи оповестяването в разпоредбите на действащата нормативната уредба (в т.ч. Регламент (ЕС) № 575/2013 и Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26.06.2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници – Базел 3; Закона за кредитните институции; разпоредбите на Наредба № 7 от 24.04.2014 за организацията и управлението на рисковете в банките, Наредба № 8 от 24.04.2014 за капиталовите буфери на банките, както и други издадени наредби от Българската народна банка и др.), на Международните счетоводни стандарти и вътрешните правила на Банката.

Правилата са израз на политиката на Ръководството на Банката за изпълнение на изискванията на Базел 3 за публично оповестяване на регулаторни данни, спомагащо за подобряване на пазарната дисциплина, като фокусът им е както върху изискванията по

Съгласно Стълб 1 за измерване на кредитния, пазарния и операционния риск, така и върху други оповестявания на допълнителна информация, подпомагащи ранното идентифициране на рисковете в банките.

При оповестяване на информация, Банката се ръководи от принципите за точност, достъпност, равнопоставеност, навременност, цялостност и регулярност.

Общинска банка АД изготвя настоящия Годишен доклад за дейността, предмет на проверка от независим одитор, който съдържа подробна информация относно развитието и конкурентната позиция на Банката и финансовите ѝ резултати, изпълнението на целите и преглед на бизнеса по видове дейности, както и информация за управленската структура, рамката за корпоративно управление и управлението на рисковете.

Банката разкрива незабавно и инцидентна (ad hoc) информация за важни събития, свързани с нейната дейност. Информацията се публикува и на интернет страницата на банката в раздел „Актуално“.

Общинска банка АД поддържа корпоративна интернет страница с утвърдено съдържание и обхват на разкриваната чрез нея информация. Тя предоставя информация за продуктите и услугите на Банката, както и основна търговска и корпоративна информация за Банката, в т.ч. относно акционерната структура, управителните органи, финансова отчетност и доклади за дейността, както и друга изисквана информация съобразно регулаторните изисквания.

Обхватът на оповестяваната от Общинска банка АД информация надхвърля изискванията на националното законодателство, като в допълнение публикува информация за Банката под формата на презентации и интервюта с висшия ръководен персонал, прес-съобщения, оповестява подробна информация за продуктите и услугите на Банката, приложимите общи условия и тарифа, както и промените в тях, както и информация за събития и инициативи, част от политиката за корпоративна социална отговорност.

Заинтересовани лица

Общинска банка АД прилага политика на информираност към заинтересованите лица с отношение към нейната дейност. Те включват лица, които не са акционери, но имат интерес от икономическото развитие на дружеството, като кредитори, притежатели на облигации, клиенти, служители, обществеността и други.

Периодично в съответствие със законовите норми и добрите практики Общинска банка АД разкрива информация от нефинансов характер, вкл. относно социалната отговорност на Банката и нейното участие в обществения живот в страната.

Банката подкрепя социално значими проекти и инициативи.

Банката ще продължи да прилага в дейността си социално отговорни практики и ще продължи своята програма за подкрепа на инициативи, които водят до решаването на конкретни проблеми и до подобряване живота и стандарта на хората.

Инициативите и проектите, които Общинска банка АД подкрепя, не са еднократен акт, а доказателство за съпричастност и ангажираност спрямо устойчивото икономическо развитие на обществото. В своята политика на социално отговорна институция Общинска банка АД се стреми към инициативност и последователност.

Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол за управление на риска във връзка с процеса на финансово отчитане

Общинска банка АД създава, поддържа и развива система за управление на риска, част от вътрешното управление, която осигурява своевременно идентифициране на значимите за Банката рискове, тяхното наблюдение и измерване, въвеждане на мерки за контрол и дейности по редуциране на рисковете, както и редовно и изчерпателно докладване пред Управителния съвет и Надзорния съвет.

Банката има за цел прилагането на добри практики, свързани с корпоративното управление, за осигуряване на ефективност на рамката за вътрешно управление в съответствие с нейната одобрена бизнес и риск стратегия.

Съгласно вътрешните правила в Общинска банка АД, Надзорният съвет на Банката изпълнява функциите на Комитет по риска.

Системата за управление на риска е съобразена с действащите регулаторни и законови изисквания. В Банката се прилагат вътрешни правила, процедури и методологии за управление на рисковете, които очертават цялостната рамка за идентифициране, измерване, анализ, контрол и докладване на различните видове рискове, на които е изложена Банката, както и разпределение на отговорности и функции.

В дейността на Банката се разграничават следните категории риск:

1. Кредитен, вкл. концентрационен – вероятността Банката да не събере частично или изцяло свои вземания, вследствие на намаляване на кредитоспособността на длъжника или намаляване в стойността на полученото обезпечение и респ. увеличение на загубата, в случай на индивидуална или секторна концентрация.
2. Пазарен – вероятността Банката да понесе загуби или намаление на капитала при неблагоприятни промени в следствие на изменение на следните рискови фактори: лихвени проценти, валутни курсове, стойността на портфейлите от финансови инструменти поради промяна в цените.
3. Ликвиден – вероятността Банката да не посрещне навременно свои задължения или да понесе съществени загуби от продажба на свои активи с цел да набави бързоликвидни средства.
4. Лихвен риск в банков портфейл - е текущият или бъдещия риск за доходите (нетни приходи от лихви) и капитал, произтичащ от неблагоприятни движения на лихвените проценти, засягащи позициите в банковия портфейл. То включва също така риска от преоценяване, риска от крива на доходността и базисния риск.
5. Операционен риск – вероятността Банката да претърпи загуба, произтичаща от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи, или от външни събития. В операционния риск се включва и правен (законов) риск.

При измерването на рисковете се разграничават и оценяват специфични (несистематични) и общи (систематични) рискове:

- специфични (несистематични) рискове – отнасят се до отделни експозиции и подлежат на измерване, като се покриват чрез включване на премия в цената на съответните инструменти и чрез заделяне на провизии и обезценки като присъщ разход за дейността, и могат да бъдат управлявани посредством диверсификация

или да бъдат редуцирани на ниво експозиция чрез изискване на достатъчно ликвидно обезпечение.

- общите (систематични) рискове - вероятностни, отнасят се до голяма група или всички експозиции на Банката и са свързани с вариация на пазарните променливи (цени, курсове, лихвени проценти и др.). Тези рискове се покриват от рисковите резерви на Банката и могат да бъдат управлявани посредством хеджиране или частично посредством диверсификация между различни класове активи.

Политиката за управление на риска, следвана от Банката, дефинира основните цели и принципи за управление на риска, урежда основната рамка на дейността по управление на риска и е в съответствие със стратегическия план на Банката.

Основни цели на Банката във връзка с управлението на риска са по отношение на:

- съответствие с действащите регулаторни и законови изисквания;
- съответствие със стратегическия план на Банката;
- съхраняване на акционерния капитал и съобразяване на достатъчността му с размера и структурата на бизнеса на Банката;
- постигане на оптимална диверсификация на източниците за финансиране и адекватна такава на инвестираните средства, съгласно бизнес модела;
- поддържане на надеждни системи и вътрешни контроли за неговото ограничаване.

Управлението на риска се основава на следните принципи:

- създаване на адекватна рамка за управление на риска в Банката, нейното регулярно преразглеждане и актуализиране при промяна на бизнес модела и стратегията на Банката.
- управлението на риска в Банката засяга и се отнася до всички основни банкови дейности и операции.
- управлението на рисковете заляга като основен професионален модел на работа във всички структурни звена в Банката.
- динамично оценяване развитието на рисковите фактори, на база данни от предходни периоди и прогнозиране тяхното бъдещо влияние, с цел да се подсигури Банката да реагира бързо на външни и вътрешни изменения.

Основната дейност по идентифициране, измерване и контрол на общите рискове в Банката се осъществява от функцията по управление риска, която работи в тясно сътрудничество с останалите дирекции и органи и предоставя на Управителния съвет и Надзорния съвет цялостен преглед на основните рискове. Дейностите, свързани с управлението на риска, се отчитат регулярно пред Управителен съвет и Надзорен съвет, които осъществяват контрол върху нивото на риска.

Управлението на специфичните рискове, присъщи за определена дейност, се осъществява основно от оперативните звена на Банката и се контролира от звеното за управление на риска, съгласно вътрешните правила.

В Банката е организиран допълнителен независим и последващ контрол във връзка с управлението на риска от отговорните звена, осъществяван от Дирекция „Вътрешнобанков одит“. Дирекция „Вътрешнобанков одит“ осъществява контрол, проследявайки ефективността на управлението на риска и контролната среда.

Оповестявания във връзка с член 10 от Директива 2004/25/ЕО

Към 31.12.2024 мажоритарният собственик Новито Опортюнитис Фонд АГмвК притежава 8,624,316 броя акции, които представляват 96.51% от акционерния капитал на Общинска банка АД. През 2024 няма промяна в акционерния капитал на Банката.

Общинска банка АД няма издадени ценни книжа със специални права на контрол. Акционерните участия в Общинска банка АД нямат ограничения върху правата на глас. Съгласно изискванията на устава на банката, решенията на общото събрание се приемат с мнозинство от представения капитал, а решенията във връзка с чл. 221, т.1, т.2 и т.3 от Търговският закон се изисква мнозинство от 2/3 от представения капитал.

Политика на многообразие, прилагана по отношение на членовете на ръководния орган

На основание изискванията на Закона за кредитните институции и Наредба № 20 на БНБ за издаване на одобрения на членове на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изисквания във връзка с изпълнение на техните функции, в Банката е приета и утвърдена Политика за насърчаване на многообразието в рамките на ръководния орган.

Надзорният съвет, изпълняващ функциите на Комитет за подбор на Банката, приема конкретни мерки за покриване на изисквания за многообразие на състава на УС и НС (изискване за целево ниво на представителство по пол, възраст, образование и професионален опит). С политиката за многообразието на Банката се цели: утвърждаване на аспектите на многообразието като определящи критерии при разработване на политиката и определяне на целево ниво от Надзорния съвет на Банката; постигане на оптимално съчетание на личностни качества и многообразие между членовете на Управителния съвет, изпълнителните директори и членовете на Надзорния съвет на Банката; увеличаване броя на лицата от по-слабо представения пол в състава на Управителния и Надзорния съвети, до достигане на определеното целево ниво, , така че да не се допуска съществено преимущество в полза на нито един пол, при условие на достатъчно кандидатури на представители на различните полове, като е предвиден конкретен целеви диапазон и индикативен срок за постигането му; прилагане на балансиран подход за постигане на многообразие в съставите, както и по отношение на критериите за заемане на съответната длъжност; създаване на възможност за вземане на качествени и ефективни решения от членовете на съветите и осигуряване на гаранции, че решенията на ръководния орган не се влияят от отделно лице или малка група лица по начин, който уврежда интересите на Банката.

Политиката за многообразието включва най-малко следните аспекти на многообразието:

1. Наличие на разнообразни и приложими за съответната длъжност знания и умения, образование и професионален опит, включително в сферата на банковото дело и предоставянето на финансови услуги, стратегическо планиране, финанси, управление на риска, бизнес и икономика, корпоративни финанси, човешки ресурси, кредитиране и в сферата на информационните технологии;
2. Наличие на разнообразен и приложим достатъчен опит в национална и/или международна финансова институция;
3. Наличие на разнообразни и приложими подходящи квалификации за изпълнение на функциите на отделните членове на Управителния съвет и/или на Изпълнителни директори;

4. Поддържане на балансирано съотношение на половете в състава на Управителния и Надзорния съвет на Банката и Изпълнителните директори на Банката, така че да не се допуска съществено преимущество в полза на нито един пол, при условие на достатъчно кандидатури на представители на различните полове;
5. Еднакво третиране и възможности за персонала от различни полове;
6. Осигуряване на разнообразие на възрастовите групи в състава на Управителния съвет, Изпълнителните директори и Надзорния съвет на Банката;
7. Прилагане на други разнообразни качествени изисквания към членовете на Управителния съвет, Изпълнителните директори и Надзорния съвет на Банката.

При извършване на подбора на кандидати за членове в ръководния орган, Надзорният съвет взема предвид определеното целево ниво в средносрочен и дългосрочен план, както и сроковете за неговото изпълнение.

Надзорният съвет извършва мониторинг на процеса по постигане на целевото ниво и сроковете за неговото изпълнение и при необходимост прави предложение за актуализацията им; следи за различните аспекти на изпълнение на политиката за многообразието и спазването на критериите за осигуряване на многообразие на ръководния орган.

В рамките на извършване на годишния преглед на настоящата политика, Управителният и Надзорният съвети извършват преглед на Политиката за многообразието.

За да се улесни избора на достатъчно многообразна група от кандидати за длъжности в ръководния орган, Банката прилага политика по отношение на многообразието за персонала, включваща аспекти на кариерно планиране и мерки за гарантиране на еднакво третиране и възможности за персонала от различни полове.

Резултатът от реализацията на Политиката за многообразието е създаване на предпоставки за вземане на качествени и ефективни решения от Управителния съвет и/или Изпълнителните директори и осигуряване на гаранции, че решенията на Управителния съвет не се влияят от отделно лице или малка група лица по начин, който уврежда интересите на Банката, както и поддържане на балансирано съотношение на половете в състава на Управителния съвет, така че да не се допуска съществено преимущество в полза на нито един пол.

09.05.2025 г.

Неделчо Неделчев
Изпълнителен директор

Борислав Чиликов
Изпълнителен директор

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на
Общинска банка АД
гр. София 1000, ул. Врабча №6

Доклад относно одита на самостоятелния финансов отчет

Мнение

Ние извършихме одит на самостоятелния финансов отчет на Общинска банка АД („Банката“), съдържащ самостоятелен отчет за финансовото състояние към 31 декември 2024 г. и самостоятелен отчет за печалбата или загубата, самостоятелен отчет за всеобхватния доход, самостоятелен отчет за промените в собствения капитал и самостоятелен отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към самостоятелния финансов отчет, съдържащи съществена информация относно счетоводната политика и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният самостоятелен финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Банката към 31 декември 2024 г., нейните финансови резултати от дейността и паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с МСФО счетоводни стандарти, приети от Европейския съюз (ЕС), и българското законодателство.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на самостоятелния финансов отчет“. Ние сме независими от Банката в съответствие с „Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС)“, заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит и изразяването на сигурност по устойчивостта, приложим в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с тези изисквания. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на самостоятелния финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на самостоятелния финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Обезценка на предоставени кредити и вземания от клиенти	
Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
Предоставените кредити и вземания от клиенти към 31 декември 2024 г. формират 28% от активите на Банката с нетна балансова стойност от 690,401 хил. лв., състояща се от брутна балансова стойност от 700,878 хил. лв. и натрупана обезценка от 10,477 хил. лв.	По време на нашия съвместен одит, одиторските ни процедури включваха, без да са ограничени до следните: - проучващи запитвания и получаване на разбиране за процесите, политиките и използваните критерии и модели, прилагани от Банката за класификация и последващо отчитане на предоставените кредити и вземания от клиенти и проверка за съответствието на тези критерии с изискванията на МСФО 9 Финансови инструменти; - анализ и оценка на политиките и процедурите, разработени от Банката за моделите за изчисляване на очакваните кредитни загуби по предоставените кредити и вземания от клиенти; - процедури за проверка доколко контролите, свързани с мониторинга върху предоставените
Банката прилага модели за обезценка, базирани на очакваните кредитни загуби в съответствие с изискванията на МСФО 9 Финансови инструменти.	
Оценката на очакваните кредитни загуби от обезценка на предоставените кредити и вземания от клиенти изисква от ръководството на Банката да прилага	

Обезценка на предоставени кредити и вземания от клиенти	
Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
значително ниво на преценки при прилагането на счетоводни приблизителни оценки в следните области: - класифицирането на експозициите по фази на обезценка и идентифициране на експозиции с влошаване на кредитното качество; - допусканията, включени в рисковите параметри на моделите за определяне на очакваните кредитни загуби, с входящи данни, получени от вътрешни и външни източници; - включените фактори и очаквани сценарии, повлияни от широкия обхват на съществуващи и потенциални последици от негативно макроикономическо развитие, които могат да окажат ефект върху очакваните кредитни загуби. Използваните модели се базират на вероятността от неизпълнение и очакваната загуба при неизпълнение. Входящите данни за моделите, методите за изчисление и тяхното прилагане зависят от преценките на ръководството на Банката. Ние идентифицирахме определянето на размера на очакваните кредитни загуби на предоставените кредити и вземания от клиенти на Банката като ключов одиторски въпрос поради следните фактори: - стойността и момента на признаване на очакваните кредитни загуби и обезценките по предоставените кредити и вземания от клиенти; - високата степен на несигурност на счетоводните приблизителни оценки, свързани с прилаганите модели за калкулация за измерване на очакваните кредитни загуби. Приложения 3.9, 4.2 и 20 към самостоятелния финансов отчет представят оповестяванията относно преценките и допусканията на ръководството на Банката при формирането на очакваните кредитни загуби от обезценка на предоставените кредити и вземания от клиенти на Банката за 2024 г.	кредити, са изградени и въведени от Банката, както и оценка на оперативната им ефективност; - проверка и оценка на процесите за класификация на кредитите и определянето на необходима обезценка на колективна база, включително промените в тях; - проверка на извадков принцип на конкретни кредити и вземания от кредитния портфейл и тестове на детайлите като част от процедурите по същество относно класификацията и стойността на предоставените кредити и вземания от клиенти; - анализ на финансовото състояние на кредитополучателите и проучване дали са налице отклонения при спазване на договорните условия, като се взимат предвид оценката на активите, предоставени като обезпечение и други фактори, които могат да повлияят на събираемостта на кредитите и вземанията, проверени на извадков принцип; - по отношение на експозициите, обезценявани на колективна основа, ние приложихме професионална преценка, за да анализираме и оценим ключовите допускания, използвани при прилагането на моделите за очакваните кредитни загуби и калкулиране на обезценки за предоставените кредити и вземания от клиенти; - проверка на извадков принцип относно надеждността и своевременността на оценката на кредитното качество на кредитополучателите - взехме предвид влиянието на икономическите условия, оценката на активите, предоставени като обезпечение, и други фактори, които могат да повлияят на събираемостта на кредитите и вземанията от клиенти; извършихме оценка на изчислените обезценки чрез анализ на основните допускания; - оценка на адекватността на оповестяванията в самостоятелния финансов отчет, включително на оповестяванията на основните предположения и преценки, свързани с изискванията на МСФО 9 за класификация и обезценка на финансови активи и изложеността на Банката на кредитен риск.

Друга информация, различна от самостоятелния финансов отчет и одиторския доклад върху него
 Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, в т.ч. декларация за корпоративно управление, изготвени от ръководството съгласно Закона за счетоводството и другите приложими законови изисквания, но не включва самостоятелния финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно самостоятелния финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено. Във връзка с нашия одит на самостоятелния финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с самостоятелния финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа

съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за самостоятелния финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този самостоятелен финансов отчет в съответствие с МСФО счетоводни стандарти, приети от ЕС, както и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на самостоятелния финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Банката или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Банката.

Отговорности на одиторите за одита на самостоятелния финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали самостоятелният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС и Закона за независимия финансов одит и изразяването на сигурност по устойчивостта, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този самостоятелен финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в самостоятелния финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Банката;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в самостоятелния финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Банката да преустанови функционирането си като действащо предприятие;
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на самостоятелния финансов отчет, включително оповестяванията, и дали самостоятелният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на самостоятелния финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от самостоятелния финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, в т.ч. декларацията за корпоративно управление, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- (а) информацията, включена в самостоятелния доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен самостоятелният финансов отчет, съответства на самостоятелния финансов отчет;
- (б) самостоятелният доклад за дейността е изготвен в съответствие с приложимите законови изисквания;
- (в) в резултат на придобитото познаване и разбиране на дейността на Банката и средата, в която тя функционира, не сме установили случаи на съществено невярно представяне в самостоятелния доклад за дейността;
- (г) в декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен самостоятелният финансов отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100н, ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.

Допълнително докладване във връзка с Наредба №58/2018 г. на Комисията за финансов надзор

Изявление във връзка с чл. 11 от Наредба №58/2018 г. на КФН за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони, други парични и непарични облаги

На база на извършените одиторски процедури и на придобитото познаване и разбиране за дейността на Банката в хода и контекста на нашия одит на самостоятелния финансов отчет като цяло, създадената и прилагана организация във връзка със съхраняването на клиентски активи съответства на изискванията на чл. 3-10 от Наредба № 58 на КФН и чл. 92-95 от Закона за пазарите на финансови инструменти, по отношение на дейността на инвестиционния посредник.

Докладване във връзка с чл. 59 от Закона за независимия финансов одит и изразяването на сигурност по устойчивостта съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит и изразяването на сигурност по устойчивостта във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация:

- Грант Торнтон ООД и РСМ БГ ООД са назначени за задължителни съвместни одитори на самостоятелния финансов отчет на Общинска банка АД за годината, завършила на 31 декември 2024 г. от общото събрание на акционерите, проведено на 24 юни 2024 г., за период от една година.
- Одитът на самостоятелния финансов отчет за годината, завършила на 31 декември 2024 г., на Банката представлява седми пореден непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от Грант Торнтон ООД, и седми пореден непрекъснат ангажимент за задължителен одит за РСМ БГ ООД.
- В подкрепа на съвместното одиторско мнение ние сме предоставили в раздел „Ключови одиторски въпроси“ описание на най-важните оценени рискове, обобщение на отговора на съвместните одитори и важни наблюдения във връзка с тези рискове, когато е целесъобразно.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас съвместно одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Банката, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит и изразяването на сигурност по устойчивостта.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит и изразяването на сигурност по устойчивостта забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Банката.
- За периода, за който се отнася извършения от нас задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставяли други услуги на Банката и контролираните от нея предприятия, които не са посочени в доклада за дейността или самостоятелния финансов отчет на Банката.

12 май 2025 г.

гр. София, България

За Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество, рег. № 032

За РСМ БГ ООД
Одиторско дружество, рег. № 173

Георги Стоянов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Владислав Михайлов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов
Управител
бул. Черни връх № 26,
София, България

Владислав Михайлов
Управител
ул. Проф. Фритьоф Хансен № 9,
София, България

ОБЩИНСКА БАНКА АД
САМОСТОЯТЕЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2024 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

САМОСТОЯТЕЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА

	Приложение	Годината, приключваща на 31.12.2024	Годината, приключваща на 31.12.2023
Приходи от лихви, изчислени по метода на ефективната лихва	6	67,430	55,383
Други приходи от лихви	6	643	771
Разходи за лихви	6	(4,850)	(3,195)
Нетен доход от лихви		63,223	52,959
Приходи от дивиденди		277	215
Приходи от такси и комисиони	7	20,602	18,389
Разходи за такси и комисиони	7	(5,248)	(3,827)
Нетен доход от такси и комисиони		15,354	14,562
Нетни печалби от операции с финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	8	5,447	3,929
Нетна печалба от валутна преоценка		180	538
Печалба от продажба на нетекущи активи		312	126
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	25	(246)	(682)
Други оперативни приходи	9	1,768	1,156
Други оперативни разходи	10	(489)	(493)
НЕТЕН ОПЕРАТИВЕН ДОХОД		85,826	72,310
Начислени обезценки на финансови активи	11	(3,171)	(3,938)
(Начислени) / реинтегрирани провизии по кредитни ангажименти	12	(228)	95
Административни разходи	13	(40,581)	(34,777)
Разходи за амортизация	24, 25, 26, 27	(3,398)	(2,957)
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ДАНЫЦИ		38,448	30,733
Разходи за данък върху печалбата	14	(3,922)	(3,428)
ПЕЧАЛБА ЗА ГОДИНАТА		34,526	27,305

Неделчо Неделчев
Изпълнителен директор
Дата: 09.05.2025 г.

Борислав Чиликов
Изпълнителен директор

Мариета Вачева
Главен счетоводител

С одиторски доклад от дата 12.05.2025 г.:

Георги Стойков
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов
Управител
Грант Тюрнтон ООД, одиторско дружество, рег. № 032

Владислав Михайлов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Владислав Михайлов
Управител
РСМ БГ ООД, одиторско дружество, рег. № 173

Приложенията от 1 до 42 са неделима част от този самостоятелен финансов отчет.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
САМОСТОЯТЕЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2024 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

САМОСТОЯТЕЛЕН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

	Приложение	Годината, приключваща на 31.12.2024	Годината, приключваща на 31.12.2023
ПЕЧАЛБА ЗА ГОДИНАТА		34,526	27,305
ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД			
<i>Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани последващо в печалба или загуба</i>			
Нетна промяна в справедливата стойност на капиталовите инструменти, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	17	1,386	1,390
Нетна промяна в справедливата стойност на имотите за дейността		132	651
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	12.3	(88)	6
Изменение в отсрочените данъци, свързано с компонентите на другия всеобхватен доход, които не могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата		(13)	(65)
<i>Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани последващо в печалба или загуба</i>			
Нетна промяна в справедливата стойност на дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход		4	-
Общо друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		1,421	1,982
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА		35,947	29,287

Неделчо Неделчев
Изпълнителен директор
Дата: 09.05.2025 г.

Борислав Чиликов
Изпълнителен директор

Мариета Вачева
Главен счетоводител

С одиторски доклад от дата 12.05.2025 г.:

Георги Вълчев
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов
Управител
Грант Торнтон ООД, одиторско дружество, рег. № 032

Владислав Михайлов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Владислав Михайлов
Управител
РСМ БГ ООД, одиторско дружество, рег. № 173

Приложенията от 1 до 42 са неделима част от този самостоятелен финансов отчет.

САМОСТОЯТЕЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

	Приложение	Към 31.12.2024	Към 31.12.2023
АКТИВИ			
Парични средства в брой и парични салда при Централната банка	15	751,986	1,097,396
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	16	18,174	18,997
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	17	63,735	12,544
Предоставени ресурси и аванси на банки	18	249,025	169,549
Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	19	12,203	5,006
Предоставени кредити и вземания от клиенти	20	690,401	577,260
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	21	564,815	386,121
Текущи данъчни активи		101	-
Други активи	22	17,685	16,806
Активи, придобити от обезпечения	23	12,974	13,509
Имоти и оборудване	24	63,908	40,703
Инвестиционни имоти	25	29,139	21,381
Нематериални активи	26	4,087	3,810
Активи с право на ползване	27	4,508	4,616
Инвестиции в дъщерни предприятия	28	350	350
ОБЩО АКТИВИ		2,483,091	2,368,048
ПАСИВИ			
Депозити от клиенти	29	2,162,188	2,120,205
Облигационни заеми	31	21,081	21,081
Получени заеми от банки	30	45,990	35,321
Получени други заеми	32	34,892	8,796
Задължения по лизингови договори	27.2	4,687	4,772
Други пасиви	33	6,399	5,899
Текущи данъчни пасиви	34.2	-	434
Отсрочени данъчни пасиви	34.2	1,322	962
Провизии	12	1,256	844
ОБЩО ПАСИВИ		2,277,815	2,198,314
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Акционерен капитал	35.1	89,362	89,362
Законови резерви	35.2	63,065	39,358
Други резерви	35.3	18,237	16,937
Неразпределена печалба		34,612	24,077
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		205,276	169,734
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ		2,483,091	2,368,048

Неделчо Неделчев
Изпълнителен директор
Дата: 09.05.2025 г.

Борислав Чиликов
Изпълнителен директор

Мариета Вачева
Главен счетоводител

С одиторски доклад от дата 12.05.2025 г..

Георги Стоянов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов
Управител
Грант Торнтон ООД, одиторско дружество, рег. № 032

Приложенията от 1 до 42 са неделима част от този самостоятелен финансов отчет.

Владислав Михайлов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Владислав Михайлов
Управител
РСМ БГ ООД, одиторско дружество, рег. № 173

ОБЩИНСКА БАНКА АД
САМОСТОЯТЕЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2024 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго.

САМОСТОЯТЕЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

	Акционерен капитал	Законови резерви	Други резерви	Неразпределена печалба/ (Непокрита загуба)	Общо собствен капитал
КЪМ 1 ЯНУАРИ 2023	69,362	39,358	14,955	(3,598)	120,077
Печалба за годината	-	-	-	27,305	27,305
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци	-	-	1,982	-	1,982
Общо всеобхватен доход	-	-	1,982	27,305	29,287
Увеличение на акционерния капитал	20,000	-	-	-	20,000
Общо сделки със собственици	20,000	-	-	-	20,000
Други движения	-	-	-	370	370
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2023	89,362	39,358	16,937	24,077	169,734
Печалба за годината	-	-	-	34,526	34,526
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци	-	-	1,421	-	1,421
Общо всеобхватен доход	-	-	1,421	34,526	35,947
Увеличение на законовите резерви	-	23,707	-	(23,707)	-
Отписан преоценъчен резерв на нефинансови активи	-	-	(121)	121	-
Други движения	-	-	-	(405)	(405)
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2024	89,362	63,065	18,237	34,612	205,276

Неделчо Неделчев
Изпълнителен директор
Дата: 09.05.2025 г.

Борислав Чипиков
Изпълнителен директор

Мариета Вачева
Главен счетоводител

С одиторски доклад от дата 12.05.2025 г.:

Георги Стоянов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов
Управител
Грант Торнтон ООД, одиторско дружество, рег. № 032

Владислав Михайлов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Владислав Михайлов
Управител
РСМ БГ ООД, одиторско дружество, рег. № 173

Приложенията от 1 до 42 са неделима част от този самостоятелен финансов отчет.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
САМОСТОЯТЕЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2024 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго.

САМОСТОЯТЕЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

	Приложение	Годината, приключваща на 31.12.2024	Годината, приключваща на 31.12.2023
ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ			
Печалба преди данъци		38,448	30,733
Корекции за равнение на резултата преди данъци с нетните парични потоци от оперативна дейност:			
Амортизация	24, 25, 26, 27	3,398	2,957
Нетен ефект от обезценка на финансови активи	11	3,171	3,938
Провизии за кредитни ангажменти	12	228	(95)
Нетен доход от лихви	6	(63,223)	(52,959)
Приходи от дивиденди		(277)	(215)
Печалба от продажби на ценни книжа	8	(2,032)	-
Печалба от валутна търговия	8	(3,285)	(3,819)
Нетна нереализирана печалба от валутна преоценка на активи		(130)	(110)
Нетна нереализирана загуба от оценка по справедлива стойност на ценни книжа	8	(449)	164
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	25	246	682
		(23,905)	(18,724)
(Увеличение) на краткосрочни вземания от банки		(7,238)	(5,031)
(Увеличение) на кредитите и вземанията от клиенти		(115,878)	(82,734)
Намаление на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, нетно от рекласификации		6,286	4,831
(Увеличение)/намаление на други активи, включително активи, придобити от обезпечения		(347)	847
Увеличение на депозитите от други клиенти, различни от кредитни институции		41,675	169,370
Намаление на провизиите		77	-
Увеличение на отсрочени данъци	34.2	13	65
Увеличение/(намаление) на други пасиви		581	(1,752)
Получени лихви от оперативна дейност		62,548	44,386
Платени лихви от оперативна дейност		(730)	(603)
Получени дивиденди		277	215
Платени данъци върху печалбата		(4,514)	(2,230)
НЕТНИ ПАРИЧНИ ПОТОЦИ, (ИЗПОЛЗВАНИ В)ОТ ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ		(41,155)	108,640

Неделчо Неделчев
Изпълнителен директор
Дата: 09.05.2025 г.

Борислав Чиликов
Изпълнителен директор

Мариета Вачева
Главен счетоводител

С одиторски доклад от дата 12.05.2025 г.:

Георги Стоянов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Владислав Михайлов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов
Управител
Грант Торнтон ООД, одиторско дружество, рег. № 032

Владислав Михайлов
Управител
РСМ БГ ООД, одиторско дружество, рег. № 173

Приложенията от 1 до 42 са неделима част от този самостоятелен финансов отчет.

САМОСТОЯТЕЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

	Приложе- ние	Годината, приключваща на 31.12.2024	Годината, приключваща на 31.12.2023
ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ			
Парични плащания за придобиване на финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход		(48,342)	-
Парични плащания за придобиване на материални активи		(24,850)	(4,240)
Парични плащания за придобиване на нематериални активи		(919)	(3,032)
Парични плащания за придобиване на инвестиционни имоти		(8,004)	-
Парични постъпления от продажба на материални активи		471	-
Парични плащания за придобиване на финансови активи, оценявани по амортизирана стойност		(331,599)	(76,801)
Предоставени заеми на банки		(10,500)	(11,000)
Постъпления от финансови активи, отчитани по амортизирана стойност		156,799	84,384
НЕТНИ ПАРИЧНИ ПОТОЦИ, ИЗПОЛЗВАНИ В ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ		(266,944)	(10,689)
ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ			
Плащания по лизингови договори	38	(1,686)	(1,584)
Получени заеми от банки	38	10,500	11,000
Получени други заеми	38	25,655	2,500
Платени лихви за финансова дейност	38	(3,019)	(2,300)
НЕТНИ ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ		31,450	9,616
Нетно изменение на паричните средства и паричните еквиваленти		(276,649)	107,567
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА		1,221,001	1,113,434
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КРАЯ НА ГОДИНАТА	37	944,352	1,221,001
Оперативни парични потоци, свързани с лихви и такси			
		Годината, приключваща на 31.12.2024	Годината, приключваща на 31.12.2023
Постъпления от лихви		62,548	53,632
Плащания за лихви		(3,749)	(2,903)
Постъпления от комисиони		20,602	18,389
Плащания за комисиони		(5,248)	(3,827)

Неделчо Неделчев
Изпълнителен директор
Дата: 09.05.2025 г.

Борислав Чиликов
Изпълнителен директор

Мариета Вачева
Главен счетоводител

С одиторски доклад от дата 14.05.2024 г.:

Георги Димитров
Регистриран одитор, отговорен за одита

Владислав Михайлов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Ангелов
Управител
Грант Торнтон ООД, одиторско дружество, рег. № 032

Владислав Михайлов
Управител
РСМ БГ ООД, одиторско дружество, рег. № 173

Приложенията от 1 до 42 са неделима част от този самостоятелен финансов отчет.

1. Обща информация и предмет на дейност

Общинска банка АД (Банката) е акционерно дружество, регистрирано през април 1996 г. с ЕИК 121086224 и адрес на управление ул. „Врабча“ № 6, София 1000, България.

Банката е получила пълен лиценз от Българска народна банка (БНБ) за извършване на всички видове банкови сделки в страната и чужбина, а именно: привличане на влогове в национална и чуждестранна валута, предоставяне на кредити в национална и чуждестранна валута, извършване на сделки с чуждестранни платежни средства и с благородни метали, сделки с ценни книжа и други сделки и банкови операции разрешени от Закона за кредитните институции.

Към 31 декември 2024 г. Банката осъществява дейността си чрез Централно управление и 46 филиала и офиса.

На 15 ноември 2022 г. Общото събрание на акционерите взе решение за увеличение на капитала на Банката, като основният акционер Новито Опортюнитиис Фонд АГмвК преведе средствата през декември 2022 г. На 4 януари 2023 г. в ТРРЮЛНЦ е вписано увеличение на акционерния капитал с 2,000,000 броя обикновени, поименни, безналични, с право на глас акции с номинал от 10 лв. на Общинска банка АД. На 25 януари 2023 г. БНБ даде разрешение новите акции да бъдат включени в базовия собствен капитал от първи ред. Така мажоритарният акционер в Банката Новито Опортюнитиис Фонд АГмвК (Novito Opportunities Fund SICAV) притежава 8,624,316 броя акции с номинал от 10 лв., които са 96.51 % от акциите на Общинска банка АД. Крайното управляващо дружество на фонда е CAIAC Fund Management AG.

Финансовата година на Банката приключва на 31 декември.

2. База за изготвяне на финансовите отчети и изявления за съответствие

2.1. Изявление за съответствие с МСФО счетоводни стандарти, приети от ЕС

Самостоятелният финансов отчет на Банката е съставен в съответствие с МСФО счетоводни стандарти, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО счетоводни стандарти, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО счетоводни стандарти, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия самостоятелен финансов отчет.

Настоящият финансов отчет е самостоятелен. Банката съставя и консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО счетоводни стандарти, приети от ЕС, в който инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“.

2.2. База за изготвяне

Настоящият самостоятелен финансов отчет е изготвен съгласно метода на справедливата стойност за финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, финансовите активи, оценявани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и всички деривативни договори. Земите и сградите, използвани в дейността на Банката, са представени по преоценена стойност. Всички останали активи и пасиви са отчетени по амортизирана или историческа стойност.

2.3. Макроикономическа рамка

Българската икономика през 2024 година нарасна в реално изражение с 2.8%, движена от вътрешното потребление, докато износът на стоки и услуги намалява и външно търговското салдо е отрицателно. Заеетостта и разполагаемите доходи на домакинствата се покачиха и заедно с ниската инфлация са в основата на стабилния подем на частното потребление. Предвид неблагоприятните демографски процеси ръстът на заеетостта занапред ще се забави.

През 2024 инфлацията затихна и средногодишното изменение на ХИПЦ спадна от 8.6% на 2.6%, а в края на годината е 2.1%. Вътрешните проинфлационни фактори са административни (повишените акцизи и на правителствено определяните цени на административни услуги, образование, ток, вода) и пазарни (най-вече натискът върху цените на услугите, вследствие на растящите заплати). Общото покачване на цените в България е зависимо от цените на енергията и горивата, които се определят в глобален мащаб.

Дългосрочният кредитен рейтинг на България от агенция Moody's Ratings е потвърден през януари 2025 - Baal със стабилна перспектива. Решението отразява очакванията, че показателите за дълга и кредитоспособността на страната ще останат значително по-силни от тези на страните със същия рейтинг. Кредитният профил на страната ще бъде подкрепен от очакваното скорошно приемане на еврото. Рисков фактор е отслабването на фискалната позиция на страната.

Икономиката на Еврозоната се възстановява бавно на фона на значителните геополитически предизвикателства. По-силно се представят южните държави, където туризмът дава положителен тласък, докато в Германия и Австрия икономиката се свива. Ръстът на БВП в реално изражение през 2024 е 0.8% (0.9% за ЕС). Фискалната позиция на държавите от Еврозоната като цяло през 2024 се затегна. Заеетостта се подобрява паралелно с динамиката на БВП, респективно се покачва и ще продължи през следващата година. ЕЦБ започна да отхлабва рестриктивната си политика от средата на 2024 и последователно до края на годината понижи основните лихвени нива с четири стъпки, като лихвата по депозитното улеснение се понижи от 4.00% на 3.00%. През февруари и март 2025 последваха още две понижения с по 0.25 п.п. до 2.50% и се очакват още намаления през годината, предвид спадащата инфлация и доближаването ѝ до целта от 2%, както и за да не се потиска икономическия растеж.

Инфлационните процеси затихват, тенденцията е от края на 2022, в резултат от бързото затягане на паричната политика през 2022 – 2023 и от друга страна, спадат исканията за повишение на заплатите, което отслабва натиска върху инфлацията на двата взаимно обвързани процеса. Хармонизираният индекс на потребителските цени през 2024 в Еврозоната е на ниво от 2.4% (2.9% в края на 2023). Цената на енергоносителите, които имат ключово отражение върху бизнес средата и инфлацията, се запази висока, но далеч от пиковите стойности.

През февруари 2025 управителят на БНБ и министърът на финансите подписаха съвместно писмо с искане за изготвяне на извънредни доклади за конвергенцията до президента на ЕЦБ и до председателя на ЕК. Поредицата от парламентарни избори забави процеса по присъединяване, в т.ч. и покриването на финансовите критерии за инфлация и бюджетен дефицит. България от 1997 година е в режим на Паричен съвет с фиксиран курс, който спомогна заедно с последвалото членство в ЕС за интеграцията на българската икономика. Кредитните институции в страната са обвързани с европейския финансов пазар чрез фиксирания валутен курс на еврото и по линия на собствеността на банките, като големи финансови групи от Европа чрез своите банки в България имат значителен пазарен дял.

2.4. Прилагане на принципа за действащо предприятие

Към датата на изготвяне на този самостоятелен финансов отчет ръководството на Банката е направило оценка на способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие на базата на наличната информация в обозримо бъдеще. След направените проучвания Управителния съвет има разумни очаквания, че Банката разполага с достатъчно ресурси, за да продължи да функционира в обозримо бъдеще. Съответно то продължава да приема принципа на действащо предприятие при изготвянето на годишния самостоятелен финансов отчет.

3. Съществена информация за счетоводната политика

3.1. Общи положения

Българският лев е функционалната валута и валутата на представяне в настоящия самостоятелен финансов отчет. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.), включително сравнителната информация за 2023 г., освен ако не е посочено друго

Най-значимата информация за счетоводните политики, прилагани при изготвянето на този самостоятелен финансов отчет, е представена по-долу.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Банката. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2023 г.), освен ако не е посочено друго.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

3.2. Сравнителни данни

Банката представя сравнителна информация в този самостоятелен финансов отчет за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

3.3. Лихвени приходи и разходи

Приходите от лихви и разходите за лихви се признават на пропорционална времева база, използвайки метода на ефективния лихвен процент и прилагайки принципа на текущото начисляване. Приходите от лихви и разходите за лихви включват амортизацията на дисконтови, премийни или други разлики между първоначалната отчетна стойност и стойността на падежа на лихвоносния инструмент, изчислена на база на ефективния лихвен процент.

Приходите от лихви и разходите за лихви представени в самостоятелния отчет за печалбата или загубата включват:

- лихви от финансови активи и пасиви, оценявани по амортизирана стойност, изчислени на базата на ефективния лихвен процент;
- лихви от дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход;
- лихви от дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Банката притежава активи, които носят отрицателни лихви. Платените от Банката лихви по тези активи са представени като разходи за лихви в Приложение 6.

3.4. Такси и комисиони

Приходите от и разходите за такси и комисиони се признават в печалбата или загубата, когато съответната услуга е извършена. Таксите и комисионите, които са неделима част от ефективния лихвен доход на

финансов актив или пасив, участват в изчисленията на ефективния лихвен процент и се отчитат като лихвени приходи или разходи.

Таксите, които не са неразделна част от ефективния лихвен процент на финансовия инструмент и се отчитат счетоводно в съответствие с МСФО 15, включват такси, начислявани за обслужване на заем.

Таксите и комисионите се състоят основно от такси за разплащателни операции в лева и чуждестранна валута, такси за обслужване на банкови сметки, за откриване на акредитиви и издаване на гаранции.

Във всички случаи общата цена на сделката за даден договор се разпределя между различните задължения за изпълнение въз основа на относителните самостоятелни продажни цени на отделните продукти и услуги. Възнаграждението, което Банката получава е определено в различните тарифи на Банката и не съдържа променлив компонент. Цената на сделката по договора изключва всички суми, събрани от името и за сметка на трети страни. Приходите от такси и комисиони се признават с течение на времето. Значителна част от приходите от такси и комисиони се признават след като услугата е извършена и възнаграждението е събрано от клиента.

3.5. Нетни печалби/(загуби) от валутна преоценка

Сделките, осъществени в чуждестранна валута, се трансформират в лева по официалните курсове на БНБ за деня на сделката. Всички активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута се преоценяват ежедневно. В края на годината заключителните обменни курсове на БНБ на по-важните валути към датите на самостоятелния отчет за финансовото състояние са следните:

Вид валута	31 декември 2024	31 декември 2023
Щатски долари	1.88260	1.76998
Евро	1.95583	1.95583

От 1999 г. българският лев е фиксиран към еврото, официална валута на Европейския съюз, в съотношение 1 евро за 1.95583 лева.

Нетните печалби или загуби от промяната на валутните курсове, възникнали от преоценката на вземания, и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, са отчетени в самостоятелния отчет за печалбата или загубата за периода, в който са възникнали.

3.6. Нетни печалби/(загуби) от финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Нетните печалби/(загуби) от финансови активи и пасиви, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата включват печалбите и загубите от продажбата или промяната в справедливата стойност на тези активи, курсовите разлики, произтичащи от преоценката на тези активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, както и нетните печалби от търговия с чуждестранна валута. Допълнителна информация е представена в Приложение 8.

3.7. Приходи от дивиденди

Приходите от дивиденди се признават, когато се реализира правото за тяхното получаване. Обикновено това е датата, към която държателите на акции и дялове могат да получат одобрения дивидент.

3.8. Данъци

Данъкът върху печалбата включва текущ разход за данък и изменението в салдото на активите и пасивите по отсрочени данъци. Банката начислява текущи данъци съгласно българските закони, на база на облагаемата печалба за периода, определена в съответствие с правилата, установени от данъчните власти, по силата на които се плащат (възстановяват) данъци.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Задълженията по отсрочени данъци се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на данъчно облагане, освен в случаите, когато възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (загуба).

Отсрочените данъчни активи се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на приспадане, до степента, до която е вероятно да има налична облагаема печалба, срещу която да се извършат съответните приспадания по отсрочени данъчни активи. Това не се отнася за случаите, когато те възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба/(загуба).

Отсроченият данък се изчислява въз основа на данъчните ставки, които се очаква да бъдат действащи, когато активът се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения данък от промяната в данъчните ставки се отчита в печалбата или загубата, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, отчетени в друг всеобхватен доход.

3.9. Финансови активи и пасиви

3.9.1. Признаване на финансови активи и пасиви

Банката признава първоначално кредитите и вземанията, привлечените средства и подчинените пасиви на датата, на която възникват. Договори за покупка или продажба на финансови активи, които изискват уреждане на сделките в рамките на обичайното време, установено от пазарните правила, или споразумение се признават в самостоятелния отчет за финансовото състояние на датата на уреждане.

3.9.2. Класификация на финансови активи

Парични средства в брой и по сметка в Централната банка

Паричните средства в каса и по разплащателна сметка в БНБ включват банкнотите и монетите на каса и средствата на Банката по сметки в БНБ. Те са отчетени в самостоятелния отчет за финансовото състояние по амортизирана стойност.

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата

В тази позиция на самостоятелния отчет за финансовото състояние, Банката отчита две подкатегории: финансови активи, държани за търгуване и финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, които не са класифицирани в категориите финансови активи, оценявани по амортизирана стойност и финансови активи, оценявани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. Даден финансов актив се класифицира в тази категория, ако е придобит с цел продажба в кратък срок или договорните характеристики на паричните му потоци не отговарят на условието да пораждат плащания единствено на главница и лихва.

В тази категория Банката би класифицирала при първоначалното признаване неотменимо финансов актив като оценяван по справедлива стойност през печалбата или загубата, ако това ще елиминира или намали значително несъответствието в оценяването или признаването („счетоводно несъответствие“). Банката не отчита пасиви по справедлива стойност и не прилага опцията на избор за еднократно класифициране на финансови активи, определени по справедлива стойност. Деривативите също се категоризират като държани за търгуване, освен ако не са определени за хеджиращи инструменти.

Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Дългови инструменти, които Банката държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци, и при които договорните парични потоци притежават характеристики единствено на главница и лихва се отчитат по амортизирана стойност. След първоначалното признаване активите се оценяват по амортизирана стойност.

Отчитането по амортизирана стойност изисква прилагането на метода на ефективния лихвен процент. Амортизираната стойност на финансов актив е стойността, по която финансовият актив е отчетен първоначално, намалена с погашенията по главницата плюс или минус натрупаната амортизация с използване на метода на ефективния лихвен процент на всяка разлика между първоначалната стойност и стойността на падеж и намалена с обезценката.

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Дългови инструменти, които Банката държи в рамките на бизнес модел с цел както събиране на договорените парични потоци така и продажба на актива и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва се отчитат по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. След първоначалното признаване активът се оценява по справедлива стойност с отчитане на промените в справедливата стойност в преоценъчния резерв на инвестициите в ценни книжа (другия всеобхватен доход). Когато дългов инструмент, класифициран като оценяван по справедлива стойност през печалбата или загубата, се отпише, натрупаните печалби или загуби, признати в другия всеобхватен доход, се прехвърлят в печалбата или загубата.

Банката е направила неотменим избор да признава промените в справедливата стойност в инвестициите в капиталови инструменти в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Печалбите или загубите от промени в справедливата стойност се показват в другия всеобхватен доход и последващо няма да могат да се рекласифицират в печалбата или загубата. Когато капиталовият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в другия всеобхватен доход направо се прехвърлят в други резерви и неразпределена печалба.

Депозити от банки и други клиенти

Депозитите от банки и други клиенти са финансови инструменти, които се признават първоначално по цена на придобиване. Впоследствие, те се представят по амортизирана стойност, като всяка разлика между получените средства и стойността им на падеж се признава в печалбата или загубата за периода на привлечените средства по метода на ефективния лихвен процент.

Закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка (POCI)

Закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка (POCI) са финансови активи, които са кредитно обезценени при първоначалното признаване. POCI активите се оценяват по справедлива стойност при първоначалното им признаване, а приходите от лихви се признават впоследствие въз основа на коригирания ефективен лихвен процент. Загуби от обезценка по посочените активи се признават или освобождават до степента, в която има последваща промяна в очакваните кредитни загуби по актива.

3.9.3. Класификация на финансови пасиви

С цел постигане на минималните изисквания за собствен капитал и приемливи задължения съгласно чл. 72а-72б от Регламент (ЕС) №575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26.06.2013 г. относно изискванията за кредитните институции и за изменение на Регламент (ЕС) №648/2012, във връзка с чл. 69а, ал. 11 от Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (ЗВПКИИП), и през 2024 г. Банката е диверсифицирала значително своите финансови пасиви.

Финансовите пасиви на Банката включват депозити от други клиенти, емитирани облигационни заеми, получени заеми от други банки и физически лица, клиенти на банката, задължения по лизингови договори, търговски и други финансови задължения.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Банката не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва. Всички разходи, свързани с лихви, се отчитат в печалбата или загубата, се представят на ред Разходи за лихви в Отчета за печалбата или загубата.

3.9.4. Очаквани кредитни загуби на финансови активи

За целите на прилагане на изискванията на Международен стандарт за финансово отчитане (МСФО) 9 Банката е разработила Политика за определяне на обезценки съгласно изискванията на МСФО 9 Финансови инструменти в „Общинска банка АД“. За целите на измерване на обезценката на финансови инструменти, отчитани по амортизирана стойност, Банката е въвела модел на изчисляване на очаквани кредитни загуби (ОЗК). При възприетия модел, обезценки за очаквани кредитни загуби се признават във всеки един момент и се изчисляват към всяка отчетна дата в зависимост от рисковите параметри на експозициите.

Банката използва подхода на трите фази, който отразява кредитното качество на финансовите активи от момента на първоначалното им признаване. За финансовите активи, класифицирани във фаза 1 (при които не се наблюдава значително увеличение на кредитния риск от момента на първоначално признаване или събития на неизпълнение), към всеки отчетен период Банката признава 12-месечните очаквани кредитни загуби. Дванадесет месечните очаквани кредитни загуби са частта от очакваните кредитни загуби, която в резултат на вероятността от настъпване на събития по неизпълнение в следващите 12 месеца след датата на отчета.

Очаквана кредитна загуба за целия срок на финансовия инструмент се признава за: експозиции, при които се наблюдава значително увеличение на кредитния риск и са класифицирани във Фаза 2, кредитно обезценени финансови активи, класифицирани във Фаза 3, и закупени или възникнали обезценени финансови активи (POCI).

В съответствие с изискванията на МСФО 9 всички финансови активи, за които е приложим общият модел на обезценка, следва да се категоризират в три фази на кредитен риск. За целите на оценката на очакваните кредитни загуби, в зависимост от разпределението на експозициите по фази, Банката използва различна методология за оценка на стойността на бъдещите очаквани парични потоци по кредитните експозиции. Финансовите активи на Банката, които попадат в обхвата на модела за очаквани кредитни загуби са разпределени във фазите на модела, когато отговарят на следните условия:

- Фаза 1 – финансови активи без индикация за увеличение на кредитния риск спрямо датата на първоначалната оценка. Те се характеризират с нисък или приемлив за Банката кредитен риск. При разпределението на експозициите във Фаза 1 не се идентифицират събития, които да са пряко свързани с възможни бъдещи кредитни загуби от тях. Изчислението на очакваната кредитна загуба се основава на базата на 12-месечни кредитни загуби, а не за целия срок на актива.
- Фаза 2 – активи, за които е идентифицирано значително увеличение на кредитния риск от момента на първоначалното признаване, но няма обективни доказателства за настъпили кредитни загуби. Преминаването на експозиция от фаза 1 към фаза 2 се дължи на идентифицираното значително увеличение на кредитния риск в сравнение с момента на възникване на финансовия актив. Обезценката във Фаза 2 се изчислява на колективна основа

и се определя въз основа на очакваните загуби за останалия период на всеки един финансов актив от съответния портфейл. Финансовите активи във фаза 2 са такива експозиции, за които има поне един количествен индикатор и/или качествен индикатор, който да показва значително увеличение на кредитния риск.

- Фаза 3 – експозиции, за които се очакват или са настъпили събития на загуба, настъпило е неизпълнение, налице е обективно доказателство за кредитна обезценка. Очакването за възстановяване на актива се базира по-скоро на очакванията за постъпления от реализация на приетите от Банката обезпечения, отколкото на парични потоци, реализирани от дейността на кредитополучателя/емитента на актива. Обезценката се изчислява въз основа на очакваните загуби за целия оставащ срок (LT) на кредита. Загубите се оценяват на индивидуална основа (експозиция по експозиция или кредитополучател по кредитополучател). Кредитите във фаза 3 са такива експозиции, за които има поне един количествен индикатор, който показва, че те са необслужвани. Показатели за необслужвани са дни в просрочие – над 90, преструктуриране, статус в неизпълнение, което включва съдебен кредит и несъстоятелност на кредитополучателя/издателя на инструмента, както и начислена обезценка по дадена експозиция.

Закупените или възникнали кредитно обезценени финансови активи (POCI) са финансови активи, които са обезценени при първоначалното признаване. Банката определя даден финансов актив като POCI, когато е налице едно или няколко събития, които имат значително влияние върху бъдещите парични потоци от този актив (в момента на покупката или възникването). Закупените или възникнали кредитно обезценени (POCI) финансови активи не са предмет на разпределение по фази, тъй като тези активи са кредитно обезценени към датата на първоначалното им признаване от Банката и винаги за тях се прилага методологията за очаквани кредитни загуби за целия живот на актива.

Дефиниция за неизпълнение

За да определи риска от неизпълнение, Банката прилага дефиниция за неизпълнение, която е в съответствие с определението на Европейския Банков Орган (ЕБО) за необслужвана експозиция. Счетоводната дефиниция за неизпълнение е в съответствие с тази, използвана за целите на управление на кредитния риск и вътрешното му докладване.

Финансов актив се счита за кредитно обезценен, когато са настъпили едно или повече събития, които имат негативно влияние върху очакваните бъдещи парични потоци по тази експозиция:

- Кредитополучателят изпитва финансови затруднения и е в невъзможност за изплащане на задълженията си без реализация на обезпеченията, независимо от наличието на просрочени суми и дни в просрочие
- Налице е нарушение на договора, като експозицията е категоризирана „в неизпълнение“
- Банката, по икономически или договорни причини, свързани със влошеното финансово състояние на клиента, е предоставила отстъпки, които не би направила при други обстоятелства
- Има вероятност кредитополучателя да изпадне в несъстоятелност.

Значително увеличение на кредитния риск

Банката е определила индикаторът 30 дни в просрочие като свързан със значително увеличение на кредитния риск. За всички финансови инструменти, които са в просрочие между 31 и 90 дни, Банката счита, че е налице значително увеличение на кредитния риск и съответно ги разпределя във Фаза 2.

Мерки по преструктуриране

Отстъпката, дадена на кредитополучател във връзка с влошено финансово състояние, по която и да е негова експозиция с над 30 дни в просрочие, но под 90, се счита за значително увеличение на кредитния риск и съответно експозицията се разпределя във Фаза 2.

Преминаване от Фаза 2 към Фаза 1

Финансов актив, който е класифициран във Фаза 2 поради значително увеличение на кредитния риск, се преразпределя във Фаза 1 в момента, в който вече не отговаря на критериите за разпределение във Фаза 2. Финансов актив се прехвърля от фаза 2 към фаза 1, след като са изпълнени следните условия:

- Двадесет и четири месеца, след месеца, в който е бил реструктуриран, няма забава в плащания по главница и/или лихва над 30 дни;
- липса на просрочие над 30 дни за непредоговорени и нереструктурирани експозиции;
- липса на индикации за влошено финансово състояние на длъжника.

Преминаване от Фаза 3 към Фаза 2

Финансов актив се прехвърля от Фаза 3 към Фаза 2, когато индикаторите, по които кредитът е бил класифициран като кредитно обезценен, не са налични. Необходимо е да бъдат изпълнени следните критерии:

- Експозицията не е в неизпълнение;
- Финансовото състояние на длъжника се е подобрило до степен, че той е в състояние да изплати изцяло и без затруднения задълженията си;
- Необслужвана експозиция с мерки по реструктуриране, която отговаря на следните условията: 1/ Изминала е 1 година от прилагане на мерките по реструктуриране; 2/ През тази една година от прилагане на мерките по реструктуриране по експозицията няма допускани просрочия над 0 дни.

Критерии за групиране на експозиции на база сходни риск характеристики

Банката сегментира финансовите си инструменти на базата на сходни рискови характеристики, както за целите на оценяване на значително увеличение на кредитния риск, така и за изчислението на обезценки на колективна база.

Общите рискови характеристики, които се използват за целите на групирането на кредитите, са следните:

- Вид инструмент (кредитни експозиции, гаранции, акредитиви, дългови инструменти и др.);
- Вид продукт (напр. инвестиционен кредит, кредит за оборотни средства, потребителски кредит, кредитна карта, кредит, обезпечен с жилищен недвижим имот, револвиращ кредит, гаранции, акредитиви и др.);
- Тип клиент (физически лица, юридически лица);
- Вид на обезпечението (недвижими имоти, парични средства, вземания и др.).

Измерване на очаквани кредитни загуби

Очакваните кредитни загуби са дефинирани като вероятностно претеглена оценка за кредитни загуби, които Банката би могла да претърпи по времето, през което е изложена на кредитен риск от даден финансов актив. Кредитната загуба е разликата между всички договорени парични потоци, които Банката очаква да получи (т.е. целия паричен недостиг), дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка). Банката оценява паричните потоци, като взема предвид всички договорни условия по финансовия инструмент (например опции за предсрочно погасяване, удължаване, кол-опции и други) за очаквания срок на този финансов инструмент. Паричните потоци, които се вземат предвид, включват парични потоци от продажбата на обезпечения или други кредитни подобрения, които са неразделна част от договорните условия. Допуска се, че очакваният срок на финансовия инструмент може да бъде оценен приблизително по надежден начин. В редките случаи обаче, когато не е възможно очакваният срок на финансовия инструмент да бъде оценен приблизително по надежден начин, Банката използва оставащия договорен срок на финансовия инструмент.

Изчислението на очакваните кредитни загуби е базирано на средно претеглените кредитни загуби. Банката счита, че измерването на обезценките може да бъде направено както на индивидуална, така и на колективна база. Измерването на колективна база е по-подходящо за големи портфолия със сходни риск характеристики.

За финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, натрупаният коректив намалява балансовата стойност на инструмента в самостоятелния отчет за финансовото състояние.

За дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, очакваната кредитна загуба е част от негативната промяна в справедливата стойност, дължаща се на увеличен кредитен риск. Тези активи продължават да се представят по справедлива стойност в самостоятелния отчет за финансовото състояние, като натрупаният коректив за загуби се представя в самостоятелния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. При последващо отписване на инструмента, натрупаният коректив се признава в печалбата или загубата за периода.

МСФО 9 изисква за всичките си финансови активи, оценявани по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, включително финансови гаранции и неусвоени кредитни ангажименти, Банката да заделя очаквани кредитни загуби за 12 месеца или за целия срок на инструмента, в зависимост от промяната в кредитния риск, спрямо първоначалното признаване на актива. Капиталовите инструменти и финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, не са обект на кредитна обезценка в съответствие с изискванията на МСФО 9.

3.9.5. Ключови параметри, необходими за изчисляване на очаквани кредитни загуби

За целите на изчисляването на Очакваните кредитни загуби (ECL, OKЗ), Банката предприема необходимите действия по параметризиране на модела за обезценка, изработен вследствие на наблюдавани данни от моментното състояние по тримесечия или друг интервал от време, ако се определи за по-подходящ. Изчисляването на OKЗ се основава на следните параметри:

Експозиция при неизпълнение /Exposure at Default (EAD)/: Това е приблизителна оценка на експозицията при бъдещо неизпълнение, която взема предвид очакваните промени в експозицията след отчетната дата, включвайки плащанията по главницата и лихвата и очакваните усвоявания по задбалансова част от експозиции.

Конверсионен коефициент /Credit Conversion Factor (CCF)/: Конверсионният коефициент се използва, за да се изчисли размерът на експозицията при неизпълнение във връзка с договорени, но неизползвани лимити на кредитополучатели по задбалансови ангажименти. Това е моделирано допускане, представляващо пропорцията от неусвоената сума, която се очаква да бъде усвоена преди настъпване на събитие за неизпълнение.

Вероятност от неизпълнение /Probability of Default (PD)/: Изразява вероятността от неизпълнение, която се влияе и оценява въз основа на преобладаващите икономически условия към отчетната дата. Тя бива коригирана, за да се вземат предвид прогнозите за бъдещите икономически условия, които могат да увеличат вероятността от неизпълнение, през даден период от време, 12 месеца за Фаза 1 и за целия срок на кредита за експозиции във Фаза 2 и във Фаза 3.

Вероятността даден контрагент да не изпълни договорните клаузи, свързани с изплащане на дълга. За всеки отделен портфейл при колективно оценявани експозиции, Банката поддържа историческа информация за миграцията на експозициите от Фаза 1/Фаза 2 към Фаза 3 („неизпълнение“). Стойността на 12-месечно PD се определя въз основа на наблюдаваните темпове на влошаване и се изчислява като пълзяща средна стойност (moving average) за период, който обхваща минимум 2 години. Банката прилага базисен макронеутрален

сценарий при определянето на размера на очакваните кредитни загуби във връзка с кредитни експозиции и финансови ангажименти.

Загуба при неизпълнение /Loss Given Default (LGD)/: Представява оценката на загубата при настъпване на събитие за неизпълнение. Основава се на разликата между дължимите договорни парични потоци и тези, които кредиторът очаква да получи, включвайки обезпеченията. Обикновено се представя като процент от EAD.

Загуба при неизпълнение /Max LGL/: прилага се за необезпечени експозиции.

Коефициент за възстановяване /Cure Rate/: Представя възможността за възстановяване на дадена експозиция в обслужвана (прекласифициране от фаза 3 във фаза 2 или 1).

Дисконтов процент: Използва се за дисконтиране на очакваната кредитна загуба, до настоящата стойност на очакваните бъдещи загуби. Изчислява се чрез първоначалния ефективен лихвен процент (EIR).

Модифицирани финансови активи

Когато Банката счита модификациите на бъдещите парични потоци по финансов актив за значителни, за да доведат до отписване на съществуващата кредитна експозиция, модифицирания актив се счита за „нов“ финансов актив. Съответно датата на съществената модификация се счита за дата на първоначално признаване на новия финансов актив, когато се прилагат изискванията за обезценки на модифицираната кредитна експозиция. Обикновено това означава признаване на 12 месечна кредитна загуба до момента, до който не са изпълнени условията за признаване на очаквани кредитни загуби за целия срок на финансовия актив. При някои обстоятелства, вследствие на модификация, която води до отписване на оригиналния финансов актив, може да има доказателства, че новият финансов актив е обезценен при първоначалното признаване и следователно този актив трябва да бъде признат като „възникнал с обезценка финансов актив“ (POCI).

От друга страна, Банката отчита наличието на модификация, когато договорните парични потоци на финансов актив бъдат предоговорени или модифицирани и предоговарянето или модифицирането не се счита за достатъчно, за да води до отписването на този финансов актив. В тези случаи Банката преизчислява брутната балансова стойност на финансовия актив и признава печалба или загуба от модификация в печалбата или загубата. В тези случаи датата на първоначално признаване на финансовия актив остава непроменена, т.е. датата на модификацията не оказва влияние върху датата на първоначално признаване за целите на обезценка на модифицирани финансови активи.

3.9.6. Отписване на финансови активи и пасиви

Един финансов актив се отписва на датата, на която Банката няма повече контрол върху договорните права и е прехвърлила в значителна степен рисковете от собствеността върху актива. Това се получава, когато правата се реализират, валидността им е изтекла или са откупени. Един финансов пасив се отписва, когато е погасен, отменен или срокът му е изтекъл.

3.9.7. Компенсиране на финансови активи и пасиви

Финансовите активи и пасиви се нетират, а нетната стойност се отчита в самостоятелния отчет за финансовото състояние, когато Банката има влязло в сила законно право да нетира признатите стойности, а сделките са предвидени да бъдат уредени на нетна основа.

3.9.8. Изчисляване на амортизирана стойност на финансови активи и пасиви

Амортизираната стойност на финансов актив или пасив е стойността, по която активът или пасивът е бил оценен при първоначалното му признаване, минус извършените погашения по главницата, плюс или минус

кумулятивната амортизация на всички разлики между стойността при първоначално признаване и тази дължима на падежа, изчислена при прилагане на метода на ефективната лихва и минус всяка корекция, възникнала от очаквани кредитни загуби или обезценки.

3.9.9. Оценка по справедлива стойност на финансови активи и пасиви

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажбата на актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници към датата на оценяване на основния пазар за Банката или при липсата на такъв, на най-изгодния пазар, до който Банката има достъп към тази дата. Справедливата стойност на пасив отразява риска от неизпълнение на задължението.

Когато е възможно, Банката оценява справедливата стойност на един инструмент, използвайки пазарните цени на активния пазар за този инструмент. Пазарът се счита за активен, ако сделките за този актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да се осигурява непрекъсната наблюдаема ценова информация.

Ако няма наблюдаема пазарна цена на активен пазар, Банката използва техники за оценяване, като максимално използва подходящи наблюдаеми входящи данни и свежда до минимум използването на ненаблюдаемите. Избраната техника на оценяване обхваща всички фактори, които пазарните участници биха взели предвид при ценообразуването на сделката.

Най-доброто доказателство за справедлива стойност на финансов инструмент обичайно е цената на сделката, т.е. справедливата стойност на прехвърленото или полученото възнаграждение. Ако Банката определи, че справедливата стойност при първоначално признаване се различава от цената на сделката и няма доказателство за справедливата стойност чрез борсова цена на сходен актив или пасив, нито тя се базира на техника на оценяване, която използва данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се оценява по справедлива стойност, коригирана да разсрочи разликата между справедлива стойност при първоначално признаване и цената на сделката. В следствие тази разлика се признава в печалби и загуби разсрочено на подходяща база за живота на инструмента, но не по-късно от момента, когато оценката може изцяло да се подкрепи от наблюдаеми пазарни данни или сделката е приключена.

Справедливата стойност на депозит на виждане е не по-малка от сумата, дължима при поискване, дисконтирана от първоначалната дата, на която депозита може да стане изискуем.

Банката признава трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е възникнала промяната.

Допълнителна информация относно техниките за оценяване по справедлива стойност е представена в пояснение 5.

3.9.10. Рекласификация на финансови активи

Рекласификация на финансови активи се извършва, ако Банката промени бизнес модела си за управление на засегнатите финансови активи. Такива промени се очаква да бъдат много редки, същите се определят от Ръководството на Банката в резултат от външни или вътрешни промени, съществени за дейността на Банката и очевидни за външните страни.

3.10. Инвестиции в дъщерни дружества

Инвестициите в дъщерни предприятия включват капиталови участия в предприятия, в които Банката упражнява контрол. Съгласно МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“, Банката контролира предприятието, в което е инвестирала, когато е изложена на или има права върху променливата възвръщаемост от нейното участие в даденото предприятие и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия в него.

Банката упражнява контрол, когато изпълнява едновременно следните критерии:

- а) притежава правомощия в предприятието, в което е инвестирала;
- б) изложена е или има права върху променливите приходи от своето участие в предприятието, в което е инвестирала; и
- в) има възможността да използва своите правомощия в предприятието, в което е инвестирала, за да въздейства върху размера на възвръщаемостта на инвеститора.

В самостоятелния финансов отчет на Банката акциите в нейните дъщерни дружества първоначално са признати по цена на придобиване. Последващо Банката извършва периодичен преглед за наличие на обезценка. В случай на такава, тя се признава в самостоятелния отчет за печалбата или загубата като загуби от обезценка на инвестиции в дъщерни предприятия.

3.11. Имоти и оборудване, нематериални активи и активи с право на ползване

Имотите и оборудването и нематериалните активи първоначално се оценяват по себестойност, включваща цената на придобиване, включително митата, невъзстановимите данъци и преките разходи за подготовка на активите за експлоатация.

След първоначалното признаване те се отчитат както следва:

Земи и сгради	Модел на преоценена стойност
Машини и оборудване	Модел на цената на придобиване
Офис оборудване и компютри	Модел на цената на придобиване
Транспортни средства – автомобили	Модел на цената на придобиване
Стопански инвентар и други ДМА	Модел на цената на придобиване
Програмни продукти	Модел на цената на придобиване
Активи с право на ползване	Модел на цената на придобиване

След първоначалното им признаване имотите и оборудването и нематериалните активи, с изключение на земите и сградите се отчитат по модела на цената на придобиване, минус натрупаната амортизация и натрупаните загуби от обезценка.

След първоначалното признаване земите и сградите се отчитат по преоценена стойност, която е справедливата им стойност към датата на преоценката минус всички последвали натрупани амортизации, както и последвалите натрупани загуби от обезценка.

Справедливата стойност на земите и сградите се определя на базата на пазарни доказателства чрез оценка, която се извършва от независими лицензирани оценители.

Честотата на преоценките зависи от промените в справедливите стойности на отделните имоти, които се преоценяват. В случай че, имотите са изложени на значителни и чести промени в справедливата стойност, това налага ежегодната им преоценка. Ако обаче промените в справедливите им стойности са незначителни, то преоценка се прави на всеки три или пет години.

Когато балансовата сума на един имот се увеличава в резултат на преоценка, увеличението се признава в друг всеобхватен доход и се натрупва в собствения капитал в статията „Преоценъчни резерви“. Увеличението от преоценка обаче се признава за печалба или загуба, когато възстановява обратно намаление от обезценка на същия имот, което преди това е признато за печалба или загуба.

Когато балансовата стойност на един имот се намалява в резултат на преоценка, намалението се признава за печалба или загуба. Намалението обаче се признава в друг всеобхватен доход до степента на съществуващо

кредитно салдо в резерва от предходни преоценки по отношение на този актив. Намалението, признато в друг всеобхватен доход, намалява сумата, натрупана в собствен капитал в статията „Преоценъчни резерви“.

Печалбите или загубите при продажба на дълготрайни материални и нематериални активи се определят като разлика между продажната цена и балансовата стойност на активите и се включват в самостоятелния отчет за печалбата или загубата.

Разходите за амортизация са изчислени по линейния метод, така че изхажяването им да отговаря на предвидения за тях срок на годност. Банката прилага следните годишни амортизационни норми за 2024 и 2023:

	2024	2023
Сгради, инвестиционни имоти	2%	2%
Машини и оборудване	15%	15%
Офис оборудване и компютри	20%	20%
Транспортни средства – автомобили	15%	15%
Стопански инвентар и други ДМА	15%	15%
Програмни продукти	10%	10%
Дълготрайни материални активи, за които има правни ограничения за периода на ползване/подобрения на наети сгради	съобразно срока на правното ограничение за ползване, но не по-висок от 33.3%	съобразно срока на правното ограничение за ползване, но не по-висок от 33.3%
Активи с право на ползване	съобразно срока на правното ограничение за ползване, но не по-малко от 12 месеца	съобразно срока на правното ограничение за ползване, но не по-малко от 12 месеца

Банката не разполага с нематериални активи с неограничен полезен живот. В посочените категории активи, банката не е определила остатъчна стойност.

3.12. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Инвестиционните имоти се преоценяват на годишна база и се включват в самостоятелния отчет за финансовото състояние по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или от продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата на ред „Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти“.

3.13. Активи, придобити от обезпечения

Активите, придобити от обезпечения, се оценяват по по-ниската от себестойността и нетната реализируема стойност съгласно изискванията на МСС 2 Материални запаси.

Себестойността на активите, придобити от обезпечения, представлява сумата от всички преки разходи по придобиването на активите, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до тяхното настоящо местоположение и състояние.

Нетната реализируема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност минус приблизително оценените разходи за осъществяване на продажбата.

Обезценката на тези активи се изчислява в съответствие със счетоводната политика на Банката на база на очакваната реализация на активите, придобити от обезпечения. Обезценката на активите, придобити от обезпечения, се включва в самостоятелния отчет за печалбата или загубата. Ръководството на Банката счита, че балансовата стойност на активите, придобити от обезпечения представлява най-добрата преценка за тяхната нетна реализируема стойност към датата на самостоятелния отчет за финансово състояние. Към 31 декември 2024 и 2023 обезценката на тези активи е нула лева. Допълнителна информация е представена в приложение 23.

3.14. Провизии

Размерът на провизиите по гаранции, кредитни ангажименти, висящи съдебни спорове и други задбалансови ангажименти се признава за разход и задължение, когато Банката има текущи правни или конструктивни задължения, които са възникнали в резултат на минало събитие и вследствие на това е вероятно изходящ поток от средства, включващ икономически изгоди, да бъде необходим за покриване на задължението и може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението. Всички загуби в резултат от признаване на провизии за задължения се начисляват в самостоятелния отчет за печалбата или загубата за съответния период.

Банката признава провизии за поети кредитни ангажименти и финансови гаранции, произтичащи от дейността ѝ, в съответствие с изискванията на МСФО 9 Финансови инструменти. Провизиите за тези инструменти се изчисляват на базата на коефициента на кредитна конверсия (CCF), който показва дела на поетия ангажимент, който вероятно ще бъде финансиран.

Други провизии се признават и оценяват на базата на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи. Банката участва в редица текущи съдебни спорове. Въз основа на историческия опит и експертните доклади, Банката оценява развитието на тези случаи, както и вероятността и размера на потенциалните финансови загуби.

Други провизии включват провизии за пенсиониране, както са оповестени в приложение 3.15.2.

3.15. Доходи на персонала

3.15.1. Доходи при прекратяване

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Банката се е ангажирала ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Банката е отправила официално предложение за доброволно прекратяване, и е вероятно, че офертата ще бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

3.15.2. Планове с дефинирани доходи

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Банката за планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди, и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

Банката има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни брутни работни заплати. В случай, че

служителят има натрупан стаж от 10 и повече години, през последните 20 години от своя трудов стаж, в Банката към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест месечни брутни работни заплати.

3.15.3. Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Банката има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Банката признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

3.16. Лизинг

3.16.1. Банката като лизингополучател

За всеки договор, Банката преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Банката извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване;
- Банката има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора;
- Банката има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Банката оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от Банката като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Банката признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в самостоятелния отчет за финансовото състояние. Активите с право на ползване, възникнали в резултат на сключени лизингови договори, първоначално се оценяват по цената на придобиване. Цената на придобиване на актива с право на ползване обхваща размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, вкл. невъзстановими данъци и данъци, за които Банката няма право на данъчен кредит (както административни такси, невъзстановимо ДДС и др.), лизинговите плащания, извършени към или преди началната дата, намалено с получените стимули по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя и оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив, възстановяване на обекта, на който активът е разположен, или възстановяване на основния актив в състоянието, изисквано съгласно реда и условията на лизинговия договор, освен ако тези разходи са направени за производството на материални запаси. Задължението за тези разходи се поема от лизингополучателя към началната дата или, вследствие използването на основния актив, през определен период, включително митата, невъзстановимите данъци и преките разходи за подготовка на активите за експлоатация.

Банката прилага модела на цената на придобиване, като оценява актива с право на ползване по цена на придобиване, намалена с всички натрупани амортизации и всички натрупани загуби от обезценка и коригиран спрямо всяка преоценка на пасива по лизинга.

Банката амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на

лизинговия договор. Банката също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

Изискванията за амортизация в МСС 16 Имоти, машини и съоръжения са приложени и към активите с право на ползване, а разходите за амортизации са представени на ред „Разходи за амортизация“ в самостоятелния отчет за печалбата или загубата.

На началната дата на лизинговия договор Банката оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Банката.

За да определи диференциалния лихвен процент, Банката използва бенчмарков лихвен процент, състоящ се от безрисковия лихвен процент и надбавка отразяваща кредитния риск, свързан със спецификата на дейността на Банката. Този лихвен процент отразява средните пазарни нива за ново финансиране на подобни активи и при необходимост се коригира допълнително поради специфичните условия на лизинговия договор, в т.ч. срок, държава, валута и обезпечения.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), вкл. Невъзстановими данъчни задължения и данъци, за които Банката няма право на данъчен кредит, променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Банката ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Банката е избрала да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В самостоятелния отчет за финансовото състояние, активите с право на ползване са включени на ред „Активи с право на ползване“, а задълженията по лизингови договори са представени на ред „Задължения по лизингови договори“.

3.16.2. Банката като лизингодател

Като лизингодател, Банката класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в самостоятелния отчет за финансовото състояние на Банката и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Банката, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“. Банката реализира приходи от наем по договори за оперативен лизинг на инвестиционните си имоти (вижте приложение 9, 25). Приходите от наем се признават на линейна база за срока на лизинговия договор.

Активите, отдадени при условията на финансови лизингови договори, се отразяват в самостоятелния отчет за финансовото състояние на Банката като вземане, равно на нетната инвестиция в лизинговия договор.

Доходът от продажба на активите се включва в самостоятелния отчет за печалбата или загубата за съответния период. Признаването на финансовия приход се основава на модел, отразяващ постоянен периодичен процент на възвращаемост върху остатъчната нетна инвестиция.

3.17. Приблизителни оценки, значими преценки на ръководството и несигурност на счетоводните приблизителни оценки при прилагане на счетоводната политика

Изготвянето на финансовия отчет изисква ръководството да прави оценки и разумни предположения, които влияят върху отчетните стойности на активите и пасивите, приходите и разходите за периода, и оповестяването на условните активи и задължения. Тези оценки и предположения се основават на наличната информация към датата на изготвяне на самостоятелния финансов отчет като е възможно бъдещите действителни резултати да се различават от тези оценки.

При изготвянето на представения самостоятелен финансов отчет значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Банката и основните източници на несигурност на счетоводните приблизителни оценки не се различават от тези, оповестени в годишния самостоятелен финансов отчет на Банката към 31 декември 2023 г.

Очакванията и направените допускания се преразглеждат текущо от ръководството. Преразглеждането на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана, както и в бъдещите периоди, в които оказва влияние.

Несигурност в допусканията и оценките

Информация за несигурност в допусканията и оценките, за които има значителен риск да доведат до съществени корекции в следващата финансова година, се съдържа в Приложение 5 „Счетоводна класификация и справедливи стойности на финансови активи и пасиви“.

Приходи от договори с клиенти

Банката е обвързана с множество договори за поддържане и обслужване на банкови сметки. Възнагражденията по предоставяните услуги са определени съгласно тарифата на банката. Всички предоставяни услуги се признават с течение на времето. Поради тази причина ръководството преценява кога да признае приходи от договора за поддържане и обслужване на банкови сметки и платежни операции.

Справедлива стойност на финансовите инструменти

Когато справедливата стойност на финансовите активи и пасиви в самостоятелния отчет за финансовото състояние не може да бъде определена на базата на активен пазар, определянето ѝ се извършва чрез използването на различни методи за оценка, които включват математически модели. Където е възможно, данните в тези модели се извличат от наблюдения на пазара, а когато това не е удачно, ръководството използва собствена преценка за определянето на справедливата стойност.

Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Анализът и намеренията на ръководството са потвърдени от бизнес модела на държане на дълговите инструменти, които отговарят на изискванията за получаване на плащания единствено на главница и лихви и държане на активите до събирането на договорените парични потоци от активите, които са класифицирани като дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност. Това решение е съобразено с текущата ликвидност и риск апетита на Банката. Допълнителна информация във връзка с източниците на несигурност е представена в Приложение 4.

Измерване на очакваните кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Банката и всички парични потоци, които Банката очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Банката. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка). Допълнителна информация във връзка с източниците на несигурност е представена в Приложение 4.2.

Периодична преоценка на недвижими имоти - земи и сгради, използвани в дейността и инвестиционните имоти на Банката

Към 31 декември 2024 г. в съответствие с възприетата счетоводна политика, Банката е отчетла недвижимите имоти, използвани в дейността, по преоценена стойност и инвестиционните си имоти по справедлива стойност, определени от лицензирани независими оценители. Допълнителна информация е представена в Приложения 24 и 25.

Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

Срок на лизинговите договори

При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор е удължен (или не е прекратен).

Срокът на лизинга се преоценява, ако опцията действително се упражнява (или не се упражнява) или Банката се задължава да я упражни (или не упражни). Оценката на разумната сигурност се преразглежда само ако настъпи значимо събитие или значителна промяна в обстоятелствата, която засяга тази оценка и това е под контрола на лизингополучателя.

Определяне на подходящия дисконтов процент за оценка на лизинговите задължения

Когато Банката не може лесно да определи лихвения процент, включен в лизинга, използва своя диференциален лихвен процент (IBR) за определяне на стойността на лизинговите задължения. IBR е лихвеният процент, който Банката би трябвало да плати, за да вземе заем за подобен срок и с подобна гаранция, за да получи средствата, необходими за придобиването на актив с подобна стойност и характеристики на актива с право на ползване, в подобна икономическа среда. Следователно IBR отразява това, което Банката „би трябвало да плати“, което изисква оценка, когато няма налични наблюдаеми лихвени проценти (например за дъщерни дружества, които не сключват сделки за финансиране) или когато те трябва да бъдат коригирани, за да отразят срокът и условията на лизинга. Банката оценява IBR, като използва налични данни (като пазарни лихвени проценти), когато са налични, и се изисква да направи определени специфични за Банката оценки.

3.18. Нови или изменени стандарти и разяснения

3.18.1. Нови стандарти, влезли в сила от 1 януари 2024 г.

Банката е приложила следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2024 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Банката:

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Нетекущи пасиви, обвързани с финансови показатели, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС
- Изменения в МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания: Споразумения за финансиране на доставчици, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС;

3.18.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Банката

Към датата на одобрение на този самостоятелен финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2024 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Банката. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Банката, с изключение на оповестяванията свързани с МСФО 18. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Банката през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Промените са свързани със следните стандарти:

- Изменения в МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове: Липса на конвертируемост, в сила от 1 януари 2025 г., все още не са приети от ЕС;
- Годишни подобрения, в сила от 1 януари 2026 г., все още неприети от ЕС;
- Изменения на класификацията и оценката на финансовите инструменти (изменения на МСФО 9 и МСФО 7), в сила от 1 януари 2026 г., все още неприети от ЕС;
- МСФО 18 Представяне и оповестяване във финансовите отчети, в сила от 1 януари 2027 г., все още неприет от ЕС;
- МСФО 19 Дъщерни предприятия без публична отчетност: Оповестявания, в сила от 1 януари 2027 г., все още неприет от ЕС.

4. Управление на риска

4.1. Основна рамка

В своята обичайна дейност Банката е изложена на следните видове риск:

- Кредитен риск;
- Пазарен риск;
- Ликвиден риск;
- Лихвен риск в банков портфейл
- Операционен риск.

Настоящото приложение представя информация за изложеността на Общинска банка АД към различните видове риск, приложимите политики за тяхното идентифициране, измерване, управление и мониторинг. Отделните видове риск се управляват и контролират от специализирани звена в Банката, в съответствие с вътрешно-банковите правила и политики за управление на риска. Функциите на Комитет по риска се изпълняват от Надзорния съвет. Управителният съвет управлява дейността на Банката в съответствие с нейната бизнес и риск стратегия. Помощни органи към Управителния съвет са Комитет за управление на активите и пасивите (КУАП), Кредитен съвет за физически лица, Кредитен съвет за корпоративни клиенти, Комитет за обезценки и провизии и Комисия за оценка на рисковите събития. Ръководството на Общинска банка АД е утвърдило вътрешни лимити с цел да се контролират рисковете и да се ограничи влиянието им върху резултата на Банката.

4.2. Кредитен риск

Кредитният риск е рискът, клиентът или контрагентът да не изпълни договорните си задължения, което би довело до финансова загуба за Банката. Основната бизнес дейност на Банката е свързана с генериране на доходи от отпускане на заеми на клиенти, което поставя акцент върху кредитния риск като основен риск.

Кредитният риск възниква основно от предоставени кредити и вземания от клиенти (включително свързаните с тях задължения за отпускане на заеми), инвестиции в дългови ценни книжа и деривати, които представляват активи в самостоятелния отчет за финансовото състояние. За целите на управлението на риска се разглеждат всички елементи, свързани с кредитен риск, а именно риск от неизпълнение от страна на контрагента, както и риск от концентрация.

4.2.1. Управление на кредитния риск

Управлението на кредитния риск се осъществява чрез вътрешна организация, съобразена с размера, мащаба и сложността на дейностите на Банката, чрез въведени системи от вътрешни лимити, контролни процедури и механизми за превенция.

Дейността по управление на кредитния риск обхваща:

- Гарантиране наличието на подходящи практики за кредитен риск, включително ефективна система за вътрешен контрол;
- Идентифициране, оценка и измерване на кредитния риск от ниво самостоятелен инструмент до ниво портфейл;
- Създаване на кредитни политики за предварителна и последваща оценка на риска: изисквания за наличие на парични потоци, осигуряващи издължаване на кредитните експозиции, за предоставяне на приемливо за институцията обезпечение по кредитните експозиции, извършване на текуща кредитна оценка на кредитополучателите и непрекъснато наблюдение на вътрешните лимити;
- Ограничаване на концентрациите по видове активи, контрагенти, отрасли и др.;
- Създаване на вътрешна рамка за контрол относно структурата за одобрение и подновяване на кредитни инструменти;
- Разработване и поддържане на класификация на експозициите в зависимост от степента на риска от неизпълнение;

- Разработване и поддържане на процесите за измерване на очакваните кредитни загуби, включително мониторинг на кредитния риск, прилагането на прогнозна информация и методи за измерване и симулация на очаквани кредитни загуби;
- Гарантиране наличието на политики и процедури за подходящо поддържане, одобрение и валидиране на модели, използвани за оценка и измерване на очаквани кредитни загуби;
- Създаване и поддържане на надеждни данни за оценка на кредитния риск и отчитане на очаквани кредитни загуби;
- Предоставяне на съвети и насоки на бизнес звената за управлението на кредитния риск.

Функцията за вътрешен одит извършва редовни проверки, гарантиращи, че установените контроли и процедури са адекватно разработени и прилагани.

4.2.2. Значително увеличение на кредитния риск

Банката извършва мониторинг на всички финансови активи, обект на обезценка, за наличие или липса на значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване. Ако е отчетено значително увеличение на кредитния риск, корективът за загуба на база на очаквани кредитни загуби се изчислява за целия срок на актива, а не за 12 месеца.

4.2.3. Вътрешни кредитни рейтинги

С цел количествена и качествена оценка на рисковия профил на кредитоискателите и на кредитополучателите - корпоративни клиенти на Банката, е разработена система за присъждане на вътрешен кредитен рейтинг, която класифицира клиентите според степента на риска от неизпълнение. Оценките за кредитния риск се определят с помощта на качествени и количествени индикатори, което не води до пряка зависимост между рейтинга на клиента и вероятността от неизпълнение, а се използва като инструмент за анализ на финансовото състояние на клиента. Рамката за вътрешно категоризиране на кредитния риск обхваща десет категории, които са базирани на финансов анализ на одитирани финансови отчети за три годишен период, и подлежат на текущо потвърждение и актуализация в зависимост от текущите данни и информация за проява на ранно предупредителни сигнали за промяна. Информацията за кредитния рейтинг се основава на набор от данни и прилагане на кредитни експертни оценки. При анализа на кредитоспособността на клиента се оценява неговото текущо и прогнозно финансово състояние и достатъчността на прогнозните парични потоци за обслужване на дълга. Степента на ликвидност и достатъчността на предложеното обезпечение се приема като вторичен фактор, намаляващ очакваната кредитна загуба в случай на неизпълнение на задълженията от страна на клиента. Финансовите инструменти не се считат за такива с нисък кредитен риск, само поради стойността на обезпечението.

Всички експозиции се наблюдават и оценката на кредитоспособността се актуализира при необходимост с цел да отрази текущата информация. Следните данни се използват за наблюдение на клиентите и експозициите:

- Информация за кредитен рейтинг от външни рейтингови агенции, при наличие на такава;
- Промени в бизнеса, икономическите условия или финансово състояние:
 - информация, получена чрез периодичен преглед на финансовото и правното състояние на длъжника, включително изпълнение на заложените прогнози и на договорните отношения;
 - анализ на пазарна информация, промени в икономическия сектор, в който оперира клиентът и др.;
 - Целево ползване на предоставения ресурс, включително чрез документи за плащания;
 - Коефициенти за рентабилност, за финансов ливъридж, за събираемост на вземанията, за обрачаемост на материалните запаси и възрастов анализ;
 - Необходимост от оборотно финансиране;
 - Размер на усвоения лимит спрямо предоставения лимит;
- Предприети мерки по въздържане.

Банката акумулира информация за неизпълнение на експозициите, анализира ги по вид продукт и кредитополучател, както и по вътрешен/външен рейтинг в зависимост от оценявания портфейл.

Банката използва различни индикатори, за да определи дали кредитният риск се е увеличил значително за портфейл от активи със сходни характеристики. Индикаторите по различните портфейли със сходни характеристики за категория кредити и аванси към клиенти са следните:

- Клиенти, корпоративен сегмент:
 - Промени в посока влошаване на вътрешния кредитен рейтинг;
 - Промяна в посока влошаване на външен кредитен рейтинг (ако е наличен), определен от признатите три агенции за външна кредитна оценка (Standard & Poor's, Moody's и Fitch);
 - Просрочие над 30 дни;
 - Значителна модификация – чрез предоставяне на отстъпки на клиента;
 - Експозиция с просрочие по-голямо от 30 дни и с мерки по реструктуриране в пробационен период;
 - Включени в списък за наблюдение.
- Клиенти, сегмент Граждани и домакинства
 - Просрочие над 30 дни;
 - Значителна модификация – чрез предоставяне на отстъпки на клиента;
 - Експозиция с просрочие по-голямо от 30 дни и с мерки по реструктуриране в пробационен период;
 - Включени в списък за наблюдение.

Извършва се периодично проверка на индикаторите, за да се прецени дали факторите, довели до неизпълнение, са точно и своевременно отразени в калкулациите за обезценка.

Независимо от посоченото се предполага, че кредитният риск на даден финансов актив се е увеличил от първоначалното признаване, когато договорните плащания са със забава повече от 30 дни след датата на падежа, освен ако не се разполага с разумна и подкрепена информация, която доказва обратното.

Издадените банкови гаранции се оценяват по методика, приложима за спецификите на инструмента, а кредитните ангажменти по корпоративни кредити се оценяват с подобни за корпоративните кредити критерии. При оценка на банкови гаранции и на кредитни ангажменти се използват конверсионни фактори за приравняване на експозицията към балансова.

4.2.4. Измерване на очаквани кредитни загуби

Очакваните кредитни загуби се измерват на базата на следните параметри:

- Експозиция при неизпълнение - приблизителна оценка на експозицията при бъдещо неизпълнение, което взема предвид очакваните промени в експозицията след отчетната дата, включвайки плащанията по главницата и лихвата и очакваните усвоявания по задбалансова част от експозиции.
- Конверсионен коефициент - използва се, за да се изчисли размера на експозицията при неизпълнение във връзка с договорени, но неизползвани лимити по задбалансови ангажменти;
- Вероятност от неизпълнение на задължението - вероятността от неизпълнение, която се оценява на база исторически данни за неизпълнението по портфейли;
- Загуба при неизпълнение - оценката на загубата при настъпване на събитие за неизпълнение. Основава се на разликата между дължимите договорни парични потоци и тези, които кредиторът очаква да получи, реализирайки обезпеченията;
- Коефициент за възстановяване - вероятността за оздравяване на експозициите;
- Дисконтов процент - Използва се за дисконтиране на кредитни загуби в бъдещи периоди до настоящата стойност на очаквана кредитна загуба. Прилага се ефективния лихвен процент (EIR) при първоначално признаване.

Очакваните кредитни загуби се изчисляват, отчитайки риска от неизпълнение по време на срока на договора за експозиции със завишен кредитен риск, а за останалите експозиции за срок до 1 година.

4.2.5. Групиране на база на сходни рискови характеристики

За целите на колективната обезценка, финансовите инструменти се групират на база сходни рискови характеристики, които са индикативни за способността на кредитополучателите да изплащат всички дължими суми в съответствие с договорните условия.

Групирането се основава на следните характеристики:

- По типове продукти (кредитни карти, овърдрафти; кредити с погасителен план – инвестиционни кредити, ипотечни кредити, потребителски кредити, облигации, издадени гаранции и др.);
- По видове клиенти (физически лица, корпоративни клиенти, държавно управление);
- По вид на обезпечението (обезпечени и необезпечени с имоти и др.).

Банката е възприела подход за групиране на кредитите в 8 портфейла със сходни характеристики.

- Корпоративни клиенти – кредити с погасителен план, вкл. инвестиционни;
- Корпоративни клиенти – револвиращи кредити;
- Корпоративни клиенти – задбалансови ангажименти, вкл. гаранции и акредитиви;
- Държавно управление;
- Физически лица – кредити, обезпечени с жилищни недвижими имоти;
- Физически лица – потребителски кредити;
- Физически лица – овърдрафти и кредитни карти;
- Дългови ценни книжа.

4.2.6. Кредитен риск на финансови институции

Кредитният риск на финансовите институции се определя в зависимост от присъдения им от международните агенции рейтинг или при липса на такъв, на вътрешния рейтинг определен на база анализ на финансовото състояние на банката контрагент. В таблицата по-долу са показани съответствията между него и максимално допустимия вътрешен рейтинг по пет-степенна скала от 1 (min) до 5 (max).

Официален рейтинг			Максимално допустим вътрешен рейтинг на банка-контрагент
Moody's	Standard & Poor's	Fitch IBCA	
Aaa	AAA	AAA	-
Aa1	AA+	AA+	
Aa2	AA	AA	
Aa3	AA-	AA-	-
A1	A+	A+	
A2	A	A	
A3	A-	A-	
Baa1	BBB+	BBB+	1
Baa2	BBB	BBB	
Baa3	BBB-	BBB-	
Ba1	BB+	BB+	2
Ba2	BB	BB	
Ba3	BB-	BB-	
B1	B+	B+	3
B2	B	B	
B3	B-	B-	
Caa Ca	CCC+	CCC	4
	CCC	CC	
	CCC-	C	
	CC	DDD DD	
C	C	D	5

Оценката за нивото на контрагентния риск на Банката се осъществява на база присъдения на контрагента и/или финансовия инструмент краткосрочен или дългосрочен кредитен рейтинг от Moody's, Standard & Poor's и Fitch, които са агенции за външна кредитна оценка (АВКО). За контрагенти, които нямат такъв, оценката на контрагентния риск се извършва чрез финансов анализ на състоянието на банката - контрагент

на основа на “Методика за определяне на вътрешен рейтинг на банките контрагенти, чрез оценка на финансовото им състояние”.

Методиката се базира на критериите за оценка на самостоятелната финансова стабилност на банката-контрагент, за да се установи вероятността за неизпълнение при липса на външна подкрепа. Вътрешният рейтинг представлява точкова оценка на количествени и качествени показатели на съответната банка, които образуват комплексна оценка. Разглеждат се макро профила на съответната банкова система, специфичния профил и финансово състояние на банковата финансова институция, както и различни качествени показатели (фактори) на консолидирана основа.

Официален рейтинг

	Към 31.12.2024	Към 31.12.2023
AA	2,608	2,703
AA-	8,499	28,838
A+	24,017	18,251
A	-	-
A-	10,394	11,451
BBB+	42,528	14,500
BBB	63,068	48,017
BBB-	-	172
BB+	18,001	-
BB-	16,001	-
B	8,001	-
ОБЩО ЕКСПОЗИЦИЯ	193,117	123,932

Промените в присъдените рейтинги на банките-контрагенти от международните рейтингови агенции се следят регулярно и при необходимост се променят определените лимити за експозиции към банки-контрагенти.

Банката спазва утвърдени лимити като процент от капиталовата база (собствения капитал), с цел контрол на контрагентния риск и риска от концентрация при пласиране или инвестиране на средства в различни инструменти, емитирани от местни или чуждестранни финансови институции, съобразно присъдения международен рейтинг на емитента.

За изчислението на очакваната кредитна загуба от предоставени кредити и аванси на банки по амортизирана стойност се използват параметрите - вероятност от неизпълнение и загуба при неизпълнение, съответстващи на рейтинга на всеки контрагент съгласно публикуван ежегоден доклад на Moody's.

Риск от концентрация

Концентрацията на кредитния риск на Банката по дадена категория финансови активи е представен в следващите таблици. Освен ако не е изрично посочено, за финансовите активи сумите в таблицата представляват брутни балансови стойности. За кредитните ангажменти и договорите за финансова гаранция сумите в таблицата представляват съответно сумите, поети като ангажменти по кредити или гаранции.

Парични салда при централната банка и предоставени ресурси и аванси на банки

	Към 31.12.2024	Към 31.12.2023
Концентрация по сектор		
Централни банки	726,141	1,071,251
Български търговски банки	182,758	93,741
Чуждестранни търговски банки	66,580	75,998
	975,479	1,240,990
Очаквани кредитни загуби	(313)	(190)
ОБЩО	975,166	1,240,800
Концентрация по регион		
	Към 31.12.2024	Към 31.12.2023
Европа	967,311	1,212,183
Америка	8,168	28,801
Азия	-	6
	975,479	1,240,990
Очаквани кредитни загуби	(313)	(190)
ОБЩО	975,166	1,240,800

Предоставени кредити и вземания от клиенти

Разпределението по сектори и отрасли е представено в приложение 20. По географски признак всички предоставени кредити и вземания от клиенти към 31 декември 2024 г. и 2023 г. са в регион Европа.

За контрол на риска от концентрация на кредити, предоставени на небанкови клиенти в Банката са утвърдени вътрешни отраслови и регионални лимити – за всеки отрасъл е определен самостоятелен лимит съгласно риск апетита и стратегията на Банката, както и лимит за експозиции към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност до 20% от капиталовата база.

Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

	Към 31.12.2024	Към 31.12.2023
Концентрация по сектор		
Държавен сектор	545,526	366,682
Български предприятия	19,772	19,772
	565,298	386,454
Очаквани кредитни загуби	(483)	(333)
ОБЩО	564,815	386,121

Всички инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност от държавния сектор представляват български държавни ценни книжа и български общински облигации, а инвестициите в корпоративни облигации по амортизирана стойност са емитирани от международни банки и български предприятия. Към 31 декември 2024 г. и 2023 г. Банката няма инвестиции във високорискови държави.

В следващите няколко таблици е представен анализ на кредитната експозиция на Банката по видове експозиции, вътрешен рейтинг/портфейл със сходни рискови характеристики и „Фаза“, без да се взема предвид ефекта от обезпечения. Ако не е допълнително посочено, финансовите активи са представени в таблицата по брутна балансова стойност. Кредитните ангажименти и гаранции са представени съответно със сумите, поети като ангажименти по кредити или гаранции.

Парични салда при централната банка и предоставени ресурси и аванси на банки	Към 31.12.2024			Към 31.12.2023	
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо	Общо
Централни банки	726,141	-	-	726,141	1,071,251
Банки с инвестиционен рейтинг	151,114	-	-	151,114	139,289
Банки с неинвестиционен рейтинг	98,224	-	-	98,224	30,450
Общо брутна балансова стойност	975,479	-	-	975,479	1,240,990
Загуба от обезценка	(313)	-	-	(313)	(190)
Общо балансова стойност	975,166	-	-	975,166	1,240,800

Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	Към 31.12.2024			Към 31.12.2023	
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо	Общо
Корпоративни клиенти	12,203	-	-	12,203	5,006
Общо брутна балансова стойност	12,203	-	-	12,203	5,006
Загуба от обезценка	-	-	-	-	-
Общо балансова стойност	12,203	-	-	12,203	5,006

Предоставени кредити и вземания от клиенти	Към 31.12.2024			Към 31.12.2023	
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо	Общо
Корпоративни клиенти: Стандартни	378,689	146	7,188	386,023	349,943
Корпоративни клиенти: Революиращи	140,174	47	99	140,320	107,411
Физически лица: Ипотечни	84,148	205	390	84,743	53,450
Физически лица: Стандартни	85,898	500	2,063	88,461	73,368
Физически лица: Революиращи	1,313	-	18	1,331	1,124
Общо брутна балансова стойност	690,222	898	9,758	700,878	585,296
Загуба от обезценка	(4,739)	(68)	(5,670)	(10,477)	(8,036)
Общо балансова стойност	685,483	830	4,088	690,401	577,260

Кредитни ангажменти и гаранции	Към 31.12.2024			Към 31.12.2023	
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо	Общо
Кредитни ангажменти	67,052	-	22	67,074	40,026
Финансови гаранции и акредитиви	89,061	-	-	89,061	49,781
Общо кредитни ангажменти и гаранции	156,113	-	22	156,135	89,807
Провизии	405	-	8	413	174

Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Към 31.12.2024			Към 31.12.2023	
	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо	Общо
Български държавни облигации	442,843	-	-	442,843	278,345
Български общински облигации	24,818	-	-	24,818	29,945
Облигации от чуждестранни емитенти	-	-	-	-	-
Облигации на местни предприятия	19,772	-	-	19,772	19,772
Чуждестранни държавни облигации	77,865	-	-	77,865	58,392
Общо брутна балансова стойност	565,298	-	-	565,298	386,454
Загуба от обезценка	(483)	-	-	(483)	(333)
Общо балансова стойност	564,815	-	-	564,815	386,121

ОБЩИНСКА БАНКА АД
САМОСТОЯТЕЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2024 г.
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Предоставени ресурси и аванси на банки	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Към 31.12.2024		Общо	Към 31.12.2023 Общо
		Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок		
Ностро сметки в банки	23,396	-	-	23,396	43,753
Предоставени депозити при банки	169,145	-	-	169,145	79,891
Предоставени кредити на банки	56,221	-	-	56,221	45,551
Гаранционни депозити във Mastercard Inc. и Visa	576	-	-	576	544
Общо брутна балансова стойност	249,338	-	-	249,338	169,739
Загуба от обезценка	(313)	-	-	(313)	(190)
Общо балансова стойност	249,025	-	-	249,025	169,549

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Максималната изложеност на кредитен риск от инвестиции в ценни книжа, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, е тяхната балансова стойност, която към 31 декември 2024 г. е 18,174 хил. лв. (2023: 18,997 хил. лв.).

Следващата таблица обобщава загубата от обезценка и провизиите по кредитни ангажименти и финансови гаранции към края на годината по видове активи:

Загуба от обезценка	Към 31.12.2024	Към 31.12.2023
Предоставени ресурси и аванси на банки	313	190
Предоставени кредити и вземания от клиенти	10,477	8,036
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	483	333
Кредитни ангажименти и договори за финансови гаранции	413	174
ОБЩО	11,686	8,733

Таблиците по-долу анализират движението на загубата от обезценка през 2024 г. и 2023 г. по видове активи:

Загуба от обезценка – Предоставени кредити и вземания от клиенти	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 1 януари 2024	2,811	133	5,092	8,036
Изменение в загубата от обезценка				
- Трансфер към Фаза 1	44	(40)	(5)	(1)
- Трансфер към Фаза 2	(1)	6	(6)	(1)
- Трансфер към Фаза 3	(1)	(17)	18	-
- Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	1,236	19	1,028	2,283
- Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(203)	(16)	(338)	(557)
- Погасени	(982)	(30)	(1,947)	(2,959)
Нови финансови активи, създадени или закупени през периода	1,835	13	1,828	3,676
Загуба от обезценка към 31 декември 2024	4,739	68	5,670	10,477
Загуба от обезценка – Предоставени кредити и вземания от клиенти	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 1 януари 2023	1,907	332	2,139	4,378
Изменение в загубата от обезценка				
- Трансфер към Фаза 1	9	(7)	(2)	-
- Трансфер към Фаза 2	(3)	28	(25)	-
- Трансфер към Фаза 3	(1)	(21)	22	-
- Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	457	34	1,344	1,835
- Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(434)	(24)	(220)	(678)
- Погасени	(266)	(229)	(319)	(814)
Нови финансови активи, създадени или закупени през периода	1,142	20	2,153	3,315
Загуба от обезценка към 31 декември 2023	2,811	133	5,092	8,036

Другите финансови активи, с които Банката оперира, не са имали трансфери в рамките на фазите за очаквани кредитни загуби. Всички дългови инструменти, класифицирани в категориите, оценявани по амортизирана стойност, по справедлива стойност през печалбата и загубата и по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, са класифицирани във фаза 1.

Таблиците по-долу анализират движението на загубата от обезценка през 2024 г. и 2023 г. във връзка с кредитни ангажименти и неотменими финансови гаранции:

Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 1 януари 2024	141	-	25	166
Изменение в загубата от обезценка:				
Трансфер към Фаза 1	2	-	(2)	-
– увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	5	-	4	9
– намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(65)	-	(16)	(81)
Нови финансови активи, първоначално създадени или закупени	359	-	-	359
Финансови активи, които са били отписани през периода	(57)	-	(3)	(60)
Загуба от обезценка към 31 декември 2024	385	-	8	393
Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 1 януари 2023	257	-	-	257
Изменение в загубата от обезценка:				
– увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	22	-	10	32
– намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(46)	-	-	(46)
Нови финансови активи, първоначално създадени или закупени	78	-	15	93
Финансови активи, които са били отписани през периода	(170)	-	-	(170)
Загуба от обезценка към 31 декември 2023	141	-	25	166
Загуба от обезценка – Договори за финансови гаранции	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 1 януари 2024	8	-	-	8
Изменение в загубата от обезценка:				
Нови финансови активи, първоначално създадени или закупени	12	-	-	12
Финансови активи, които са били погасени	-	-	-	-
Загуба от обезценка към 31 декември 2024	20	-	-	20
Загуба от обезценка – Договори за финансови гаранции	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 1 януари 2023	1	1	10	12
Изменение в загубата от обезценка:				
Нови финансови активи, първоначално създадени или закупени	7	-	-	7
Финансови активи, които са били погасени	-	(1)	(10)	(11)
Загуба от обезценка към 31 декември 2023	8	-	-	8

Повече информация за значителните промени през 2024 г. и 2023 г. в brutната балансова стойност на финансовите активи, на които се дължат промените в загубата от обезценка, е представена в таблиците.

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Брутна балансова стойност към 1 януари 2024	570,865	1,765	12,666	585,296
Изменение в brutната балансова стойност:				
- трансфер към фаза 1	803	(781)	(22)	-
- трансфер към фаза 2	(562)	708	(146)	-
- трансфер към фаза 3	(262)	(227)	489	-
Нови финансови активи	353,052	36	3,308	356,396
Погасени	(233,674)	(603)	(6,948)	(241,225)
Отписани	-	-	411	411
Брутна балансова стойност 31 декември 2024	690,222	898	9,758	700,878
Загуба от обезценка 31 декември 2024	(4,739)	(68)	(5,670)	(10,477)
Нетна балансова стойност 31 декември 2024	685,483	830	4,088	690,401

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Брутна балансова стойност към 1 януари 2023	475,536	11,007	5,353	491,896
Изменение в brutната балансова стойност:				
- трансфер към фаза 1	375	(371)	(4)	-
- трансфер към фаза 2	(1,215)	1,268	(53)	-
- трансфер към фаза 3	(403)	(6,941)	7,344	-
Нови финансови активи	212,591	248	2,391	215,230
Погасени	(116,019)	(3,446)	(2,365)	(121,830)
Отписани	-	-	-	-
Брутна балансова стойност 31 декември 2023	570,865	1,765	12,666	585,296
Загуба от обезценка 31 декември 2023	(2,811)	(133)	(5,092)	(8,036)
Нетна балансова стойност 31 декември 2023	568,054	1,632	7,574	577,260

Ипотечно кредитиране

Предоставяното ипотечно кредитиране е насочено към сегмент клиенти „Физически лица“ и се обезпечава с недвижими имоти. Въведени са изисквания при одобрение на кредитна експозиция за недвижими имоти по смисъла на Закона за кредитите за недвижими имоти на потребители. Водещи критерии за одобрение са постоянна трудова заетост, минимален остатъчен доход и съотношение дълг към стойност на недвижимия имот (LTV). Последното се изчислява като съотношение на brutната сума на заема - или сумата, заделена за кредитни ангажименти - към стойността на обезпечението. Стойността на обезпечението за жилищни ипотечни кредити за целите на изчисление на LTV, е първоначалната пазарна оценка на обезпечението, която се актуализира периодично или при съществени промени в пазарните цени на жилищата.

Таблицата по-долу показва експозициите от ипотечни кредити по диапазони на LTV.

Ипотечни кредити

Стойност на коефициент loan to value (LTV)	Към 31.12.2024	Към 31.12.2023
по малко от 50%	17,175	9,571
от 51% до 70%	25,119	14,423
от 71% до 90%	36,695	33,312
от 91% до 100%	6,013	4,074
над 100%	986	1,335
Общо	85,988	62,715

Обезпечения и други кредитни подобрения

По кредитните експозиции са приети обезпечения и/или други кредитни подобрения за намаляване на кредитния риск. Основните видове обезпечения и видовете активи, с които са свързани, по отношение „Предоставени кредити и вземания от клиенти“ са ипотечи на вещни права (договорни, законни, морски), залози на вещи, права и вземания по реда на Закона за особените залози и Закона за задълженията и договорите, залози по реда на Закона за договорите за финансови обезпечения и други.

Потребителско кредитиране

Потребителското кредитиране се състои от потребителски кредити, овърдрафти и кредитни карти, по които не са учредени /вписани материални обезпечения.

Корпоративно кредитиране

Кредитоспособността на клиента, както е посочено в приложение 4.2.3, се оценява на база количествени и качествени фактори, свързани с финансовото състояние и техния анализ. Предложеното обезпечение не участва в оценката на кредитоспособността на клиента. Независимо от изложеното, при предоставяне на финансиране се изисква обезпеченост като вторичен източник на погасяване на дълга в случай на неизпълнение. Актуалността на оценките по приетите обезпечения се следи като същата не следва да надвишава 12 месеца давност. При влошено финансово състояние на длъжника, прегледът на обезпеченията и тяхната оценка се извършват по-често.

Към 31 декември 2024 г. нетната балансова стойност на предоставените кредити на и вземания от корпоративни клиенти е 465,680 хил. лв. (2023: 408,478 хил. лв.), а стойността на съответните обезпечения е 2,643,983 хил. лв. (2023: 2,235,756 хил. лв.).

4.2.7. Управление на кредитния риск във връзка с остатъчните ефекти от Covid-19

Банката използва сценарии за целите на стрес тестовете, при които за всички експозиции, които са предмет на Програма за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от Covid-19, се допуска вероятност от неизпълнение в размер на средно 12.5% на годишна база от балансовата стойност за Базов сценарий и средно 25% на годишна база за утежнен сценарий до края на периода на стрес. Стресират се показателите Вероятност от неизпълнение и Реализирана загуба при неизпълнение. С тези индикатори се изчислява стресов сценарий за изчислени очаквани кредитни загуби, на чиято база е изчислен ефектът върху капиталовата адекватност на Банката.

Кредитните експозиции по Програмата за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от Covid-19 до 30 дни в просрочие се управляват и наблюдават от филиалите на Банката и Дирекция Банкиране на дребно. След допуснато просрочие от 31 дни и повече, управлението и мониторингът се поемат от Дирекция „Проблемни кредити“.

В отчетността на експозициите предмет на Програма се изготвят на база Указания по Програма за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от Covid-19, изготвени от бизнес звената, съгласувани с Дирекция Риск и одобрени от Управителния съвет на Банката. Указанията за отчетност на тези експозиции са в съответствие с Финансово споразумение за гарантиране на портфейл от кредити по Програма за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от Covid-19.

По тази Програма са първоначално са отпуснати общо 3,895 бр. кредити в размер на 14,835 хил. лв. Към 31.12.2024 г. активните кредити са с брутна балансова стойност 2,407 хил. лв. (2023: 6,918 хил. лв.). Класифицираните във фаза 2 експозиции са 196 броя (2023: 268 броя) и възлизат на 158 хил. лв. (2023: 528 хил. лв.). Експозициите, които са отчетени и обезценени във фаза 3, възлизат на 1,042 хил. лв. (2023: 1,988 хил. лв.) формирани от 358 броя (2023: 554 броя) експозиции.

Към 31.12.2024 г. предсрочно изискуеми, съдебни или присъдени кредити по Програмата са с нетна балансова стойност в размер на 692 хил. лв. (2023: 1,066 хил. лв.).

	Към 31.12.2024			Към 31.12.2023		
	Брой	Брутна балансова стойност	Очаквани кредитни загуби	Брой	Брутна балансова стойност	Очаквани кредитни загуби
Общо кредити по програмата	2,586	2,407	239	3,292	6,918	645
С просрочие над 30 дни	184	164	-	178	358	5
С просрочие над 90 дни	37	54	7	103	266	57
Предсрочно изискуеми, съдебни и присъдени кредити	274	924	232	41	1,637	583

Инвестиции в ценни книжа

Банката държи инвестиции в ценни книжа, оценени по амортизирана стойност, с балансова стойност от 564,815 хил. лв., по справедлива стойност през ДВД с балансова стойност от 62,287 хил. лв. и такива по справедлива стойност през печалбата и загубата, с балансова стойност от 18,363 хил. лв. Инвестициите в ценни книжа, оценени по амортизирана стойност към 31 декември 2024 са държавни, общински и корпоративни облигации, инвестициите в ценни книжа по справедлива стойност през ДВД са дългови и капиталови инструменти, а тези по справедлива стойност през печалбата и загубата са капиталови инструменти и корпоративна облигация.

4.3. Пазарен риск

Банката е изложена на пазарен риск, представляващ риска от неблагоприятна промяна на пазарните условия, като например лихвените проценти, цените на капиталовите инструменти или обменните курсове на чуждестранни валути, които биха оказали влияние върху доходите или върху стойността на притежаваните от Банката финансови инструменти. Управлението на пазарния риск се осъществява в съответствие с вътрешните правила, в които са предвидени съответно разпределение на отговорностите при вземане на решения, информационна система, система за мониторинг, система от лимити за контрол на този тип риск.

4.3.1. Валутен риск

Банката оперира и в чуждестранна валута, поради което е изложена на въздействието на колебанията във валутните курсове. Банката ежедневно управлява своята валутна експозиция за съответствие с регулаторните изисквания на Централната банка с оглед спазване на лимитите за открити позиции по валути и нетната откритата позиция. След въвеждането на Валутен борд в Република България българският лев е фиксиран към еврото. Банката изготвя своите отчети в български лева, поради което влияние върху отчетите оказват движенията в обменните курсове на валутите извън Еврозоната.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
САМОСТОЯТЕЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2024 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Таблицата по-долу представя риска от промяна на валутни курсове към 31 декември 2024 г., в която са включени активите и пасивите на Банката по балансова стойност разпределени по видове валута:

	Евро	Щатски долари	Лева	Други валути	Общо
Активи					
Парични средства в брой и парични салда при Централната банка	56,035	974	694,483	494	751,986
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	7,864	-	10,310	-	18,174
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	7,317	56,418	-	63,735
Предоставени ресурси и аванси на банки	33,028	26,655	181,942	7,400	249,025
Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	-	-	12,203	-	12,203
Предоставени кредити и вземания от клиенти	163,846	407	526,148	-	690,401
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	117,914	-	446,901	-	564,815
Други активи	668	-	17,017	-	17,685
Активи, придобити от обезпечения	-	-	12,974	-	12,974
Имоти и оборудване	-	-	63,908	-	63,908
Инвестиционни имоти	-	-	29,139	-	29,139
Нематериални активи	-	-	4,087	-	4,087
Активи с право на ползване	-	-	4,508	-	4,508
Инвестиции в дъщерни предприятия	-	-	350	-	350
Текущи данъчни активи	-	-	101	-	101
ОБЩО АКТИВИ	379,355	35,353	2,060,489	7,894	2,483,091
Пасиви					
Депозити от клиенти	360,594	34,881	1,758,828	7,885	2,162,188
Получени заеми от банки	-	-	45,990	-	45,990
Облигационни заеми	-	-	21,081	-	21,081
Получени други заеми	13,104	-	21,788	-	34,892
Задължения по лизингови договори	-	-	4,687	-	4,687
Провизии	76	1	1,179	-	1,256
Други пасиви	399	14	5,985	1	6,399
Отсрочени данъчни пасиви	-	-	1,322	-	1,322
ОБЩО ПАСИВИ	374,173	34,896	1,860,860	7,886	2,277,815

Към 31 декември 2024 г. позициите на Банката в активи и пасиви във валута различни от лева и евро са съответно 1.74% и 1.88% от общата сума на активите и пасивите.

Таблицата по-долу представя риска от промяна на валутни курсове към 31 декември 2023 г., в която са включени активите и пасивите на Банката по балансова стойност разпределени по видове валута:

	Евро	Щатски долари	Лева	Други валути	Общо
Активи					
Парични средства в брой и парични салда при Централната банка	128,143	1,104	967,445	704	1,097,396
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	8,819	-	10,178	-	18,997
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	5,542	7,002	-	12,544
Предоставени ресурси и аванси на банки	12,596	56,520	93,391	7,042	169,549
Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	-	-	5,006	-	5,006
Предоставени кредити и вземания от клиенти	148,032	-	429,228	-	577,260
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	87,833	-	298,288	-	386,121
Други активи	524	1	16,281	-	16,806
Активи, придобити от обезпечения	-	-	13,509	-	13,509
Имоти и оборудване	-	-	40,703	-	40,703
Инвестиционни имоти	-	-	21,381	-	21,381
Нематериални активи	-	-	3,810	-	3,810
Активи с право на ползване	-	-	4,616	-	4,616
Инвестиции в дъщерни предприятия	-	-	350	-	350
ОБЩО АКТИВИ	385,947	63,167	1,911,188	7,746	2,368,048
Пасиви					
Депозити от клиенти	369,082	61,834	1,681,537	7,752	2,120,205
Получени заеми от банки	-	-	35,321	-	35,321
Облигационни заеми	-	-	21,081	-	21,081
Получени други заеми	3,347	-	5,449	-	8,796
Задължения по лизингови договори	-	-	4,772	-	4,772
Провизии	-	-	844	-	844
Други пасиви	432	8	5,459	-	5,899
Текущи данъчни пасиви	-	-	434	-	434
Отсрочени данъчни пасиви	-	-	962	-	962
ОБЩО ПАСИВИ	372,861	61,842	1,755,859	7,752	2,198,314

Към 31 декември 2023 г. позициите на Банката в активи и пасиви във валута различни от лева и евро са съответно 2.99% и 3.17% от общата сума на активите и пасивите.

Разликата между позициите на Банката в активи и пасиви, деноминирани във валута, различни и от лева и евро е минимална, което обуславя незначителна изложеност към риск от промени на валутните курсове.

4.3.2. Лихвен риск

Лихвеният риск е риск от загуби, породени от несигурност относно бъдещите равнища на лихвените проценти. Дейността на Банката е изложена на колебания в лихвените проценти, дотолкова доколкото лихвочувствителни активи (включително инвестициите) и пасиви падежират или търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен. В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти, Банката е изложена на риск от промени в базисните лихвени проценти (например ОЛП, LIBOR, EURIBOR), които служат за основа при определяне на лихвените условия, въпреки че тези индекси се променят при висока степен на положителна корелация. Процедурите по управление на лихвения риск по отношение на баланса между предоставен и привлечен ресурс се прилагат от гледна точка на чувствителността на Банката спрямо промени в лихвените равнища. В допълнение, цялостният ефект зависи

от различни фактори като например доколко има плащания преди и след договорните дати, т.е. доколко се спазват договорените погасителни срокове, както и вариациите в лихвените равнища.

Таблицата по-долу показва брутните стойности (преди очаквани кредитни загуби) на лихвоносните инструменти на Банката, категоризирани по вид лихвен процент:

	2024			2023		
	С плаваща лихва	С фиксирана лихва	Общо	С плаваща лихва	С фиксирана лихва	Общо
Активи						
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	-	7,864	7,864	-	8,819	8,819
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	49,387	49,387	-	-	-
Предоставени ресурси и аванси на банки	-	249,338	249,338	-	169,739	169,739
Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	-	12,203	12,203	-	5,006	5,006
Предоставени кредити и вземания от клиенти	669,776	31,102	700,878	456,732	128,563	585,295
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	21,445	543,853	565,298	25,733	360,721	386,454
Общо активи	691,221	893,747	1,584,968	482,465	672,848	1,155,313
Пасиви						
Депозити от клиенти	-	2,162,188	2,162,188	-	2,120,205	2,120,205
Получени заеми от банки	-	45,990	45,990	-	35,321	35,321
Облигационни заеми	-	21,081	21,081	-	21,081	21,081
Получени други заеми	-	34,892	34,892	-	8,796	8,796
Задължения по лизингови договори	4,687	-	4,687	4,772	-	4,772
Общо пасиви	4,687	2,264,151	2,268,838	4,772	2,185,403	2,190,175

Промяната в годишния лихвен доход на Банката при 200 б.п. изменение на лихвената крива е 885 хил. лв. (2023: 5,676 хил. лв.) или 0.45% (2023: 3.81%) от капиталовата база.

За оценка на лихвения риск при сценарий изменение на лихвените проценти с 200 б.п. Банката отчита както ефекта върху годишния нетен лихвен доход, така и изменението в стойността на ценните книжа по справедлива стойност в печалбата и загубата 708 хил. лв. (2023: 528 хил. лв.). Общият ефект върху финансовия резултат би бил 177 хил. лв. (2023: 5,148 хил. лв.) негативно изменение, което е 0.09% (2023: 3.45%) от капитала на Банката.

4.3.3. Ценови риск

За контрол на ценовия риск е определен лимит за максимална експозиция по чуждестранни корпоративни облигации като процент от капиталовата база. Банката сключва сделки с чуждестранни корпоративни облигации само ако облигациите имат присъден кредитен рейтинг на някоя от следните международни рейтингови агенции – Standard&Poor's; Moody's; Fitch Ratings съгласно определена скала в зависимост от вида на емитента (банки и не-банкови финансови институции и търговски корпорации), при най-висока сигурност или ниска степен на риск на съответния рейтинг.

Банката спазва утвърден лимит при търговия с корпоративни капиталови ценни книжа, емитирани от български търговски дружества, определен като процент от капиталовата база, както и стоп-лос нива/лимита.

За оценка на позициите си в дългови и капиталови инструменти Банката използва модел Value at Risk (VaR) по метода на Monte Carlo симулация. VaR е очакваната загуба в стойността на даден портфейл спрямо съответен доверителен интервал и зададен времеви хоризонт. VaR оценката се базира на статистически данни, изведени от исторически данни на актива, като се допуска, че лихвените проценти, валутните курсове

и цените на ценните книжа варират на случаен принцип, докато дневната флукутация може да се изрази чрез стандартно разпределение. Използваният доверителен интервал Value at Risk е определен на 99%.

Стойността под риск (VaR) за едnodневен период при доверителен интервал 99% по рискови категории на дълговите и капиталови инструменти оценявани по справедлива стойност е както следва:

Рискова категория	Към 31.12.2024	Към 31.12.2023
Лихвен риск	384	657
Риск при капиталовите инструменти	176	147
Валутен риск	66	66
VAR кумулативен*	441	668

*Включва диверсификационен ефект между рисковите фактори

Следващата таблица представя динамиката през 2024 г. на Стойността под риск (VaR) за едnodневен период на държане при доверителен интервал 99%.

VAR кумулятивен*	Рискова Категория			
	Лихвен риск	Риск капиталови инструменти	Валутен риск	
Средна	496	472	156	62
Минимална	437	382	138	53
Максимална	671	656	283	70

Направените изчисления относно изложеността на Банката към риска от промяна на стойността на портфейла от ценни книжа по справедлива стойност, съгласно модела VaR при доверителен интервал 99% 1 ден на държане и базиран на Монте Карло симулация, показва намаление на изложеността ѝ към този риск.

Към края на отчетния период основният риск е лихвеният, който остава основен подклас пазарен риск за упоменатия портфейл. Наблюдава се увеличение на риска, свързан с капиталовите инструменти, който обаче не е значим фактор в общата съвкупност от рискови фактори за портфейла. Валутният риск отчита увеличение като запазва незначителни стойности.

Стойност под риск (VaR) - основни положения

Банката използва модел за определяне на възможните промени в пазарната стойност на портфейла от ценни книжа по справедлива стойност. Моделът VaR по метода Монте Карло, е предназначен за измерване на пазарния риск, като представя максималната бъдеща загуба при нормални пазарни условия, която няма да бъде превъзможена с определена степен на вероятност (доверителен интервал) за определен период от време (период на държане). Моделът по цитирания метод, се базира на проиграването на голямо количество случайни съвкупности от пазарни данни, и определянето на разпределението на стойността на активите при тези данни.

Изчисленията по избрания метод преминават през няколко основни етапа:

1. Определят се ключови фактори - такива, които влияят върху стойността на портфейла, като лихвени точки (1 лихвена точка = 0.01%), цени на акции или базови инструменти (за деривати), валутни курсове и др.
2. Генериране на корелационна матрица и вектор на волатилността за определящите пазарни фактори на базата на историческите им стойности за период от наблюдение от една година. Матрицата и вектора се използват за генериране на голям брой случайни сценарии за бъдеща промяна на пазарните фактори.
3. Генерираните сценарии се използват, за да се симулира и калкулира очакваното изменение на стойността на пазарните инструменти и портфейли, като се отчита и ефекта на диверсификацията между активите. Генерираните сценарии, за съответните рискови фактори, дават възможност за формиране ценовото разпределение (ценова-хистограма) на очакваните стойности на инструментите (портфейлите), като очакваната стойност на разпределението се получава от средната стойност на съответните ценови редове. Ценовите редове се сортират от най-високата към най-ниската стойност и се прилага съответния избран доверителен интервал.

Поради факта, че избраният метод за VaR, разчита на исторически данни при предоставяне на информация относно волатилност и корелации на отделните рискови фактори и предвижда с вероятност от 99% бъдещите промени при същите, то съществува статистическа вероятност от 1%, поради например резки и големи пазарни движения, стойността под риск да бъде надценена или подценена. VaR показва риска на портфейлите в края на работния ден.

За да се определи надеждността на резултатите от допусканията за промяна в пазарната стойност на портфейла, съгласно VaR модела, се извършват насрещни проверки (бек-тест). Бек-тестът представлява постфактум сравнение между оценката на риска, чрез модела и действителните дневни промени в стойностите му. Изчисленията се извършват на база действителната промяна в стойността на портфейла (изключвайки промени дължащи се на такси, комисионни и нетен лихвен доход - хипотетична промяна), допускайки, че позициите от предходния ден са останали непроменени. За неточност на модела се приема всяко едновременно намаление на стойността на портфейла, което надвишава съответната Стойност под риск, изчислена за същия ден. Действителните резултати се наблюдават редовно, във връзка с валидността на модела.

VaR моделът е неразделна част от управлението на пазарния риск на Банката, като определените от Банката нива и динамика/тренд на VaR показателите се следят и анализират динамично и се докладват регулярно на ръководството.

4.3.4. Ликвиден риск

Ликвидният риск измерва способността на Банката да изпълнява задълженията си при настъпване на падежа им, да управлява неочакваните намаления или промени в източниците за финансиране, както и да конвертира активите си в парични средства възможно най-бързо и с минимална загуба на стойността им.

Основен метод за управление на ликвидността е поддържането на балансите в Банката по размери, структура и съотношения, осигуряващи възможност във всеки момент тя да посрещне своевременно задълженията си, на разумна цена и с минимален риск. За измерване и контрол на ликвидния риск се използват различни модели и техники.

Банката поддържа структура на активите и пасивите, която осигурява спазване на зададените стойности на коефициентите за ликвидност и изпълнението на изискването за ликвидно покритие съгласно чл. 412 параграф 1 на Регламент 575 /2013 (Liquidity Coverage Ratio - LCR). Фокусът е върху управлението на ликвидността за период до 30 дни. Банката изчислява своето отношение на ликвидно покритие по следната формула:

Ликвиден буфер

Нетни изходящи ликвидни потоци при период на напрежение от 30 календарни дни

= Отношение на ликвидно покритие (%)

Банката поддържа отношение на ликвидно покритие най-малко от 100% .

Предвид трудната предсказуемост на входящите/изходящи парични потоци на разпоредителите с бюджетни средства, Банката управлява текущата ликвидност чрез предоставяне на краткосрочни вземания на различни финансови институции, чрез следене на падежите с цел осигуряване на дневен излишък.

Процесът по управление на ликвидността задължително включва наблюдението на резултатите от регулярно извършвани стрес тестове въз основа на различни сценарии. Банката прилага вътрешна „Методика за провеждане на стрес-тестове за ликвиден риск на „Общинска банка“ АД“. Стрес тестовете се изготвят на база на информация, необходима за формирането на LCR коефициента в съответната отчетна форма.

Стрес-сценариите отчитат появата на ликвиден недостиг в резултат както на външни за банката фактори, така и на вътрешно присъщи такива.

1. Идиосинкратичен шок (базов и утежнен), дължащ се на влошена финансова позиция, рисков профил и/или репутация на банката, би довел до загуба на доверие в стабилността на Банката, намаляване на достъпа ѝ до пазарите и съществен отлив на депозитна база.

2. Общопазарен шок, дължащ се на влошена икономическа среда, спад в цените на активите и/или недостиг на ликвидност на финансовите пазари, би довел до спад в стойността на търгуемите активи на Банката и респ. на ликвидния буфер.

Изготвя се също и обратен стрес тест, като се симулира допълнително изтегляне на депозити с падеж по-голям от 30 дни, независимо от вида им, с цел да се види при какъв изходящ поток банката би преустановила дейността си, с оглед на вземане на превантивни мерки при необходимост.

Банката разчита главно на собствен ресурс и не разполага с одобрени и неусвоени кредитни линии.

Таблиците по-долу анализират активите, пасивите и задбалансовите ангажименти на Банката, групирани по съответни срокове и падежи на базата на остатъчен срок до крайната дата на падежите. В тези таблици безсрочните депозити на клиенти са представени в матуритетната зона „до 1 месец“, но значителна част от тях остават в Банката за по-дълъг период от време. Срочните депозити обикновено се подновяват от депозантите на падеж и на практика също се задържат в Банката за по-дълъг период от време.

31 декември 2024	До 1 месец	От 1 м. до 3 м.	От 3 м. до 1 г.	От 1 до 5 г.	Над 5 г.	Общо
Активи						
Парични средства в брой и парични салда при Централната банка	751,986	-	-	-	-	751,986
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	18,174	-	-	-	-	18,174
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	-	49,387	14,348	-	63,735
Предоставени ресурси и аванси на банки	192,366	-	583	55,500	576	249,025
Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	-	-	12,203	-	-	12,203
Предоставени кредити и вземания от клиенти	999	1,384	72,189	188,062	427,767	690,401
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	40,032	92,090	108,461	183,523	140,709	564,815
Текущи данъчни активи	-	101	-	-	-	101
Други активи	-	-	-	-	17,685	17,685
Активи, придобити от обезпечения	-	-	-	-	12,974	12,974
Имоти и оборудване	-	-	-	-	63,908	63,908
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	29,139	29,139
Нематериални активи	-	-	-	-	4,087	4,087
Активи с право на ползване	-	-	-	-	4,508	4,508
Инвестиции в дъщерни предприятия	-	-	-	-	350	350
Общо активи	1,003,557	93,575	242,823	441,433	701,703	2,483,091
Пасиви						
Депозити от клиенти	1,844,625	120,946	182,816	13,801	-	2,162,188
Получени заеми от банки	-	-	-	45,990	-	45,990
Облигационни заеми	-	-	-	21,081	-	21,081
Получени други заеми	-	-	-	34,892	-	34,892
Задължения по лизингови договори	124	249	1,066	2,924	324	4,687
Провизии	-	-	-	1,256	-	1,256
Други пасиви	6,399	-	-	-	-	6,399
Отсрочени данъчни пасиви	-	-	-	-	1,322	1,322
Общо пасиви	1,851,148	121,195	183,882	119,944	1,646	2,277,815
НЕСЪОТВЕТСТВИЕ В МАТУРИТЕТНИТЕ СТРУКТУРИ, НЕТНО	(847,591)	(27,620)	58,941	321,489	700,057	205,276
С НАТРУПВАНЕ	(847,591)	(875,211)	(816,270)	(494,781)	205,276	

ОБЩИНСКА БАНКА АД
САМОСТОЯТЕЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2024 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

31 декември 2023	До 1 месец	От 1 м. до 3 м.	От 3 м. до 1 г.	От 1 до 5 г.	Над 5 г.	Общо
Активи						
Парични средства в брой и парични салда при Централната банка	1,097,396	-	-	-	-	1,097,396
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	18,997	-	-	-	-	18,997
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	-	-	12,544	-	12,544
Предоставени ресурси и аванси на банки	91,740	31,865	-	45,400	544	169,549
Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	-	-	5,006	-	-	5,006
Предоставени кредити и вземания от клиенти	3,426	27,153	83,437	242,282	220,962	577,260
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	-	19,737	41,754	208,253	116,377	386,121
Други активи	-	-	-	-	16,806	16,806
Активи, придобити от обезпечения	-	-	-	-	13,509	13,509
Имоти и оборудване	-	-	-	-	40,703	40,703
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	21,381	21,381
Нематериални активи	-	-	-	-	3,810	3,810
Активи с право на ползване	-	-	-	-	4,616	4,616
Инвестиции в дъщерни предприятия	-	-	-	-	350	350
Общо активи	1,211,559	78,755	130,197	508,479	439,058	2,368,048
Пасиви						
Депозити от клиенти	1,794,181	121,064	180,559	22,957	1,444	2,120,205
Получени заеми от банки	-	-	-	35,321	-	35,321
Облигационни заеми	-	-	-	21,081	-	21,081
Получени други заеми	-	-	-	8,796	-	8,796
Задължения по лизингови договори	398	1,194	2,388	792	-	4,772
Провизии	-	-	-	844	-	844
Други пасиви	5,899	-	-	-	-	5,899
Текущи данъчни пасиви	-	-	-	-	434	434
Отсрочени данъчни пасиви	-	-	-	-	962	962
Общо пасиви	1,800,478	122,258	182,947	89,791	2,840	2,198,314
НЕСЪОТВЕТСТВИЕ В МАТУРИТЕТНИТЕ СТРУКТУРИ, НЕТНО	(588,919)	(43,503)	(52,750)	418,688	436,218	169,734
С НАТРУПВАНЕ	(588,919)	(632,422)	(685,172)	(266,484)	169,734	

Матуритетна структура на условните задължения и ангажименти към 31 декември 2024 и 2023 е както следва:

	До 1 месец	От 1 м. до 3 м.	От 3 м. до 1 г.	От 1 до 5 г.	Над 5 г.	Общо
31 декември 2024	8,117	25,936	58,670	61,166	2,246	156,135
31 декември 2023	1,333	13,116	57,336	15,587	2,024	89,396

В съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския Парламент и на Съвета от 26.06.2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и Делегиран регламент (ЕС) 2015/61 на Комисията от 10.10.2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 575/2013 по отношение на изискванията за ликвидно покритие, Банката поддържа съотношения на ликвидно покритие и на нетно стабилно финансиране, чувствително надвишаващи регулаторно изискуемите от 100% и за двата коефициента. Във всеки един момент Банката се стреми да поддържа значителни обеми високо ликвидни активи, включващи се в състава на ликвидния ъ буфер, както и да управлява активите и пасивите си, съобразно техните матуритетни структури и ликвидни тегла.

Ликвидното покритие на Общинска банка АД към 31 декември 2024 г. е както следва:

- Ликвиден буфер 826,064 хил. лв. (2023: 881,814 хил. лв.);
- Нетен изходящ поток 52,247 хил. лв. (2023: 106,527 хил. лв.);
- Отношение на ликвидно покритие 1,581 % (2023: 828 %);
- Отношение на нетно стабилно финансиране 265 % (2023: 289 %).

Като част от управлението на ликвидния риск, възникващ от финансовите пасиви, Банката притежава ликвидни активи състоящи се от пари и парични еквиваленти. Тези активи Банката определя като „ликвиден резерв“, представен в следната таблица:

	2024	2024	2023	2023
	Балансова	Справедлива	Балансова	Справедлива
	стойност	стойност	стойност	стойност
Парични средства в брой	25,845	25,845	26,145	26,145
Сметки в Централната банка	726,141	726,141	1,071,251	1,071,251
Предоставени ресурси и депозити в банки	249,025	249,025	169,549	169,549
ОБЩО	1,001,011	1,001,011	1,266,945	1,266,945

4.4. Финансови активи, предоставени като обезпечение

Към 31 декември 2024 г. български държавни ценни книжа са предоставени като обезпечение и са в размер на 387,889 хил. лв. (2023: 218,507 хил. лв.).

Към 31 декември 2024 г. Банката е блокирала 100,000 хил. лв. (2023: 350,000 хил. лв.) в специална сметка в БНБ на основание чл. 152, ал.6 от Закона за публичните финанси във връзка с обезпечаване на наличните парични средства по сметките на бюджетните организации (виж приложение 15).

Банката не държи обезпечения на финансови или нефинансови активи, които може да продава или да залага на свой ред, дори когато няма неизпълнение от страна на собственика на обезпечението.

4.5. Доверени активи на отговорно пазене

Банката е регистрирана като инвестиционен посредник и извършва операции за клиенти в съответствие с изисквания на Наредба 38 на Комисията по финансов надзор (КФН). Банката има одобрена политика, във връзка с доверителните си операции за клиенти, която е изготвена на база изискванията на Наредба 38 на КФН. Към 31 декември 2024 г. общата сума на доверените активи на клиенти предоставени на Банката за отговорно пазене възлизат на 35,045 хил. лв. (31.12.2023: 18,297 хил. лв.).

4.6. Операционен риск

Банката определя като операционен риск риска от загуби, произтичащ от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи, или от външни събития, като включва в себе си правен риск. Правният риск се включва в Операционния риск и се определя като:

- а) риск от загуба в резултат на нарушение, неправилно прилагане или заобикаляне на разпоредби от нормативен акт, правило или стандарт от страна на служители на Банката, възникнала поради тяхното непознаване или по други причини;
- б) риск от загуба в резултат на неспазване на договорни задължения от Банката или от нейни контрагенти по действащи договори;
- в) риск от загуба в резултат на действия от страна на държавни органи или длъжностни лица.
- г) риск от загуба, произтичащ от промените в действащото законодателство на Република България и/или на Европейския съюз, които могат да попречат на Банката да осъществява нормално своята дейност.

Правният риск може да се прояви при съдебни дела, неблагоприятни съдебни решения или договори, които могат да се окажат неизпълними и могат да нарушат или да имат неблагоприятно въздействие върху дейността на Банката.

В Банката са разработени „Политика за управление на операционния риск” и „Правила за управление на операционния риск”. Политиката на Банката за управление на операционния риск, като част от общата рамка на Политиката за управление на риска, е съобразена с основните изисквания и препоръки на Базелския комитет за банков надзор и на БНБ, преглежда се регулярно, като при установена необходимост се актуализира.

Всички операционни събития се записват и съхраняват в Регистър на загубите от операционни събития – вътрешна Oracle базирана WEB система, създадена от Банката. Системата позволява автоматично историческо архивиране на всички регистрирани операционни събития.

Отдел „Пазарен и операционен риск” от дирекция „Риск” представя тримесечно на Управителния съвет отчет за понесените загуби от операционни събития, а месечно докладва пред Комисията за оценка на рискови събития (КОРС). Анализът служи за вземане на решения за засилване на контролните действия.

Управителният съвет на Банката е отговорен за организирането на системата за управление на операционен риск в Банката.

4.7. Спазване на изискванията за капиталова адекватност

С влизането в сила през 2014 г. на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския Парламент и на Съвета от 26.06.2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници, се установяват и капиталовите изисквания към банките, като техният собствен капитал за регулаторни цели се състои от следните елементи:

- Капитал от първи ред, представляващ сбор от базовия собствен капитал от първи ред и допълнителния капитал от първи ред. Към 31.12.2024 г. капиталът от първи ред на Общинска банка АД е съставен само от базов собствен капитал от първи ред, включващ емитиран капитал, премийни резерви и общи резерви, намалени със съответните приспадания по реда на член 36 от Регламент (ЕС) № 575/2013.
- Капитал от втори ред – към 31.12.2024 г. Банката няма инструменти, отговарящи на изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013 за елементи на капитала от втори ред.

Банката изчислява отношението на обща капиталова адекватност като процентно съотношение между регулаторния собствен капитал и рисково претеглените активи за кредитен, пазарен и операционен риск.

Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета установява заедно с Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета пруденциалната регулаторна рамка за кредитните институции и инвестиционните посредници, извършващи дейност в Съюза.

В процеса на изготвяне на надзорната отчетност за капиталовите изисквания, Банката спазва изискванията на рамката CRD IV (Регламент (ЕС) № 575/2013 (Регламента) и Директива 2013/36/ЕС (Директивата) и Наредба № 7 на БНБ за организация и управление на рисковете в банките.

ОБЩИНСКА БАНКА АД
САМОСТОЯТЕЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2024 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

Минималните регулаторни капиталови изисквания към банките са както следва:

- съотношение на обща капиталова адекватност 8%;
- съотношение на капитала от първи ред 6%.

Минималните регулаторни капиталови изисквания към Общинска банка АД към 31 декември 2024 г. са както следва:

- съотношение на обща капиталова адекватност 9.45%;
- съотношение на капитала от първи ред 6.75%.

Към 31 декември 2024 г. Общинска банка АД отчита следните капиталови съотношения:

- съотношение на обща капиталова адекватност 21.87% (2023: 20.45%);
- съотношение на капитала от първи ред 21.87% (2023: 20.45%).

Към 31 декември 2024 г. и 2023 г. структурата на собствения капитал на Банката е както следва:

	2024 Basel III	2023 Basel III
Капитал от първи ред		
Регистриран и внесен капитал	89,362	89,362
Намаления		
- Нематериални активи	(2,013)	(1,398)
- Отсрочени данъци, които се основават на бъдеща печалба	(944)	(680)
Нереализирана печалба от финансови инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	16,781	15,099
Други регулаторни корекции съгласно Basel III	91,892	46,444
Общо капитал от първи ред	195,078	148,827
Общо капиталова база (собствени средства)	195,078	148,827

Към 31 декември 2024 г. и 2023 г., съгласно Наредба № 8 от 24 април 2014 на БНБ за капиталовите буфери на банките, Общинска банка АД поддържа следните капиталови буфери:

- предпазен капиталов буфер от базов собствен капитал от първи ред в размер на 22,297 хил. лв. (2023: 18,196 хил. лв.), 2.5% от сумата на общата рисково претеглена експозиция на Банката в размер на 891,872 хил. лв. (2023: 727,820 хил. лв.);
- специфичен за институцията антицикличен капиталов буфер в размер на 17,302 хил. лв., (2023: 14,047 хил. лв.) който е 2% (2023: 2%) от кредитните рискови експозиции в Р. България;
- капиталов буфер за системен риск в размер на 26,127 хил. лв. (2023: 21,215 хил. лв.), равняващ се на 3% от общата рисково претеглена експозиция;
- капиталови изисквания във връзка с корекции по втори стълб в размер на 12,932 хил. лв. (2023: 13,101 хил. лв.), които са 1.45% (2023: 1.80%) от общата рисково претеглена експозиция.

5. Счетоводна класификация и справедливи стойности на финансови активи и пасиви

Оценка на финансови активи и пасиви

Счетоводната политика на Банката по отношение на оценяването по справедлива стойност е представена в приложение 3.9.9.

Банката използва следната йерархия за определяне и оповестяване на справедливата стойност на финансовите инструменти чрез следната оценителска техника:

- Ниво 1: котиран (некоригиран) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2: други техники, за които цялата входяща информация, която има съществен ефект върху отчетената справедлива стойност, подлежи на наблюдение или пряко, или косвено;
- Ниво 3: техники, които използват входяща информация, която има съществен ефект върху отразената справедлива стойност, които не се базират на подлежащи на наблюдение пазарни данни.

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, които се търгуват на активни пазари, са базирани на котиран пазарни цени на борсови или дилърски пазари. За всички останали инструменти Банката определя справедливите им стойности използвайки други техники за оценяване.

Другите техники за оценяване включват модели на базата на настоящата стойност и дисконтираните парични потоци, сравнение с подобни инструменти, за които съществуват наблюдаеми пазарни цени, модели за оценяване на опции и други модели за оценяване. Предположения и входящи данни, използвани в техниките за оценяване включват безрискови и референтни лихвени проценти, кредит спредове и други премии, използвани при определянето на дисконтовите проценти, цени на дългови и капиталови ценни книжа, валутни курсове и цени на индекси на капиталови инструменти и очаквани колебания и корелация на цените.

Целта на техниките за оценяване е да се определи справедливата стойност, която отразява цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарните участници към датата на оценяване.

Таблиците по-долу представят анализ на активите, оценени по справедлива стойност към 31 декември 2024 г. и 2023 г. по нива на йерархия на справедливите стойности, чрез която се категоризира измерването на справедливите стойности. Стойностите се базират на сумите признати в самостоятелния отчет за финансовото състояние.

31 декември 2024	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Балансова стойност
Активи, оценени по справедлива стойност				
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	8,480	9,669	25	18,174
Финансови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	49,387	7,317	7,031	63,735
Инвестиционни имоти	-	-	29,139	29,139
Земя и сгради, използвани в дейността	-	-	31,449	31,449
ОБЩО	57,867	16,986	67,644	142,497

31 декември 2023	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Балансова стойност
Активи, оценени по справедлива стойност				
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	9,248	9,731	18	18,997
Финансови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	5,542	7,002	12,544
Инвестиционни имоти	-	-	21,381	21,381
Земя и сгради, използвани в дейността	-	-	19,972	19,972
ОБЩО	9,248	15,273	48,373	72,894

Движението между началното и крайното салдо на капиталовите инвестиции от Ниво 3 представлява нетната преоценка на тези инструменти, като през периода не са извършвани покупки, продажби или рекласификации на подобни инструменти.

6. Нетен доход от лихви

	Годината, приключваща на 31.12.2024	Годината, приключваща на 31.12.2023
Приходи от лихви		
Приходи от лихви, изчислени по метода на ефективната лихва		
Лихви от кредити и вземания на клиенти	35,131	31,633
Лихви от финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	10,014	5,753
Лихви по предоставени ресурси и аванси на банки	14,343	13,728
Лихви от вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	6,778	4,269
Лихви от инвестиции, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	1,164	-
	67,430	55,383
Други приходи от лихви		
Лихви от финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	643	771
	643	771
Общо приходи от лихви	68,073	56,154
Разходи за лихви		
Разходи за лихви по метода на ефективната лихва		
Лихви по получени заеми от банки	(1,910)	(1,385)
Лихви по споразумения с клауза за обратно изкупуване	(479)	(250)
Лихви по депозити, други различни от кредитни институции	(559)	(236)
Лихви по емитирани облигации	(934)	(932)
Лихви по други привлечени средства	(785)	(231)
Лихви по лизингови договори	(164)	(161)
Лихви по други пасиви	(19)	-
	(4,850)	(3,195)
Общо разходи за лихви	(4,850)	(3,195)
НЕТЕН ДОХОД ОТ ЛИХВИ	63,223	52,959

Нетният доход от лихви, който Банката калкулира, използвайки метода на ефективната лихва за финансови активи и пасиви, оценявани по амортизирана стойност, за годината, приключваща на 31 декември 2024 включва приходи в размер на 66,266 хил. лв. (2023: 55,383 хил. лв.) и разходи в размер на 4,850 хил. лв. (2023: 3,195 хил. лв.).

Приходите от лихви, които Банката калкулира, използвайки метода на ефективната лихва за финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2024 включва приходи в размер на 1,164 хил. лв. (2023: нула лв.).

ОБЩИНСКА БАНКА АД
САМОСТОЯТЕЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2024 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

7. Нетен доход от такси и комисиони

	Годината, приключваща на 31.12.2024	Годината, приключваща на 31.12.2023
Приходи от такси и комисиони		
Обслужване и поддържане на сметки	4,288	4,771
Картови операции	5,285	4,146
Преводни операции	2,919	2,703
Касови и арбитражни операции	3,079	2,256
Документарни операции	1,034	532
Други приходи от такси и комисиони	3,997	3,981
Общо приходи от такси и комисиони	20,602	18,389
Разходи за такси и комисиони		
Картови операции	(3,248)	(1,988)
Преводни операции	(1,631)	(1,466)
Други разходи за такси и комисиони	(369)	(373)
Общо разходи за такси и комисиони	(5,248)	(3,827)
НЕТЕН ДОХОД ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ	15,354	14,562

8. Нетни печалби от операции с финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата

	Годината, приключваща на 31.12.2024	Годината, приключваща на 31.12.2023
Печалба от преценка на ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през печалбата и загубата	131	109
Печалба от продажба на ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през печалбата и загубата	2,032	-
Печалба от продажба на валута	3,284	3,820
ОБЩО	5,447	3,929

9. Други оперативни приходи

	Годината, приключваща на 31.12.2024	Годината, приключваща на 31.12.2023
Приходи от договори за наеми	841	753
Приходи от инкасова дейност	184	196
Неустойки по кредитни и други договори	65	60
Продажба на монети и изделия от благородни метали	23	4
Приходи от отписани задължения	30	3
Други оперативни приходи	625	140
ОБЩО	1,768	1,156

10. Други оперативни разходи

	Годината, приключваща на 31.12.2024	Годината, приключваща на 31.12.2023
Разходи за инвестиционни имоти	(181)	(163)
Разходи за персонализация на електронни карти	(68)	(114)
Други разходи	(240)	(216)
ОБЩО	(489)	(493)

11. Начислени обезценки на финансови активи

Движението на обезценките за несъбираемост е както следва:

	Предоставен и кредити и вземания от клиенти	Вземания от банки и други финансови институции	Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Други активи	Общо
КЪМ 01 ЯНУАРИ 2023	(4,378)	(98)	-	(160)	(2)	(4,638)
Начислени обезценки за периода	(9,603)	(434)	-	(255)	(47)	(10,339)
Реинтегрирани обезценки за периода	5,945	342	-	82	32	6,401
Нетни обезценки	(3,658)	(92)	-	(173)	(15)	(3,938)
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2023	(8,036)	(190)	-	(333)	(17)	(8,576)
Начислени обезценки за периода	(8,387)	(1,107)	(45)	(199)	(4)	(9,742)
Реинтегрирани обезценки за периода	5,535	984	3	49	-	6,571
Нетни обезценки	(2,852)	(123)	(42)	(150)	(4)	(3,171)
Отписани кредити за сметка на обезценките	411	-	-	-	-	411
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2024	(10,477)	(313)	(42)	(483)	(21)	(11,336)

12. Провизии

Движението на провизиите през периода е както следва:

	Провизии по кредитни ангажменти	Провизии по съдебни дела	Провизии за пенсиониране	Общо
КЪМ 1 ЯНУАРИ 2023	(269)	(198)	(478)	(945)
Начислени провизии за периода	(356)	-	(127)	(483)
Реинтегрирани провизии за периода	451	2	131	584
Признати както следва:				
Начислени провизии, признати за периода през другия всеобхватен доход	-	-	6	6
Нетно начислени провизии, признати на ред „(Начислени)/реинтегрирани провизии по кредитни ангажменти“	95	-	-	95
Нетно начислени провизии, признати на в други елементи на разходите	-	2	(2)	-
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2023	(174)	(196)	(474)	(844)
Начислени провизии за периода	(1,321)	(20)	(268)	(1,609)
Реинтегрирани провизии за периода	1,093	29	86	1,208
Усвоени през периода	(11)	-	-	(11)
Признати както следва:				
Начислени провизии, признати за периода през другия всеобхватен доход	-	-	(88)	(88)
Нетно начислени провизии, признати на ред „(Начислени)/реинтегрирани провизии по кредитни ангажменти“	(228)	-	-	(228)
Нетно начислени провизии, признати на в други елементи на разходите	-	9	(94)	(85)
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2024	(413)	(187)	(656)	(1,256)

12.1. Провизии по кредитни ангажменти

Провизиите по кредитни ангажменти представляват очакваните кредитни загуби на финансовите гаранции и неусвоените кредитни ангажменти за 12 месеца или за целия период в зависимост от промяната в кредитния риск, спрямо първоначалното им признаване в съответствие с изискванията на МСФО 9.

12.2. Провизии по съдебни дела

Провизии по съдебни дела се признават, когато на база експертна правна оценка се установи, че е по-вероятно Банката да трябва да посрещне тези задължения в близко бъдеще. Към 31 декември 2024 г. Банката извърши оценка на заведените срещу нея съдебни дела и оцени необходимите провизии по тях в размер на 187 хил. лв. (2023: 196 хил. лв.).

12.3. Провизии за пенсиониране

Провизиите за пенсиониране представляват настоящата стойност на задълженията на Банката по планове с дефинирани доходи, представляващи обезщетения при пенсиониране в съответствие с изискванията на чл. 222 от Кодекса на труда. Актюерските печалби/загуби коригират сумата на признатото задължение. За периода е отчетена актюерска загуба 88 хил. лв. (2023 г.: актюерска печалба 6 хил. лв.). Основните параметри при определяне на задълженията по планове с дефинирани доходи за 2023 г. са: Дисконтов процент – 3.93%; Увеличение на възнагражденията – 2% годишно; Пенсионна възраст: мъже 64 години и 7 месеца, жени 62 години и 2 месеца за 2024 г. и увеличение с по 2 месеца всяка година, докато не се достигне 65 г. за мъжете и за жените.

Резултатите от анализа на отклонението между действителния опит през периода и направените актюерски предположения в предходната оценка може да бъде представен, както следва:

Параметър	Сума
Заделен резерв за отпадналите от съвкупността лица към 31.12.2023	56
Изплатени суми за пенсиониране	91
Недостиг на резерв	(35)
От които реализирани в следствие на непредвидени случаи като:	
- ранно пенсиониране	23
- лица с корекция на брутно трудово възнаграждение в следствие на промяна на клас през 2024	12
Нетен недостиг, изключващ непредвидените случаи	-
% от заделения резерв	0%

Резултатите от анализа на чувствителността на актюерските предположения са представени в настоящата таблица

Изменения в допусканията	Централен сценарий	Дисконтов процент		Промяна във възнаграждението		% на напускане	
		+100 б.р.	-50 б.р.	+1%	-1%	+2%	-2%
	656	643	663	670	642	669	644
Изменение		(13)	7	14	(13)	(13)	(13)

Очакванията за изменението на задължението по плана с дефинирани доходи през 2025 г. може да бъде представено, както следва:

	Провизии при пенсиониране
Провизия за пенсиониране към 31.12.2024 г.	656
Очаквано изплащане на пенсии през 2025 г	(390)
Освобождаване на резерв за напуснали	(20)
Увеличение на провизията за оставащите служители	448
Очаквана провизия за пенсиониране към 31.12.2025 г.	694

13. Административни разходи

	Годината, приключваща на 31.12.2024	Годината, приключваща на 31.12.2023
Разходи за персонала	(22,803)	(18,261)
Информационни, комуникационни и технологични разходи	(2,684)	(3,272)
Разходи за охрана и инкасова дейност	(1,938)	(1,709)
Вноска за Фонда за гарантиране на влоговете в банките	(2,644)	(2,733)
Доставки и други външни услуги	(2,459)	(2,302)
Разходи за консумативи и материали	(912)	(905)
Консултантски, одиторски и други професионални услуги	(1,299)	(1,208)
Наеми на сгради и активи	(146)	(156)
Реклама, маркетинг и комуникации	(1,191)	(277)
Други административни разходи	(4,505)	(3,954)
ОБЩО	(40,581)	(34,777)

Броят на служителите на Банката към 31 декември 2024 г. е 534 (2023: 510).

Начислените за годината суми за услуги, извършени от регистрираните одитори на Банката, включват услуги за независим финансов одит в размер на 166 хил. лв., регулаторни услуги 25 хил. лв. и други разрешени услуги 104 хил. лв.

14. Разходи за данъци

Разходите за данъци представляват сбора от текущи данъци и отсрочени данъци за всички временни разлики, изчислени в съответствие със Закона за корпоративно подоходно облагане при ставка от 10% за 2024 г. и 2023 г.

Данъците, посочени в самостоятелния отчет за печалбата или загубата, се състоят от следните елементи:

	Годината, приключваща на 31.12.2024	Годината, приключваща на 31.12.2023
Разход за текущ данък	(3,980)	(3,034)
Приход от отсрочени данъци, свързан с възникване и обратно проявление	58	(394)
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДАΝЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	(3,922)	(3,428)

Действителните данъци на Банката се различават от теоретичния си размер, изчислен на базата на печалбата преди данъци и номиналния размер на данъчната ставка, както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2024	Годината, приключваща на 31.12.2023
Печалба преди данъци	38,448	30,733
Данъци по приложими данъчни ставки: 10% за 2024 и 2023	(3,845)	(3,073)
Данъчен ефект върху приходи/разходи, с които се намалява/увеличава облагаемата печалба	(135)	39
Разход за текущ данък	(3,980)	(3,034)
Приход от отсрочени данъци, свързан с възникване и обратно проявление	58	(394)
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДАΝЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	(3,922)	(3,428)
ЕФЕКТИВНА ДАΝЪЧНА СТАВКА	10.20%	11.15%

През 2024 г. Банката е признала текущ разход за данъци във връзка с елементи на другия всеобхватен доход в размер на 13 хил. лв. (2023: 65 хил. лв.).

15. Парични средства в брой и парични салда при Централната банка

	Към 31.12.2024	Към 31.12.2023
Парични средства в брой	25,845	26,145
Сметки в Централната банка	726,141	1,071,251
ОБЩО	751,986	1,097,396

Сметките в Централната банка включват минимални нелихвоносни резерви в размер на 217,158 хил. лв. (2023: 196,887 хил. лв.), както и резервен обезпечителен фонд във връзка с гаранционния механизъм на информационната система „Борика“ в размер на 9,046 хил. лв. (2023: 9,013 хил. лв.) в съответствие с разпоредбите на Централната банка. Няма ограничения, наложени от Централната банка за използване на минималните резерви. Тези резерви се определят на база на депозитите, привлечени от Банката.

От август 2018 г. Банката обезпечава част от привлечените средства от бюджетни предприятия и държавни институции чрез блокиране в полза на Министерството на финансите на основание на чл. 152, ал. 6 Закона за публичните финанси на парични средства по специално разкрита за тази цел сметка в Българската народна банка. Към 31 декември 2024 г. блокираната сума е в размер на 100,000 хил. лв. (2023: 350,000 хил. лв.).

16. Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата

	Към 31.12.2024	Към 31.12.2023
Дялове в договорни фондове	9,669	9,731
Български корпоративни облигации	7,837	8,819
Акции в местни предприятия	616	429
Чуждестранни корпоративни облигации	27	-
Компенсаторни инструменти	25	18
ОБЩО	18,174	18,997

Ценните книжа са оценени по справедлива стойност, представляваща тяхната пазарна стойност. Равнищата на справедливите стойности е представена в пояснение 5.

17. Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

	Към 31.12.2024	Към 31.12.2023
Акции в чуждестранни предприятия	7,317	5,542
Акции в български предприятия	7,031	7,002
Български държавни ценни книжа	49,387	-
ОБЩО	63,735	12,544

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход към 31 декември 2024 г., представляват акции в чуждестранни предприятия на стойност 7,317 хил. лв. (2023: 5,542 хил. лв.) и в български предприятия на стойност 7,031 хил. лв. (2023: 7,002 хил. лв.), категоризирани съответно в Ниво 2 и в Ниво 3 в йерархията на справедливите стойности, както и български държавни облигации на стойност 49,387 хил. лв. (2023: нула лв.), категоризирани в Ниво 1. Признатата през периода преоценка на капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е в размер на 1,386 хил. лв. (2023: 1,390 хил. лв.).

Български държавни ценни книжа, блокирани като обезпечение за поддържане на бюджетни сметки към 31 декември 2024 г. са на стойност 19,755 хил. лв. (2023: нула лв.)

18. Предоставени ресурси и аванси на банки

	Към 31.12.2024	Към 31.12.2023
Ностро сметки в банки	23,396	43,753
Предоставени депозити при банки	169,145	79,891
Предоставени кредити на банки	56,221	45,551
Гаранционни депозити в Mastercard Inc. и Visa	576	544
	249,338	169,739
Очаквани кредитни загуби	(313)	(190)
ОБЩО	249,025	169,549

Гаранционните депозити са депозити на Банката във връзка с разплащанията по картови системи на Mastercard Inc. и Visa.

Към 31 декември 2024 г. и 2023 г. остатъчният и оригиналният матуритет на всички предоставени депозити при банки е до 3 месеца.

Кредитите на банки са дългосрочни, предоставени на 3 български банки и са с оригинален матуритет от 3 до 5 години. Обща стойност на главниците им е 55,500 хил. лв. (2023 г.: 45,000 хил. лв.).

19. Вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване

Към 31. декември 2024 г. Банката е страна по две репо сделки с балансова стойност в размер на 12,203 хил. лв. (2023: 5,006 хил. лв.). Коефициентът на обезпеченост на споразуменията с клауза за обратно изкупуване, които са обезпечени със залог на корпоративни ценни книжа, е 130%. Матуритетът на споразуменията е шест месеца.

20. Предоставени кредити и вземания от клиенти

20.1. Анализ по видове клиенти

Структурата на кредитния портфейл по видове клиенти е както следва:

	Към 31.12.2024			Към 31.12.2023		
	Отчетна стойност	Обезценка за несъбираемост	Балансова стойност	Отчетна стойност	Обезценка за несъбираемост	Балансова стойност
Физически лица	174,535	(1,403)	173,132	128,241	(1,725)	126,516
жилищно -ипотечни кредити	84,743	(39)	84,704	53,450	(53)	53,397
потребителски кредити	89,026	(1,346)	87,680	73,997	(1,632)	72,365
кредитни карти	766	(18)	748	794	(40)	754
Предприятия	474,270	(8,590)	465,680	408,478	(5,859)	402,619
Бюджетни предприятия	13,376	(147)	13,229	21,488	(237)	21,251
Финансови предприятия	38,697	(337)	38,360	27,089	(215)	26,874
ОБЩО	700,878	(10,477)	690,401	585,296	(8,036)	577,260

В структурата на кредитния портфейл по видове клиенти, кредитите отпуснати на физическите лица са допълнително посочени по цел на кредита.

31 декември 2024

Сегмент	Фаза	Брой сделки	Отчетна стойност в хил. лв.	Обезценка в хил. лв.	Балансова стойност в хил. лв.
Дребно	фаза 1	11,500	171,359	(456)	170,903
	фаза 2	231	705	(68)	637
	фаза 3	493	2,471	(879)	1,592
	Общо	12,224	174,535	(1,403)	173,132
Нефинансови предприятия	фаза 1	153	466,790	(3,799)	462,991
	фаза 2	5	193	-	193
	фаза 3	12	7,287	(4,791)	2,496
	Общо	170	474,270	(8,590)	465,680
Финансови предприятия	фаза 1	4	38,697	(337)	38,360
	фаза 2	-	-	-	-
	фаза 3	-	-	-	-
	Общо	4	38,697	(337)	38,360
Бюджет	фаза 1	17	13,376	(147)	13,229
	фаза 2	-	-	-	-
	фаза 3	-	-	-	-
	Общо	17	13,376	(147)	13,229
Общо кредитен портфейл		12,415	700,878	(10,477)	690,401

20.2. Анализ по отрасли

	Към 31.12.2024			Към 31.12.2023		
	Отчетна стойност	Обезценка за несъбираемост	Балансова стойност	Отчетна стойност	Обезценка за несъбираемост	Балансова стойност
Физически лица	174,535	(1,403)	173,132	128,241	(1,725)	126,516
Промисленост	81,180	(4,092)	77,088	39,078	(2,879)	36,199
Услуги	243,541	(1,010)	242,531	200,934	(727)	200,207
Търговия	61,681	(487)	61,194	65,351	(1,238)	64,113
Бюджетни предприятия	13,376	(147)	13,229	21,488	(237)	21,251
Строителство	38,947	(2,731)	36,216	46,582	(742)	45,840
Транспорт	39,959	(219)	39,740	46,180	(212)	45,968
Селско стопанство	8,962	(51)	8,911	10,353	(61)	10,292
Финансови и застрахователни дейности	38,697	(337)	38,360	27,089	(215)	26,874
ОБЩО	700,878	(10,477)	690,401	585,296	(8,036)	577,260

През 2024 г. отписаните вземания по кредити за сметка на заделената обезценка за несъбираемост са в размер на 411 хил. лв. (2023: нула хил. лв.).

21. Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

	Към 31.12.2024	Към 31.12.2023
Български държавни облигации	442,843	278,345
Български общински облигации	24,818	29,945
Български корпоративни облигации	19,772	19,772
Чуждестранни държавни облигации	77,865	58,392
	565,298	386,454
Очаквани кредитни загуби	(483)	(333)
ОБЩО	564,815	386,121

Български държавни ценни книжа, блокирани като обезпечение за поддържане на бюджетни сметки към 31 декември 2024 г. са на стойност 397,445 хил. лв. (2023: 218,507 хил. лв.)

22. Други активи

	Към 31.12.2024	Към 31.12.2023
Имоти, придобити за препродажба	11,982	11,982
Авансови плащания	2,241	1,942
Предплатени услуги	753	457
Други финансови вземания	1,805	1,645
Оборотни наличности от благородни метали	207	360
Разчети с банки	314	88
Материали	131	150
Други активи	252	182
ОБЩО	17,685	16,806

Закупеният от Банката през 2020 г. урегулиран поземлен имот, който е в съседство на притежаван от нея имот, придобит от обезпечение (представен в приложение 23), към 31 декември 2024 г. е на стойност 11,871 хил. лв. (2023: 11,871 хил. лв.). През 2023 и 2024 г. не е установена индикация за начисляване на обезценка. Банката продължава да е в процес на преговори с купувач, декларира намерение за закупуване на двата имота в цялост.

23. Активи, придобити от обезпечения

Движението на активите, придобити от обезпечения, е както следва:

	Недвижими имоти
Към 1 януари 2023 г.	13,043
Придобити	1,237
Обезценка	(771)
Към 31 декември 2023 г.	13,509
Продадени	(535)
Към 31 декември 2024 г.	12,974

Банката е направила своя ежегоден анализ за наличие на индикации за обезценка до нетна реализируема стойност на активите, придобити от обезпечения. През 2024 г. е начислена обезценка в размер на нула лв. (2023: 771 хил. лв.).

За целите на анализа на нетната реализируема стойност са използвани оценки от ангажирани от Банката външни независими оценители на недвижими имоти. В оценките е използван методът на пазарните аналози (сравнителните продажби). При него се прави оценка чрез пряко сравнение на разглеждания имот и подобни на него, които са били продадени, като цената се определя въз основа на тези предишни сделки. При прилагането на този метод е необходимо данните за сравнимите имоти да бъдат действително сходни, имотите да са подобни, да са в същия район, а времето на сделката и датата, към която се изготвя оценката да са близки. При изчисленията в хода на анализа са използвани предимно значими ненаблюдаеми входящи данни като коефициент за пазарна реализация, коефициент за местоположение и коефициент за специфични особености (състояние).

Както е оповестено в приложение 22 Банката е в процес на преговори с купувач, декларирал намерение за закупуване на два имота – имот закупен с цел препродажба, отчитан в други активи с балансова стойност към 31 декември 2024 г. от 11,871 хил. лв. и поземлени имоти, придобити от обезпечения на стойност 12,652 хил. лв. към 31 декември 2024 г. При преглед за обезценка в края на 2023 и 2024 г. не е установена индикация за начисляване на такава.

24. Имоти и оборудване

	Земя и сгради	Офис оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Други материални активи	Активи в процес на изграждане	Общо
Преоценена/Отчетна стойност							
1 януари 2023	20,613	8,757	1,079	2,832	3,689	18,790	55,760
Новопридобити	3,594	446	-	120	21	-	4,181
Отписани	-	(673)	-	(93)	(84)	-	(850)
Преоценка	651	-	-	-	-	-	651
31 декември 2023	24,858	8,530	1,079	2,859	3,626	18,790	59,742
Новопридобити	12,071	169	850	562	687	10,498	24,837
Отписани	(307)	(380)	(459)	(790)	(191)	(209)	(2,336)
Преоценка	132	-	-	-	-	-	132
31 декември 2024	36,754	8,319	1,470	2,631	4,122	29,079	82,375
Натрупана амортизация							
1 януари 2023	4,528	7,485	571	2,705	3,458	-	18,747
Начислена за годината	358	612	87	43	36	-	1,136
Амортизация на отписаните	-	(671)	-	(90)	(83)	-	(844)
31 декември 2023	4,886	7,426	658	2,658	3,411	-	19,039
Начислена за годината	470	455	154	99	115	-	1,293
Амортизация на отписаните	(51)	(379)	(456)	(788)	(191)	-	(1,865)
31 декември 2024	5,305	7,502	356	1,969	3,335	-	18,467
Нетна балансова стойност към 31 декември 2023	19,972	1,104	421	201	215	18,790	40,703
Нетна балансова стойност към 31 декември 2024	31,449	817	1,114	662	787	29,079	63,908

Към 31 декември 2024 г. в съответствие с приетата счетоводна политика Банката е направила преоценка в размер на 132 хил. лв. на земята и сградите, използвани в дейността ѝ (2023: 651 хил. лв.). Анализът на справедливите стойности на земите и сградите, използвани в дейността на Банката, по ниво в йерархията на справедливите стойности, категоризират оценката по справедливата им стойност в Ниво 3. Оценката на преоценената стойност е извършена от независим външен оценител.

Към 31 декември 2024 г. балансовата сума на земята и сградите, използвани в дейността на Банката, ако се отчитаха съгласно метода на цената на придобиване, би била 25,171 хил. лв. (2023: 11,052 хил. лв.).

Активите в процес на изграждане представляват имот, находящ се в центъра на град София, и акумулирани разходи по проектиране и административни процедури за строителни книжа във връзка със стартирания процес на реализация на инвестиционни намерения за изграждане на собствена сграда на Централно управление на Банката.

Към 31 декември 2024 г. Банката няма заложили свои имоти и оборудване като обезпечение и няма поети договорни ангажименти за придобиване на значими имоти и оборудване.

25. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на банката представляват земи и сгради, които банката отдава под наем или използва за увеличаване на стойността на капитала.

	Земя и сгради
Балансова стойност към 1 януари 2023	22,063
Нетна загуба от промяна на справедливата стойност	(682)
Балансова стойност към 31 декември 2023	21,381
Придобити	8,084
Продадени	(80)
Нетна загуба от промяна на справедливата стойност	(246)
Балансова стойност към 31 декември 2024	29,139

През 2024 г. Банката е отчела приходи от наеми от инвестиционни имоти в размер на 805 хил. лв. (2023: 734 хил. лв.). Преките разходи за поддържането на инвестиционните имоти през 2024 г. са на стойност 164 хил. лв. (2023: 146 хил. лв.). Анализът на справедливите стойности на инвестиционните имоти на Банката, по ниво в йерархията на справедливите стойности, категоризира оценката по справедливата им стойност в Ниво 3.

Към 31 декември 2024 г. балансовата стойност на инвестиционните имоти, придобити от обезпечения, е 8,436 хил. лв. (2023: 8,532 хил. лв.). Банката ги е класифицирала в тази група, тъй като активите се експлоатират като се отдават под наем и намеренията на ръководството са да ги държи за получаване на доходи от наеми или за увеличаване на стойността им и евентуална продажба.

26. Нематериални активи

Отчетна стойност	Софтуер 2024	Софтуер 2023
1 януари	7,542	4,738
Новопридобити	995	3,032
Отписани	(93)	(228)
31 декември	8,444	7,542
Натрупана амортизация		
1 януари	3,732	3,547
Начислена за годината	642	413
Амортизация на отписаните	(17)	(228)
31 декември	4,357	3,732
Нетна балансова стойност към 31 декември	4,087	3,810

Към 31 декември 2024 г. Банката няма заложен свои нематериални активи като обезпечение и няма поети ангажименти за придобиване на значими нематериални активи.

31 декември 2024 г.

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

27. Активи с право на ползване и задължения по лизингови договори

27.1. Активи с право на ползване

	Сгради
Брутна балансова стойност	
Салдо към 1 януари 2023	7,495
Новопридобити	1,859
Отписани	(774)
Салдо към 31 декември 2023	8,580
Новопридобити	1,437
Отписани	(753)
Салдо към 31 декември 2024	9,264
Амортизация и обезценка	
Салдо към 1 януари 2023	3,263
Начислена за годината	1,408
Амортизация на отписаните	(707)
Салдо към 31 декември 2023	3,964
Начислена за годината	1,463
Амортизация на отписаните	(671)
Салдо към 31 декември 2024	4,756
Балансова стойност към 31 декември 2023	4,616
Балансова стойност към 31 декември 2024	4,508

27.2. Задължения по лизингови договори

	Към 31.12.2024	Към 31.12.2023
Задължения по лизингови договори – нетекуща част	3,248	3,410
Задължения по лизингови договори – текуща част	1,439	1,362
ОБЩО	4,687	4,772

Банката наема помещения в сгради, които използва за банкови салони. С изключение на краткосрочните договори за лизинг и лизинга на активи с ниска стойност, всеки лизинг се отразява в самостоятелния отчет за финансовото състояние като актив с право на ползване и задължение по лизинг.

Всеки лизинг обикновено налага ограничение, че активите с право на ползване могат да бъдат използвани само от Банката, освен ако Банката има договорно право да преотдава под наем актива на трето лице. Лизинговите договори или не могат да бъдат отменени, или могат да бъдат отменени само при заплащане на значителни санкции за предсрочно прекратяване.

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2024 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						Общо
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	
Лизингови плащания							
31.12.2024							
Брутни лизингови плащания	1,575	1,377	1,016	469	239	345	5,021
Финансови разходи	(136)	(88)	(49)	(25)	(15)	(21)	(334)
Нетна настояща стойност	1,439	1,289	967	444	224	324	4,687

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2023 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						Общо
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	
Лизингови плащания							
31.12.2023							
Брутни лизингови плащания	1,497	1,290	1,103	787	246	184	5,107
Финансови разходи	(140)	(96)	(57)	(25)	(9)	(8)	(335)
Нетна настояща стойност	1,357	1,194	1,046	762	237	176	4,772

Увеличението на активите с право на ползване се дължи на нови сключени договори за клоновата мрежа на Банката.

27.3. Лизингови плащания, които не се признават като пасив

Банката е избрала да не признава задължение по лизингови договори, ако те са краткосрочни (лизинги с очакван срок от 12 месеца или по-малко) или ако те са наем на активи с ниска стойност. Плащания, направени по тези лизингови договори, се признават като разход по линейния метод. В допълнение, някои променливи лизингови плащания не могат да бъдат признавани като лизингови пасиви и се признават като разход в момента на възникването им.

Разходите, свързани с плащания, които не са включени в оценката на задълженията по лизингови договори, са както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2024	Годината, приключваща на 31.12.2023
Краткосрочни лизингови договори	129	120
Лизинг на активи с ниска стойност	33	36
	162	156

27.4. Договори за оперативен лизинг, по които Банката е лизингодател

	Към 31.12.2024	Към 31.12.2023
По-малко от една година	797	750
Между една и пет години	2,663	1,409
Повече от пет години	2,645	148
ОБЩО	6,105	2,307

Таблиците по-долу показват по остатъчен матуритет сумата на бъдещите минимални лизингови постъпления по договорите за оперативен лизинг.

	Минимални лизингови постъпления, дължими от лизингополучателите						Общо
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	
Брутни лизингови постъпления							
Към 31.12.2024 г.	797	797	726	570	570	2,645	6,105
Към 31.12.2023 г.	750	687	511	154	57	148	2,307

Приходите от договори за оперативен лизинг са представени в приложение 9.

28. Инвестиции в дъщерни предприятия

Банката притежава 100% от капитала на дъщерното си предприятие Управляващо дружество „Общинска банка Асет Мениджмънт“ ЕАД в размер 350 хил. лв.

В края на всеки отчетен период Банката извършва преглед за наличие на обективни доказателства за обезценка на балансовите стойности на притежаваните от нея инвестиции в дъщерни предприятия. Към 31 декември 2024 г. и 2023 г. не са установени индикации за обезценка.

29. Депозити от клиенти

	31 декември 2024			31 декември 2023		
	Деноминирани в лева	Чуждестранна валута	Общо	Деноминирани в лева	Чуждестранна валута	Общо
РЕЗИДЕНТИ	1,754,647	385,585	2,140,232	1,679,368	402,855	2,082,223
Физически лица	1,009,244	257,912	1,267,156	876,526	255,341	1,131,867
Бюджетни предприятия	317,280	44,061	361,341	452,104	37,638	489,742
Услуги	168,949	42,006	210,955	123,343	16,933	140,276
Промисленост	63,084	13,329	76,413	56,801	11,478	68,279
Търговия	36,395	21,683	58,078	42,388	76,314	118,702
Транспорт	85,126	4,067	89,193	58,796	2,525	61,321
Строителство	64,166	865	65,031	56,683	1,217	57,900
Финанси /без банки/	4,135	1,382	5,517	5,859	1,098	6,957
Селско стопанство	6,268	280	6,548	6,868	311	7,179
НЕРЕЗИДЕНТИ	4,181	17,775	21,956	2,169	35,813	37,982
ОБЩО	1,758,828	403,360	2,162,188	1,681,537	438,668	2,120,205

Депозитите на бюджетни предприятия към 31 декември 2024 г. и 2023 г. включват предимно разплащателни, бюджетни и депозитни сметки на общини в България.

30. Получени заеми от банки

	Към 31.12.2024	Към 31.12.2023
Главници по получени заеми от банки	45,500	35,000
Задължения за лихва по получени заеми от банки	490	321
	45,990	35,321

Към 31 декември 2024 г. и 31 декември 2023 г. Банката има следните получени дългосрочни заеми от местни банки.

Условия по Заем 1:

- Главница: 12,000 хил. лв.;
- Лихвен процент: 4.5% фиксиран;
- Дата на отпускане: ноември 2022 г.;
- Падеж: ноември 2027 г.

Условия по Заем 2:

- Главница: 12,000 хил. лв.;
- Лихвен процент: 5% фиксиран;
- Дата на отпускане: декември 2022 г.;
- Падеж: декември 2026 г.

Условия по Заем 3:

- Главница: 3,000 хил. лв.;
- Лихвен процент: 4.5% фиксиран;
- Дата на отпускане: юли 2023 г.;
- Падеж: юли 2028 г.

Условия по Заем 4:

- Главница: 5,000 хил. лв.;
- Лихвен процент: 5% фиксиран;
- Дата на отпускане: август 2023 г.;
- Падеж: август 2028 г.

Условия по Заем 5:

- Главница: 3,000 хил. лв.;
- Лихвен процент: 7% фиксиран;
- Дата на отпускане: август 2023 г.;
- Падеж: август 2028 г.

Условия по Заем 6:

- Главница: 3,500 хил. лв.;
- Лихвен процент: 5% фиксиран;
- Дата на отпускане: август 2024 г.;
- Падеж: август 2029 г.

Условия по Заем 7:

- Главница: 3,500 хил. лв.;
- Лихвен процент: 5% фиксиран;
- Дата на отпускане: август 2024 г.;
- Падеж: август 2029 г.

Условия по Заем 8:

- Главница: 3,500 хил. лв.;
- Лихвен процент: 7% фиксиран;
- Дата на отпускане: октомври 2024 г.;
- Падеж: октомври 2027 г.

Получените заеми са необезпечени. Паричните средства са предоставени на Банката за постигане на минималните изисквания за собствен капитал и приемливи задължения съгласно чл. 72а-72б от Регламент (ЕС) №575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26.06.2013 г. относно изискванията за кредитните институции и за изменение на Регламент (ЕС) №648/2012, във връзка с чл. 69а, ал. 11 от Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (ЗВПКИИП).

31. Облигационни заеми

	Към 31.12.2024	Към 31.12.2023
Главници по облигационни заеми	20,702	20,702
Задължения за лихва по облигационни заеми	379	379
	21,081	21,081

Банката е емитирала две емисии облигации, които не се търгуват на регулиран пазар.

Условия по Емисия 1:

- ISIN: BG2100006225;
- Обем: 10,702 броя неконвертируеми облигации;
- Номинал: 1,000 лв.;
- Тип: обикновени, необезпечени;
- Лихвен процент: 4.5% фиксиран;
- Емитиране: юни 2022 г.;
- Падеж: юни 2027 г.

Условия по Емисия 2:

- ISIN: BG2100011225;
- Обем: 10,000 броя неконвертируеми облигации;
- Номинал: 1,000 лв.;
- Тип: обикновени, необезпечени;
- Лихвен процент: 4.5% фиксиран;
- Емитиране: септември 2022 г.;
- Падеж: септември 2027 г.

Облигациите са емитирани в съответствие с условията на чл. 69а от ЗВПКИИП, съответно чл. 72б от Регламента относно пруденциалните изисквания за инструменти на приемливите задължения на Банката, като ще останат такива до една година преди падежа.

32. Получени други заеми

	Към 31.12.2024	Към 31.12.2023
Главници по получени заеми от физически лица	24,084	6,237
Главници по получени заеми от нефинансови предприятия	10,308	2,500
Задължения за лихва по получени други заеми	500	59
	34,892	8,796

Към 31 декември 2024 г. Банката е получила необезпечени дългосрочни заеми за 3 или 4 години от физически лица и нефинансови предприятия. Заемите са получени в лева или евро. Разходите за лихви по тях през 2024 г. са 500 хил. лв. (2023: 59 хил. лв.) Паричните средства са предоставени на Банката по силата на разработени продукти за физически лица, чиято цел е диверсификация на формите на привлечени средства от клиенти, за постигане на минималните изисквания за собствен капитал и приемливи задължения съгласно чл. 72а-72б от Регламент (ЕС) №575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26.06.2013 г. относно изискванията за кредитните институции и за изменение на Регламент (ЕС) №648/2012, във връзка с чл. 69а, ал. 11 от Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (ЗВПКИИП).

33. Други пасиви

	Към 31.12.2024	Към 31.12.2023
Търговски задължения	2,560	2,443
Приходи за бъдещи периоди	569	318
Банкови преводи в изпълнение	407	409
Неизползван платен отпуск и други задължения към персонала	477	385
Други пасиви	2,386	2,344
ОБЩО	6,399	5,899

Други пасиви се състоят основно от задължения по начисления към доставчици на услуги, предоставени на Банката, за които документите са получени през 2025 г., респ. 2024 г. за сравнимия период, и които са платени през следващата година.

Банковите преводи в изпълнение представляват задължения за преводи във валута, наредени от клиенти в последния ден съответно на 2024 г. и 2023 г., с валор за изпълнение на превода до два дни. Тези преводи са изпълнени в първия работен ден съответно на 2025 г. и 2024 г.

34. Данъчни активи и пасиви

34.1. Текущи данъци

Текущите данъчни активи представляват нетната данъчна позиция във връзка с данък печалба (корпоративен данък) за съответната година, увеличена с надвнесения и все още невъзстановен от данъчната администрация корпоративен данък за предходна година. Съгласно законовите изисквания, Банката прави авансови вноски за данък печалба, изчислени на базата на данъчната печалба за предходна година. В случай, че направените авансови вноски към края на годината, превишават окончателно дължимия данък за годината, това превишение не може автоматично да се приспадне от задълженията за корпоративен данък през следващата година, а трябва да бъде изрично възстановено от данъчната администрация. Към 31 декември 2024 г. текущите данъчни активи на Банката са в размер на 101 хил. лв. (2023: текущи данъчни пасиви 434 хил. лв.).

34.2. Отсрочени данъци

Отсрочените данъци върху дохода се изчисляват върху всички временни разлики чрез балансовия метод на определяне на задълженията, като се прилага данъчна ставка в размер на 10%.

Информация за видовете отсрочени данъчни активи и пасиви към 31 декември 2024 г. и 2023 г. е посочена в следващите таблици.

Салдата на отсрочените данъци върху дохода принадлежат към следните балансови позиции:

	Активи		Пасиви		Нетно (активи)/пасиви	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Имоти и оборудване	(157)	(25)	1,244	793	1,087	768
Провизии	(48)	(38)	-	-	(48)	(38)
Актюерски печалби и загуби	(65)	(48)	-	-	(65)	(48)
Други пасиви	(673)	(569)	794	622	121	53
Финансови активи	-	-	227	227	227	227
Нетни данъчни (активи)/пасиви	(943)	(680)	2,265	1,642	1,322	962

Движението на данъчните временни разлики през 2024 г. произтича от:

	Нетно (активи)/ пасиви	Признати през годината			Нетно (активи)/ пасиви
	01.01.2024	В печалби и загуби	Други изменения в капитала	В друг всеобхват ен доход	31.12.2024
Имоти и оборудване	768	(98)	405	13	1,088
Провизии	(38)	(10)	-	-	(48)
Актюерски печалби и загуби	(48)	(18)	-	-	(66)
Други пасиви	53	68	-	-	121
Финансови активи	227	-	-	-	227
Нетни отсрочени данъчни (активи)/ пасиви	962	(58)	405	13	1,322

Движението на данъчните временни разлики през 2023 г. произтича от:

	Нетно (активи)/ пасиви 01.01.2023	Признати през годината			Нетно (активи)/ пасиви 31.12.2023
		В печалби и загуби	Други изменения в капитала	В друг всеобхватен доход	
Имоти и оборудване	734	339	(370)	65	768
Провизии	(37)	(1)	-	-	(38)
Актьорски печалби и загуби	(51)	3	-	-	(48)
Други пасиви	-	53	-	-	53
Финансови активи	227	-	-	-	227
Нетни отсрочени данъчни (активи)/ пасиви	873	394	(370)	65	962

35. Капитал и резерви

35.1. Акционерен капитал

На 4 януари 2023 г. в ТРРЮЛНЦ е вписано увеличение на акционерния капитал с 2,000,000 броя обикновени, поименни, безналични, с право на глас акции с номинал от 10 лв. на Общинска банка АД, които са закупени от основния акционер на Банката. Към 31 декември 2024 г. акционерният капитал на Банката е в размер на 89,362 хил. лв. и се състои от 8,936,281 броя поименни безналични акции с право на глас, всяка с номинал 10 лева. Делът на Новито Опортюнитис Фонд АГмвК е в размер на 96.51% (2023: 96.51%).

През 2024 г. и 2023 г. Банката не е разпределяла и изплащала дивиденди.

35.2. Законови резерви

Банката формира Фонд „Резервен” по решение на Общото събрание, на основание чл. 246, ал. 2, т. 4 от Търговския закон от заделената печалба след данъци, чиято стойност към 31 декември 2024 г. е 63,065 хил. лв. (2023: 39,358 хил. лв.).

35.3. Други резерви

Другите резерви представляват преоценъчни резерви и включват:

- Преоценъчен резерв на недвижими имоти, в който е включен ефектът от преоценката на недвижимите имоти, използвани в дейността във връзка с прилагания от Банката модел на преоценка съгласно МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ (виж приложение 24), нетно от данъци;
- Преоценъчен резерв на ценни книжа, който се състои от преоценки в резултат на изменението в справедливите им стойности, нетно от данъци и
- Актьорски печалби или загуби, нетно от данъци, свързани със задълженията на Банката по планове с дефинирани доходи съгласно МСС 19 „Доходи на наети лица“.

	Към 31.12.2024	Към 31.12.2023
Преоценъчен резерв на недвижими имоти	9,167	9,170
Преоценъчен резерв на ценни книжа	9,177	7,786
Актьорски загуби	(107)	(19)
ОБЩО	18,237	16,937

36. Свързани лица

Към 31 декември 2024 г. и 2023 г. Общинска банка АД е в отношение на свързаност с ключовия си ръководен персонал и със следните дружества:

Свързано лице	Вид свързаност
Новито Опортюнитиис Фонд АГмвК	Основен акционер, притежаващ 96.51% от регистрирания капитал на Банката към 31.12.2024 г.
УД Общинска банка Асет Мениджмънт ЕАД, вкл. управляваните от него фондове:	Дъщерно дружество на Банката
ДФ "Общинска банка – Перспектива"	
ДФ "Общинска банка – Балансиран"	

В нормалния ход на бизнес-дейността се извършват банкови трансакции със свързани лица. Тези трансакции се извършват по договорени цени, които не се различават от пазарните. Няма просрочени вземания от свързани лица.

Сделките и неуредените салда със свързани лица към 31 декември са както следва:

36.1. Разчети със свързани лица

	Ключов ръководен персонал	Дъщерни дружества	Договорни фондове под управление на УД (дъщерно дружество)	Основен акционер	Дружества, свързани с основния акционер	Общо
2024						
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	-	-	9,648	-	-	9,648
Кредити и вземания	1,514	-	-	-	-	1,514
Депозити	1,095	1,438	-	-	-	2,533
Неусвоени ангажменти и издадени гаранции	39	-	-	-	-	39
2023						
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	-	-	9,713	-	-	9,713
Кредити и вземания	38	-	-	-	-	38
Депозити	1,280	1,397	-	-	-	2,677
Неусвоени ангажменти и издадени гаранции	31	-	-	-	-	31

36.2. Сделки със свързани лица

	Ключов ръководен персонал	Дъщерни дружества	Основен акционер	Дружества, свързани с основния акционер	Общо
2024					
Нетни загуби от операции с финансови активи и пасиви по справедлива стойност в печалбата или загубата		(64)	-	-	(64)
ОБЩО		(64)	-	-	(64)

ОБЩИНСКА БАНКА АД
САМОСТОЯТЕЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2024 г.

Всяки суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

2023	Ключов ръководен персонал	Дъщерни дружества	Основен акционер	Дружества, свързани с основния акционер	Общо
Нетни печалби от операции с финансови активи и пасиви по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	19	-	-	19
ОБЩО	-	19	-	-	19

Краткосрочните доходи на ключовия ръководен персонал на Банката за годината, приключваща на 31 декември 2024 г. са на стойност 1,899 хил. лв. (2023: 1,866 хил. лв.).

В следващата таблица съгласно чл. 70, ал. 6 от ЗКИ са предоставени данни към 31 декември 2024 г. и не включват консолидационни елиминации:

Наименование	Описание на дейността	Седалище	Размер на оборота*	Брой служи- тели	Печалба /(загуба) преди данъци	Начи- слен данък	Доходност на активите	Получени държавни субсидии
УД „Общинска Банка Асет Мениджмънт“ ЕАД	управление на дейността на колективни инвестиционни схеми и на инвестиционни дружества от затворен тип; на самостоятелен портфейл финансови инструменти по собствена преценка, без специални нареждания на клиента; администриране на дялове или акции, включително правни и счетоводни услуги във връзка с управление на активите	София	192	9	46	(5)	2.81%	-
ДФ Общинска банка – Балансиран	колективно инвестиране в прехвърляеми ценни книжа или други ликвидни финансови активи, на парични средства, набрани чрез публично предлагане и действия на принципа на разпределение на риска, осъществяван от УД	София	34	-	(2)	-	(0.04%)	-
ДФ Общинска банка – Перспектива	колективно инвестиране в прехвърляеми ценни книжа или други ликвидни финансови активи, на парични средства, набрани чрез публично предлагане и действия на принципа на разпределение на риска, осъществяван от УД	София	26	-	(48)	-	(1.05%)	-

37. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти за целите на самостоятелния отчет за паричните потоци се състоят от следните салда:

	Към 31.12.2024	Към 31.12.2023
Парични средства в брой	25,845	26,145
Сметки в Централната банка	726,141	1,071,251
Ностро сметки в банки	23,396	43,753
Предоставени депозити при банки	169,145	79,891
Очаквани кредитни загуби	(175)	(39)
ОБЩО	944,352	1,221,001

Парични средства и парични еквиваленти по смисъла на използването им в самостоятелния отчет за паричните потоци включват парични средства в брой, средства в Централната банка без наложени ограничения, както и ностро сметки, депозити в банки и вземания от банки по споразумения с клауза за обратно изкупуване с оригинален падеж до 3 месеца. Банката признава като парични средства и парични еквиваленти средствата, представляващи минимален задължителен резерв и резервен обезпечителен фонд, така както е оповестено приложение 15. Банките могат свободно да използват тези средства срещу заплащане на лихва, съгласно Наредба 21 на БНБ за задължителните минимални резерви, които банките поддържат при БНБ.

38. Промени в пасивите, произтичащи от финансова дейност

Промените в задълженията на Банката, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Получени заеми от банки хил. лв.	Облигационен заем хил. лв.	Получени заеми от клиенти хил. лв.	Задължения по лизингови договори хил. лв.	Вноски за увеличение на капитала	Общо хил. лв.
1 януари 2024 г.	35,321	21,081	8,796	4,772	-	69,970
Парични потоци:						
Плащания	-	-	-	(1,686)	-	(1,686)
Постъпления	10,500	-	25,655	-	-	36,155
Платени лихви*	(1,741)	(934)	(344)	-	-	(3,019)
Непарични промени:						
Начислени лихви	1,910	934	785	164	-	3,793
Новопридобити активи	-	-	-	1,437	-	1,437
31 декември 2024 г.	45,990	21,081	34,892	4,687	-	106,650
	Получени заеми от банки хил. лв.	Облигационен заем хил. лв.	Получени заеми от клиенти хил. лв.	Задължения по лизингови договори хил. лв.	Вноски за увеличение на капитала	Общо хил. лв.
1 януари 2023 г.	24,076	21,081	6,293	4,336	20,000	75,786
Парични потоци:						
Плащания	-	-	-	(1,584)	-	(1,584)
Постъпления	11,000	-	2,500	-	-	13,500
Платени лихви*	(1,140)	(932)	(228)	-	-	(2,300)
Непарични промени:						
Начислени лихви	1,385	932	231	161	-	2,709
Новопридобити активи	-	-	-	1,859	-	1,859
Записан основен капитал	-	-	-	-	(20,000)	(20,000)
31 декември 2023 г.	35,321	21,081	8,796	4,772	-	69,970

39. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Банката е осъществила следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в самостоятелния отчет за паричните потоци:

- Банката е придобила активи с право на ползване в размер на 1,437 хил. лв. (2023: 1,859 хил. лв.);

40. Поети условни и неотменяеми задължения

Поетите от Банката условни и неотменяеми ангажименти се състоят от издадени гаранции, търговски акредитиви и неусвоени средства по договорени кредити.

Към 31 декември 2024 г. Банката е издала гаранции на клиенти в полза на трети лица в размер съответно на 77,081 хил. лв. (2023: 49,370 хил. лв.), които са обезпечени с депозити, дълготрайни материални активи и други активи. Тези потенциални задължения са носители на кредитен риск.

Към 31 декември 2024 Банката е издала акредитиви на клиенти в полза на трети лица в размер на 11,980 хил. лв. (2023: 12,184 хил. лв.). Тези потенциални задължения са носители на кредитен риск.

Неусвоените ангажименти по договорени кредити и овърдрафти към 31 декември 2024 г. са в размер на 67,074 хил. лв. (2023: на 40,026 хил. лв.).

Към 31 декември 2024 г. и 2023 г. Банката няма сключени форуърдни сделки.

41. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на самостоятелния финансов отчет и датата на оторизирането му за издаване.

42. Одобрение на самостоятелния финансов

Самостоятелният финансов отчет към 31 декември 2024 г. (включително сравнителната информация) е утвърден за издаване пред Надзорния съвет от Управителния съвет на 09.05.2025 г.